

DZIENNIK ZARZĄDU MIEJSKIEGO w ŁODZI

WYCHODZI 15 KAŻDEGO MIESIĄCA

WYDAWCA: ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

ŁÓDŹ, PLAC WOLNOŚCI NR. 14, POKÓJ NR. 14, TELEFON 218-03

PRENUMERATA:

kwartalnie	Zł. 3.—
półrocznie	" 6.—
rocznie	" 12.—
pojedynczy zeszyt	" 1.—

CENY OGŁOSZEŃ:

1 strona przed tekstem .	Zł. 150.—
¹ / ₂ " " " " .	" 80.—
1 " za tekstem	" 100.—
¹ / ₂ " " " "	" 60.—

drobne po 10 groszy za wyraz.

Treść zeszytu 11-go z dnia 15 listopada 1935 r.

1. Sprawa oczyszczania miast na 2-gim Międzynarodowym Kongresie we Franfurcie n/Menem — art. nacz. inż. J. Brzozowskiego	673
2. Rozwój szpitalnictwa łódzkiego w okresie 1925—1935 r. — dr. E. Mittelstaedt	682
5. Sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Komitetu „Dni Przeciugruźliczych“ w Łodzi, kampanja r. 1934/35	691
4. Prof. Czesław Witoszyński — laureat m. Łodzi	695
5. Protokół posiedzenia Rady Przybocznej m. Łodzi z dnia 24. X. 1935 r.	699
6. Regulamin Targowy dla targów małych, odbywających się w Łodzi	705
7. Sprawozdanie finansowe Zarządu Miejskiego za czas od 1 kwietnia do 31 października 1935 roku	715
8. Kronika: I. Ogólna. II. Z życia Samorządu Miejskiego w Łodzi. III. Różne	716
9. Nekrologi	730
10. Ruch służbowy pracowników miejskich za miesiąc październik r. b.	731
11. Okólniki	732
12. Przetarg	749
13. Ogłoszenia	749

SPRAWA OCZYSZCZANIA MIAST NA 2-GIM MIEDZYNARODOWYM KONGRESIE WE FRANKFURCIE N/MENEM (Dokończenie)

Użytkowanie śmieci.

Bardzo ważnym zagadnieniem w sprawie oczyszczania miast jest sprawa zużytkowania i niszczenia śmieci. Zagadnienie to nie jest jeszcze rozwiązane w sposób ostateczny, a znajduje się w stanie badań i doświadczeń. Stosowane były i są najróżnorodniejsze sposoby zużytkowania i niszczenia śmieci, jednak żaden z nich nie zdobył zdecydowanej przewagi i nie może być uznany za doskonały i dlatego czynione są dalsze próby i poszukiwania w tym kierunku. Zagadnieniu temu na kongresie poświęcone były referaty przedstawicieli Anglii, Holandji i Włoch.

Pierwotny prymitywny sposób usuwania śmieci z miasta przez zasypywanie nimi dołów, znajdujących się na krańcach miasta, lub też zwałanie na kupy w miejscach mniej lub więcej odległych od śródmieścia, zostaje coraz więcej zarzucany, jako nieodpowiadający wymaganiom zdrowotności: zatrucie powietrza w najbliższym sąsiedztwie (przy niekorzystnych kierunkach wiatrów, zaduch sięgać może nawet i do śródmieścia), sprzyjanie w powstawaniu roj much, mnożeniu się szczurów, roznoszenie zarazków przez biedną ludność, grzebiącą w śmieciach w celu wynalezienia rzeczy, które możnaby sprzedać, jak: kości, szmaty i t. p., oraz stwarzający niebezpieczeństwo powstawania pożarów, które trudne są do ugaszenia przy wielkich ilościach zebranych śmieci. Prócz tego śmieci zawierają pewne części, które, przez zastosowanie odpowiednich zabiegów, mogą być z pożytkiem użyte np. w rolnictwie, ogrodnictwie, a nawet budownictwie. Z tych też względów wszędzie istnieje dążenie do racjonalnego zużytkowania śmieci. Z referatów, wygłoszonych na kongresie, wynika, że do stosowanych obecnie sposobów zużytkowania względnie niszczenia śmieci należą:

- 1) Racjonalne kontrolowane zsypywanie śmieci,
- 2) Użytkowanie śmieci w rolnictwie i ogrodnictwie jako nawóz:
 - a) w stanie surowym,
 - b) po zastosowaniu sterylizacji śmieci,

- c) po poddaniu śmieci fermentacji w komorach Beccari'ego.
 - d) po poddaniu śmieci fermentacji w wieżach Boggiano-Pico,
 - e) po poddaniu śmieci fermentacji systemem Grassalli'ego,
 - f) po przemienieniu śmieci w specjalnych maszynach.
- 3) Spalanie śmieci:
 - a) z zastosowaniem uprzednio sortowania,
 - b) bez sortowania śmieci.
 - 4) Przetapianie śmieci.
 - 5) Topienie śmieci w morzu.

I. Racjonalne kontrolowane zsypywanie śmieci.

Zużytkowanie stałych odpadków przez zastosowanie metody fermentacji albo działania biologicznego wskutek ciepła, zawartego w gniących częściach śmieci, jest jeszcze stosunkowo nowe. W Anglii metoda ta znalazła szersze zastosowanie po wspaniałych wynikach, osiągniętych w czasie wojny w Bradforcie. Po przeprowadzeniu wyczerpujących badań ministerstwo zdrowia w Anglii wydało w roku 1922 wytyczne, jakie należy ściśle przestrzegać przy zastosowaniu racjonalnych kontrolowanych zsypanisk śmieci. Od chwili wydania tych wytycznych, zastosowanie metody racjonalnego kontrolowanego zsypywania znalazło szerokie zastosowanie i to nie tylko w Anglii, ale i w wielu innych krajach. Wielkie powierzchnie nieużytków w mieście, albo nieurodzajne pola, zamienione zostały na place sportowe, parki, ogrody, a nawet tereny budowlane.

W Anglii, w miejskich okręgach, w roku 1927/28 zostało zużytkowanych w ten sposób 1.696.991 tonn śmieci, a obecnie tylko w większych miastach cyfra ta wzrosła do 3.000.000 tonn.

System racjonalnego kontrolowanego zsypywania polega na tem, że stałe śmieci zsypuje się warstwami grubości nie przekraczającej 1,8 m, które w ciągu 24 godzin od chwili zsypania muszą być przykryte ziemią lub innym odpowiednim niepalnym materiałem. Grubość warstwy przykrywającej wynosić winna nie mniej jak 25 cm. Śmieci muszą leżeć szczelnie, nie może być pomiędzy nimi pustych przestrzeni. Ażeby zabezpieczyć kontrolę nad usypiskiem oraz ograniczyć ilość nieprzykrytych świeżych śmieci, należy zsypywanie prowadzić wąskimi pasami, które są natychmiast, w ciągu 24 godzin, całkowicie przykrywane. Pasy te tworzą w rzeczywistości oddzielne komory, otoczone ze wszystkich stron ziemią, w których biologiczne przemiany następują niezależnie jedna od drugiej. To stanowi również zabezpieczenie przeciw rozszerzaniu się pożaru w razie jego powstania. Pożar w razie powstania może być ograniczony do jednego pasa. Zsypywanie śmieci powyżej otaczającego terenu jest

niedopuszczalne. Do zasypywania z reguły brane są nisko położone tereny, doły po kopalniach piasku, żwiru, gliny i t. p. i doprowadzone do powierzchni otaczających terenów. Szybkość i czas trwania wywózki zależna jest od ułożenia i rodzaju śmieci. Równomierne ułożenie daje równomierne osiadanie. Stwierdzono, że osiadanie waha się pomiędzy 1 : 10 i 1 : 6.

Przy układaniu przepisów dla racjonalnych kontrolowanych zsy-pisk brano pod uwagę, że istnieje możliwość rozszerzania się zaraźli-wych chorób za pośrednictwem śmieci i dlatego przewidują one od-powiednie zabezpieczenia. Z tych względów przepisy te przewidują między innymi obowiązek mierzenia temperatury wewnątrz zsy-pisk w celu stwierdzenia względnie przyspieszenia fermentacji, ażeby osiągnąć temperaturę, przy której wszelkie zarazki giną. Wskazane jest utrzymywanie w ciągu 10 do 30 dni temperatury około 65° C. Powstanie ciepła jest naturalnem następstwem przemian biologicz-nych, jakie zachodzą w zepsutych lub organicznych częściach śmieci. Szybkość przemian jest odwrotnie proporcjonalna do dopływu po-wietrza do ułożonych śmieci. Im ściślej śmieci są ułożone, tem szyb-ciej następuje fermentacja, tem wyższą osiągnie się wysoką tempera-turę, która jest wskaźnikiem szybkiego zniszczenia organicznych czę-ści. Po kilku tygodniach następuje powolny spadek temperatury. Z chwilą osiągnięcia wewnątrz zsy-piska temperatury równej ze-wnętrznej, otaczającej zsy-pisko temperatury, śmieci są martwe — unieszkodliwione. Moment ten następuje w ciągu 6 do 12 miesięcy od chwili zsypania śmieci.

Jeżeli przykrycie śmieci nastąpi szybko (w ciągu 24 godzin) i jest całkowicie szczelne, odpada obawa powstania samozapalenia się, a co za tem idzie i powstania w powietrzu, otaczającym zsy-pisko, nieprzy-jemnego zapachu spalenizny. Muchy nie znajdują pożywienia w ziemi i martwych śmieciach i dlatego odpada obawa plagi much. Również należyte upakowanie śmieci, bez pozostawienia pustych miejsc, i kompletne przykrycie jest dostatecznem zabezpieczeniem przeciwko szczurom. Wreszcie należyte zasypywanie i kontrolowane zsy-pisko nie szpeci krajobrazu.

Oprócz zalet higienicznych system racjonalnego kontrolowanego zsy-pywania śmieci — system kontrolowanych zsy-pisk śmieci — po-siada jeszcze i tę zaletę, że jest nadzwyczaj tani; średnio kosztą te w Anglii wynoszą 2½ do 3¼ zł na 1 tonnę zużytkowanych śmieci, a przytem z nieużytków otrzymuje się tereny użyteczne — war-tościowe. Ażeby jednak to osiągnąć koniecznem jest prowadzenie całej akcji pod ścisłą i sumienną kontrolą i przy dokładnem, ścisłem wypełnieniu przepisów wyżej wzmiankowanych.

Użytkowanie śmieci w rolnictwie.

W krajach, posiadających dużo nieurodzajnych terenów, jak we Włoszech, Holandji, od bardzo dawna użytkowywano śmieci dla użyźniania gleby. Początkowo w sposób prymitywny śmieci świeże wywożono i rozsypywano na polu. Następnie świeże śmieci zaczęto składać w jednym wyznaczonym do tego miejscu, dosyć odległym od zabudowanych osiedli, gdzie je pozostawiano przez dłuższy lub krótszy okres czasu; najmniej jednak przez kilka tygodni pozostawione były fermentacji. Później zamiast na otwartym polu — świeże śmieci zaczęto składać w dołach. Sposoby te były jednak prymitywne i pod względem zdrowotnym bardzo szkodliwe, gdyż rozszerzały niemożliwy do wytrzymania zaduch, umożliwiały powstawaniu miliardów much, komarów, szczurów, które roznosiły zarazki. Z tych względów zaczęto stosować środki zaradcze.

Ponieważ dla rolnictwa, a więcej jeszcze dla ogrodnictwa we Włoszech śmieci są bardzo cennym materiałem, przede wszystkim tam starano się przez zastosowanie odpowiednich metod usunąć braki, istniejące przy fermentacji ułożonych świeżych śmieci, w tym celu stosują następujące metody:

- 1) sterylizację śmieci przez gazowanie,
- 2) poddawanie śmieci fermentacji w komorach Beccari'ego,
- 3) poddawanie śmieci fermentacji w wieżach Boggiano-Pico, które stanowią odmianę komór Beccari'ego, mającą na celu zmniejszenie zajmowanej powierzchni,
- 4) poddawanie śmieci fermentacji systemem Grasselli'go, wreszcie
- 5) mielenie śmieci.

Ten ostatni system rozwinięty jest szczególnie w niektórych miastach włoskich, gdzie do 80 % wszystkich śmieci zostaje w ten sposób przerobionych, ponieważ pozwala na użytkowanie unieszkodliwionych śmieci na miejscu dla użyźniania ogrodów.

Sortowanie i palenie śmieci.

Spalanie śmieci stosuje się w krajach, w których użytkowywanie śmieci w rolnictwie może mieć tylko małe zastosowanie.

Jeżeli na terenie miasta oraz w najbliższym sąsiedztwie brak odpowiednich terenów dla urządzenia racjonalnych kontrolowanych zsympisk i ponieważ przewożenie śmieci na dalekie odległości, gdzie tereny takie można znaleźć, jest kosztowne, należy wziąć pod uwagę zastosowanie metody mechanicznego użytkowywania śmieci. W tych wypadkach pod względem higienicznym najracjonalniejsze jest spalanie śmieci. Stosowane bywa: sortowanie i spalanie śmieci oraz

bezpośrednie spalanie. Przy sortowaniu śmieci oddzielić należy w pierwszej linii pył, który stanowić może w wielkich miastach, zależnie od pory roku, na wagę od 17 % do 30 % i więcej. Oddzielenie to przeprowadza się zapomocą przesiewania przy użyciu sit odpowiedniej wielkości. Pył ten zawiera duże ilości wody 25 % i więcej i z punktu widzenia spalania jest niekorzystny, powtórę składa się on przeważnie z martwego materiału. Przy pracy pieca pył powoduje obniżenie temperatury, część osiada na ściankach pieca, a najważniejszym jest to, że znaczna część tego pyłu przedostaje się do komina, a stąd na zewnątrz i rozprasza się nieraz na znacznej przestrzeni. Zauważyć należy, że ażeby uniknąć rozszerzenia się spalenizny z kominów spalarni, musi nastąpić kompletne spalanie części organicznych gnilnych, zawartych w śmieciach. Do tego konieczne jest utrzymanie w piecu możliwie wysokiej temperatury. Tymczasem, jak powiedziano wyżej, pył działa wprost przeciwnie — obniża temperaturę. Przez uprzednie oddzielenie martwego materiału — pyłu, części palne będą najlepiej wyzyskane i zabezpieczone przed rozpraszaniem pyłu z komina oraz rozszerzania się zapachu spalenizny, będą mniejsze. Oddzielony ze śmieci pył może być użyty jako nawóz na ciężkich gruntach. Jeżeli będzie on pozostawiony przez dłuższy czas (kilka miesięcy) w grubszych warstwach na polu, to nastąpi działanie biologiczne i pył już jako nieszkodliwy może być użyty do przykrycia świeżych śmieci. Pył ten w dużych ilościach bywa użyty do wyrobu specjalnie twardych cegieł.

Sposobem przesiewania oddziela się w wielu wypadkach nietyko pył, lecz napół spalony węgiel, który następnie w stanie czystym bywa sprzedawany do fabryk dla bezpośredniego spalania pod kotłami. Następnie stosuje się również wydzielenie ze śmieci papieru, metali i t. p., o ile ceny rynkowe na tego rodzaju materiały są korzystne i jest dostateczne zapotrzebowanie. Oczywiście, że urządzenie dla sortowania śmieci, a następnie dopiero spalania są znacznie więcej skomplikowane, jak przy bezpośrednim spalaniu, gdyż wszystkie czynności od przywiezienia śmieci do załadowania do pieca odbywają się mechanicznie. Z drugiej jednak strony podkreślić należy, że ilość pieców w tym wypadku może być zmniejszona do połowy. Wogóle jednak zakład urządzony dla sortowania i spalania śmieci w eksploatacji kalkuluje się taniej, jak zakład dla bezpośredniego spalania. Koszta te wynoszą w Anglii od 4 zł. 20 gr. do 7 zł. średnio 5 zł. 50 gr. za tonnę.

Ilość zakładów dla sortowania i spalania w Anglii stale się zwiększa. W r. 1927/28 tym systemem przerobiono 636.756 tonn śmieci, obecnie ilość ta wzrosła do 1.250.000 tonn rocznie.

Bezpośrednie spalanie śmieci.

Pierwotnie sposób bezpośredniego spalania nazywano niszczeniem śmieci, jednak jest to niesłuszne, gdyż materiał nie zostaje zniszczony. W Anglii istnieją spalarnie dla bezpośredniego spalania śmieci (bez sortowania) w 150 miastach. Wiele miast ma jednak trudności ze zbyciem szlaku, której przeciętnie otrzymuje się 35% do 40% wagi spalonych śmieci. Sprzedaż szlaku możliwa jest ze stratą, głównie z powodu dużej zawartości pyłu i części metalowych. Ostatnio mało buduje się zakładów dla bezpośredniego spalania. W r. 1927/28 sposobem tym przerobiono 2.152 406 tonn śmieci. Obecnie cyfra ta spadła do 1.660.000 tonn rocznie. Ogólne koszty przy zastosowaniu tego systemu wynoszą około 6 zł. 50 gr. za tonnę.

Topienie śmieci w morzu.

Sposób topienia śmieci w morzu jest możliwy tylko dla niektórych miast w krajach, położonych nad morzem, jeżeli prądy nadbrzeżne, idące w kierunku morza na to pozwalają. Transport śmieci odbywa się na specjalnych dla tego celu zbudowanych barkach o pojemności: w Anglii około 400 tonn, poruszanych przeważnie parowymi holownikami.

Miejsca zsypywania śmieci w morze leżą w różnej odległości od brzegu. Topienie śmieci dopuszczalne jest tylko w miejscach, w których głębokość przekracza 75 m. W niektórych wypadkach odległość miejsca topienia śmieci od brzegu wynosi 5 km, w innych dochodzi do 20 km.

Dawniej sądzono, że sposób topienia śmieci w morzu posiada 2 zalety: 1) jest tani, 2) daje nieograniczone, w czasie możliwości, korzystanie wieczne. Jednak obie te zalety stoją obecnie pod znakiem zapytania.

Jeżeli chodzi o punkt 1 — taniość, to niektóre miasta, które przeszły od systemu topienia śmieci, do racjonalnego kontrolowanego zsypywania, nie zwiększyły swoich wydatków. Co się tyczy punktu 2-go — „wieczności“ korzystania, to nie da się to zawsze twierdzić do wszystkich śmieci, ponieważ znaczne ilości śmieci są spowrotem wyrzucane na brzeg, a w pierwszej linii dobrze znane gnijące części. Są jeszcze inne praktyczne trudności przy zatapianiu śmieci w morzu: w czasie burzy i mgły nie mogą barki ze śmieciami opuścić przystani pozostają jako pływające góry śmieci. Tymczasem niema gdzie ladować nowych śmieci. Również są trudności przy pięknej pogodzie. Jeżeli morze jest zupełnie spokojne, bez ruchu, to w tym wypadku nie można usunąć śmieci z barki przez klapę w dnie. W tym

wypadku barki i holowniki pozostawać muszą bez ruchu dłuższy czas, chyba, że jak w Holandji barki posiadają specjalne urządzenia dla ich opróżniania, co jednak znacznie podnosi koszta.

Wynikłe z wyżej podanych powodów opóźnienia są i nieprzyjemne i kosztowne, gdyż należy mieć większą ilość statków do przewożenia śmieci, personel musi tracić czas na oczekiwanie odpowiedniej pogody. Tem się też tłumaczy fakt, że w Anglji w roku 1927/28 zatopiono w morzu 266.427 tonn śmieci, obecnie cyfra ta spadła do 150.000 tonn.

Przetapianie śmieci.

Ostatnio zaczyna być stosowane użytkowywanie śmieci systemem przetapiania. Jest to system nowy, mało jeszcze wypróbowany, posiada jednak te zalety, że przeróbka śmieci niezależna jest od składu śmieci, niepotrzebne więc jest ich sortowanie. Następnie urządzenie do przetapiania jest bardzo proste, bez żadnych skomplikowanych maszyn i urządzeń. Urządzenie więc przetapialni winno być tańsze jak spalarni, również i obsługa jest prosta, nie wymaga licznego personelu, a więc tańsza. Jednak system ten wymaga utrzymywania stale czynnego paleniska dla podtrzymania wysokiej temperatury, potrzebnej przy stapianiu, co podnosi koszta pracy podług tego systemu.

Produkty otrzymane po przetopieniu śmieci mają przedstawiać cenny materiał, nadający się na budowę dróg, chodników i t. p. Należy więc śledzić za rozwojem tego systemu bardzo uważnie.

Żaden z wyżej przytoczonych sposobów użytkowywania śmieci nie jest idealny. Każdy z nich ma swoje zalety i wady. Który z nich dla danej miejscowości jest najodpowiedniejszy zależy od całego szeregu warunków, jakie winny być uwzględnione w każdym poszczególnym wypadku i dlatego nie może być żadnej stałej reguły co do zastosowania tego lub innego systemu.

Drugi Międzynarodowy Kongres dla Oczyszczania Miast, który się odbył we Frankfurcie n/Menem w sierpniu 1935 roku, po przeprowadzeniu obszernej dyskusji, doszedł do następujących wniosków:

1. Sprawa zbierania i wywózki śmieci, dzięki zastosowaniu zamkniętych naczyń do zbierania śmieci, częstego ich opróżniania i czyszczenia oraz stosowania specjalnych wozów, pozwalających na bezpylne, hermetyczne przewożenie śmieci, została rozwiązana zadawalniająco.
2. Sprawa użytkowywania śmieci nie może być uważana za rozwiązana ostatecznie, lecz, pomimo istnienia całego szeregu więcej

lub mniej celowych systemów, które pozwalają w sposób higieniczny i korzystny pod względem kalkulacji, użytkowywać śmieci, uznana być musi za znajdującą się ciągle jeszcze w stanie badań i prób.

3. Przy dzisiejszym stanie sprawy za bardzo celowy i wskazany sposób użytkowywania śmieci w miastach należałoby uznać racjonalne kontrolowane zsypywanie śmieci i spalanie śmieci.
4. Uznać trzeba, że oczyszczanie miast w obecnym stadium rozwoju nie może być przedsięwzięciem rentownym i z tego względu nie jest wskazane przekazywanie oczyszczania miast przedsiębiorstwom prywatnym. Zarządy miast winny je zorganizować i prowadzić we własnym zakresie.

T A B L I C A.

Rozwój oraz koszty poszczególnych systemów użytkowania śmieci w Anglii.

	Użytkowanie w tonnach		Koszta w złotych za 1 tonnę
	w latach 1927/28	w latach 1954/55	
Racjonalne kontrolowane zsypiska śmieci	1.696.991	3.000.000	od do 2,50—3,25
Sortowanie i spalanie śmieci	636.756	1.250.000	średnio 5,50
Bezpośrednie spalanie śmieci	2.152.406	1.660.000	„ 6,50
Zatapianie śmieci w morzu .	266.427	150.000	—

Jeżeli chodzi o zorganizowanie oczyszczania naszego miasta, to ze względu na rodzaj i stan zabrukowania ulic m. Łodzi, uznać należy, że obecny sposób sprzątania ulic ze śmiecia (zamiatanie ulic: jezdni i chodników przez właścicieli przylegających nieruchomości) winien pozostać jeszcze narazie bez zmian. Co się tyczy zbierania i wywózki śmieci z poszczególnych nieruchomości oraz ich użytkowywania, to w celu poprawy stanu sanitarnego miasta koniecznym jest ich zorganizowanie przez miasto możliwie niezwłocznie. Należałoby przeprowadzić szczegółową kalkulację, ażeby ustalić, który system wywózki byłby dla Łodzi właściwym: „opróżniania naczyń“ czy też „zamiany naczyń“ i zależnie od jej wyników zastosować ten system, który okaże się tańszy.

Co się tyczy sposobu użytkowywania śmieci, to jak z dyskusji na kongresie wynikało (patrz wyżej), a co potwierdza i załączona tablica,

w której podane są rozwój i koszty poszczególnych systemów użytkowania śmieci w Anglii, za najcelowszy w obecnej chwili uznać należy: racjonalne kontrolowane zsypywanie śmieci, a tam, gdzie to jest niemożliwe, ze względu na brak odpowiednich terenów, sortowanie śmieci i spalanie.

Ze swej strony muszę dodać, że możliwym jest, że i stapianie śmieci okaże się bardzo celowym, jednak narazie wobec krótkiego okresu czasu w jakim system ten jest stosowany jeszcze nie konkretnego o tym systemie powiedzieć nie można.

Ponieważ Łódź i najbliższe okolice posiadają cały szereg dołów i nieużytków po kopalniach piasku, żwiru, gliny i t. p. za najodpowiedniejszy i najtańszy system użytkowania obecnie śmieci w Łodzi, przynajmniej w ciągu najbliższych lat 5 do 10, uznać należy system racjonalnych kontrolowanych zsypek śmieci.

Racjonalnie i oszczędnie zorganizowane na powyższych założeniach przedsiębiorstwo pozwoliłoby na znaczną poprawę stanu zdrowotnego miasta bez żadnych lub przy minimalnych obciążeniach z tego powodu mieszkańców.

ROZWÓJ SZPITALNICTWA ŁÓDZKIEGO W OKRESIE 1925—1935 r.

W okresie przedwojennym, a więc przed rokiem 1914, ilość łóżek szpitalnych w Łodzi była bardzo mała, gdyż wynosiła zaledwie 1 łóżko na 800 mieszkańców, a jako minimum dla miast liczy się 1 łóżko na 200 mieszkańców; w roku 1915 Łódź miała półtora miliona rubli w budżecie miejskim, z tego na cele zdrowia publicznego było przeznaczone zaledwie 58.000 rubli, co stanowiło 11,8 kopiejek na jednego mieszkańca; w tymże budżecie wydatki na policję wynosiły 89 kopiejek na jednego mieszkańca. Jak widzimy więc władze zarobcze zupełnie nie troszczyły się o zapewnienie pomocy szpitalnej dla niezamożnych mieszkańców miasta: na przeszło pół miliona ludności był jeden szpital powiatowy na 80 łóżek i jeden szpital miejski dla chorych zakaźnych na 40 łóżek. Społeczeństwo więc musiało myśleć o sobie i rzeczywiście już w roku 1888 powstaje szpital społeczny z fundacji bogatego przemysłowca I. K. Poznańskiego; dzięki szczęśliwie zredagowanej ustawie Łódzkiego Chrześcijańskiego Towarzystwa Dobroczynności, zezwalającej na niesienie pomocy lekarskiej biednej ludności miasta, powstają pod egidą tego towarzystwa za pieniądze społeczne 3 szpitale: w roku 1892 zakład położniczy narazie na 4 łóżka (obecnie szpital św. Elżbiety), w roku 1902 powstaje szpital „Kochanówka“ narazie na 100 łóżek, w roku 1905 szpital „Anny-Marji“ dla dzieci narazie na 50 łóżek. W roku 1908 konsystorz ewangelicko-augsburski w Warszawie buduje w Łodzi Szpital Ewangelicki, w 1909 roku powstaje zakład położniczy przy Towarzystwie „Linias Hacholim“; w roku 1912 otwiera się zakład położniczy Łódzkiego Żydowskiego Towarzystwa Niesienia Pomocy Biednym Położnicom.

Rosyjska inspekcja fabryczna wymagała, ażeby przemysłowcy mieli do swej dyspozycji jedno łóżko szpitalne na każdych 100 robotników; dzięki temu powstają szpitale fabryczne przy większych zakładach przemysłowych, jak: Scheiblera, Poznańskich, Widzewskiej Manufakturze; mniejsze fabryki jednoczyły się i tworzyły związkowe szpitale fabryczne, jak naprzykład przy ul. Nawrot 56 lub abonowały łóżka w szpitalu Rosyjskiego Czerwonego Krzyża (obecnie szpital D. O. K. IV) lub w prywatnych lecznicach „Unitas“ i „Betleem“.

Tak więc na początku 1914 roku było około 650 łóżek w szpitalach ogólnych (80 — szpital powiatowy, 40 — szpital miejski, około 360 — szpitale społeczne, fabryczne, prywatne, 53 dla położnic oraz 120 dla dzieci); prócz tego było jeszcze około 300 miejsc dla chorych umysłowo w „Kochanówce“.

Tak przedstawiał się stan rzeczy w chwili wybuchu wojny światowej; fabryki stanęły, zlikwidowały swe szpitale, Rosyjski Czerwony Krzyż ewakuował się z Łodzi, szpitale społeczne ze względu na braki aprowizacyjne i opałowe z konieczności zmniejszyły swą działalność, a tymczasem rozpoczęły się epidemie i w tych to nad wyraz ciężkich chwilach powstaje szpitalnictwo miejskie i z konieczności coraz musi powiększać ilość łóżek szpitalnych, szczególnie dla chorych zakaźnych. W roku 1915 było łóżek szpitalnych 1.360, w tem 700 dla zakaźnych chorych; naturalnie były to przeważnie szpitale prowizoryczne, szpitale czasu wojennego.

Minęła wielka wojna; przemysłowa Łódź, zaczęła nanowo odradzać się, przystosowywać do nowych warunków. Szpitalnictwo Miejskie po skasowaniu prowizorycznych szpitali zakaźnych, już w tak wielkiej liczbie niepotrzebnych, w roku 1925 prowadziło 6 szpitali stałych dla dorosłych na 685 łóżek oraz 1 letnie Prewentorium dla dzieci szkolnych na 100 łóżek. W szpitalach społecznych również zmniejszyła się liczba łóżek, gdyż z chwilą powstania Kasy Chorych, szpitale fabryczne zostały zamknięte. Pozostało więc tylko 285 łóżek w szpitalu małż. Poznańskich, Ewangelickim i „Betleem“; liczba łóżek dla dzieci wzrosła, gdyż szpital Anny-Marji powiększył swój stan posiadania do 180 łóżek, w miejskim szpitalu na Radogoszczu wyznaczono 30 łóżek dla dzieci, chorych na choroby zakaźne, oraz 10 łóżek dla chorych dzieci z gruźlicą kostną, oraz zostało otwarte Letnie Miejskie Prewentorium dla dzieci szkolnych. Liczba łóżek dla położnic również wzrosła do 90. Razem więc w 1925 roku łóżek szpitalnych było: w szpitalach ogólnych dla dorosłych — 970, dzieci — 320, dla położnic — 98, razem 1.388, czyli 1 łóżko na 400 mieszkańców. Prócz tego było 330 łóżek dla umysłowo chorych w szpitalu „Kochanówka“.

Ilość więc łóżek w roku 1925 w porównaniu do roku 1914 wzrosła przeszło 2-krotnie (650 — 1388), nie licząc łóżek dla umysłowo chorych.

Dokładniej cyfry te demonstrują nam drugostronnie podane tablice.

LICZBA ŁÓZEK SZPITALNYCH W ŁODZI W ROKU 1925.

A. Dla dorosłych.

1. Szpitale miejskie.

Choroby	na Ra- dogo- szczu	św. Jó- zefa	św. Ale- ksandra	Marji Magd.	Zapa- sowy	Chojny	Razem
wewnętrzne	92	50	—	—	—	—	172
chirurgiczne	—	75	—	—	30	—	75
ginekologiczne	30	18	—	—	—	—	48
nerwowe	8	—	—	—	—	—	8
oczne	—	12	—	—	—	—	12
gardła, nosa, uszu	—	—	—	—	—	—	—
skórne, weneryczne	—	—	30	80	—	—	110
zakaźne	50	—	—	—	—	—	50
gruźlica płuc	50	—	50	—	—	80	180
gruźlica kostna	30	—	—	—	—	—	30
	260	155	80	80	30	80	685

2. Szpitale społeczne ogólne.

Choroby	Poznań- skich	Ewan- gelicki	Betleem	Dr. Ster- linga Nr. 15	Razem
wewnętrzne	50	35	15	—	100
chirurgiczne	46	20	30	—	96
ginekologiczne	10	15	15	5	45
nerwowe	8	—	—	—	8
oczne	8	—	—	—	8
gardła, nosa, uszu	8	—	—	—	8
gruźlica płuc	20	—	—	—	20
	150	70	60	5	285

3. Zakłady położnicze społeczne.

Choroby	św. Elżbiety	Dr. Sterlin- ga Nr. 15	„Linus Hacholim”	Razem
położnicze	50	30	18	98

B. Dla dzieci.

Choroby	Szpital Anny-Marji	Szpital na Radogoszczu	Prewent. w Chojnach	Razem
wewnętrzne	70	—	—	70
chirurgiczne	48	—	—	48
oczne	10	—	—	10
zakaźne	44	30	—	74
gruźlica płuc	8	—	100	108
gruźlica kostna	—	10	—	10
	180	40	100	320

C. Zakłady psychiatryczne.

Choroby	„Kochanówka“	Zakład dla epileptyków	Przytułek przy Wesołej	Razem
umysłowe	226	47	57	330

W dziesięcioleciu 1925–1935, t. j. od roku 1925 nastąpił dalszy wzrost łóżek szpitalnych w szpitalach miejskich i społecznych: w szpitalach miejskich powiększono ilość łóżek: w szpitalu na Radogoszczu o 40, w szpitalu św. Aleksandra o 20, w szpitalu Zapasowym o 70, w roku 1927 otworzono nowe sanatorium dla dzieci płucno-chorych w majątku miejskim Łagiewniki na 50 łóżek oraz wybudowano specjalny drewniany pawilon prewentorium na 100 łóżek.

Szpital Poznańskich powiększył ilość łóżek o 30.

W roku 1927 Kasa Chorych m. Łodzi w zakupionym przez siebie majątku ziemskim Tuszyńku otworzyła letnie prewentorium dla dzieci na 120 łóżek, czynne wprawdzie tylko przez letnie miesiące.

W roku 1928 Szpital Ewangelicki kosztem 1.200.000 złotych wybudował i nowoczesnie urządził nowy pawilon na 50 łóżek, w tem 20 łóżek dla położnic.

W roku 1930 powstał nowy szpital św. Jana pod egidą Ewangelickiego Towarzystwa Filantropijnego na 100 łóżek.

Prawdziwy przewrót w historii szpitalnictwa wniósł otwarty w 1931 roku duży szpital Kasy Chorych m. Łodzi, początkowo obliczony na 320 łóżek, obecnie jednak ma już 554 chorych.

W 1933 roku Kasa Chorych m. Łodzi otworzyła w nowowytbudowanym 2-gim pawilonie w Tuszyńku sanatorium dla chorych na gruźlicę dorosłych na 140 łóżek.

Wreszcie w 1934 roku powstał w gmachu byłej prywatnej lecznicy „Unitas“ nowy szpital społeczny św. Rodziny na 65 łóżek.

Liczba łóżek dla położnic również uległa poważnemu zwiększeniu, gdyż szpitale „Betleem“ i Ewangelicki otworzyły oddziały dla położnic, każdy po 20 łóżek; Zakład Położniczy Żydowskiego Towarzystwa Niesienia Pomocy biednym położnicom wybudował nowy specjalny gmach i powiększył ilość łóżek dla położnic o 27. Towarzystwo „Linias Hacholim“ również w nowym gmachu powiększyło ilość łóżek o 5.

Łóżka, przeznaczone dla chorych dzieci, zwiększyły się w ciągu ostatnich 10 lat o 250, gdyż szpital „Anny Marji“ dzięki dalszej rozbudowie doszedł do ilości 260 łóżek, Zarząd Miejski otworzył sanatorium dla dzieci na 50 łóżek oraz Kasa Chorych otworzyła prewentyorium dla dzieci na 120 łóżek.

Ilość łóżek, przeznaczonych dla umysłowo chorych również uległa przeszło 100 % zwiększeniu, gdyż „Kochanówka“ stale rozbudowuje się i dziś ma już 600 chorych, aczkolwiek ilość etatowych łóżek wynosi tylko 406.

LICZBA ŁÓŻEK SZPITALNYCH W ŁODZI W ROKU 1935.

A. Dla dorosłych.

1. Szpitale miejskie.

Choroby	na Rado- głoszczu	św. Józefa	św. Aleksan- dra	Marji Magd	Zapasywy	Chojny	Razem
wewnętrzne	92	45	—	—	50	—	187
chirurgiczne	40	75	—	—	—	—	115
ginekologiczne	—	18	—	—	—	—	18
nerwowe	8	—	—	—	35	—	43
oczne,	—	12	—	—	—	—	12
skórne, weneryczne . . .	—	—	50	80	—	—	130
zakaźne	80	—	—	—	—	—	80
gruźlica płuc	50	—	50	—	—	85	185
gruźlica kostna	30	—	—	—	—	—	30
psychiatryczne	—	—	—	—	15	—	15
	300	150	100	80	100	85	815

2. Szpitale społeczne ogólne.

Choroby	Ubezp. Spół	Poznańskich	Ewangelicki	Betelem	św. Jana	Linas Hacholim	św. Rodziny	Dr Sterlinga 13	Razem
wewnętrzne	150	50	40	15	35	—	20	—	310
chirurgiczne	224	46	25	30	35	—	30	—	390
ginekologiczne	70	12	15	15	30	12	15	18	187
nerwowe	60	10	—	2	—	—	—	—	72
oczne	25	12	—	1	—	—	—	—	38
gardła, nosa, uszu	25	12	—	—	—	—	—	—	37
gruźlica płuc	140	38	—	—	—	—	—	—	178
	694	180	80	63	100	12	65	18	1212

3. Zakłady położnicze.

Choroby	Ewangelicki	Betelem	św. Elżbiety	Dr. Szterlinga Nr. 13	Linas Hacholim	Razem
położnicze	20	20	50	57	23	170

B. Dla dzieci.

Choroby	Szpital Anny-Marii	Prewent. w Tuszyńsku	Szpital na Radogoszczu	Sanator. w Łagiewnik.	Prewent. w Łagiewnik.	RAZEM
wewnętrzne	70	—	—	—	—	70
chirurgiczne	56	—	—	—	—	56
oczne	16	—	—	—	—	16
zakaźne	48	—	30	—	—	78
gruźlica płuc	36	120	—	50	100	306
gruźlica kostna	34	—	10	—	—	44
	260	120	40	50	100	570

C. Zakłady psychiatryczne.

Choroby	„Kochanówka“	Zakład dla epileptyków	Przytułek przy ul. Wesołej	RAZEM
umysłowe	600	47	57	704

LICZBA ŁÓZEK SZPITALNYCH W ŁODZI W SZPITALACH MIEJSKICH I SPOŁECZNYCH.

A. Dla dorosłych.

	1925 r.	1935 r.
Choroby wewnętrzne	272	497
chirurgiczne	171	505
ginekologiczne	95	205
nerwowe	16	115
oczne	20	50
gardła, nosa, uszu	8	37
skórne, weneryczne	110	130
zakaźne	50	80
gruźlica płuc	200	365
gruźlica kostna	30	30
psychjatryczne	—	15
	<u>970</u>	<u>2.027</u>

B. Zakłady położnicze.

położnicze	98	170
------------	----	-----

C. Łóżka dla dzieci.

choroby dzieci	520	570
	<u>1.388</u>	<u>2.767</u>

D. Zakłady psychjatryczne.

choroby umysłowe	330	704
Ogółem	<u>1.718</u>	<u>3.471</u>

Jeżeli więc zliczymy wszystkie łóżka z wyjątkiem łóżek w zakładach psychjatrycznych, jako zupełnie specjalnych, to otrzymamy:

	r. 1914	r. 1925	r. 1935
w szpitalach ogólnych dla dorosłych łóżek	480	970	2.027
w zakładach położniczych łóżek	55	98	170
dla dzieci łóżek	120	320	570
czyli 1 łóżko przypadło na mieszkańców	<u>800</u>	<u>400</u>	<u>220</u>

Obecnie więc niewiele nam już brakuje do tak zwanego minimum dla miast — 1 łóżko na 200 mieszkańców, jednak musimy pamiętać, że m. Łódź ma ambicję przyciągania chorych z bliższej czy dalszej okolicy i rzeczywiście chorych z poza Łodzi jest w szpitalach łódzkich poważny odsetek, a z drugiej strony w szpitalach społecznych jest 156 łóżek dla chorych pierwszej i drugiej klasy, które naturalnie w obliczeniu nie mogą właściwie być brane pod uwagę.

Aczkolwiek nie mamy jeszcze wymaganego minimum łóżek szpitalnych, jednak, przynajmniej w chwili obecnej, zachodzi, zdawałoby się paradoksalny fakt, że łóżek mamy już za dużo, gdyż w szpitalach społecznych jest dużo miejsc wolnych. Czyż więc niema chorych? Owszem, chorzy są, tylko niema komu za nich płacić, gdyż sami chorzy przeważnie nie mają na to, instytucje zaś, zobowiązane z mocy ustaw do zabezpieczania mieszkańcom pomocy szpitalnej, ze względów finansowych tę pomoc mniej lub więcej ograniczają: Ubezpieczalnia Społeczna stara się prawie wszystkich swoich chorych (narażenie z wyjątkiem zakaźnych, umysłowo chorych, weneryków, położnic i dzieci do lat 6) umieszczać w swoim szpitalu, Zarząd Miejski wprowadzie bardzo poważnie podtrzymuje niektóre szpitale społeczne, gdyż naprzykład w szpitalu „Kochanówka“ 66% dni szpitalnych w roku 1934/35 było na koszt Zarządu Miejskiego w Łodzi, w szpitalu św. Elżbiety 63%, w szpitalu „Anny Marji“ 52%, w Zakładzie Położniczym Towarzystwa „Linus Hacholim“ 27%, w szpitalu małż. Poznańskich 19% i t. p. — jednak i Zarząd Miejski ze względów budżetowych też w pewnej mierze musi ograniczać posyłanie swych chorych do szpitali społecznych.

Dla porównania działalności Zarządu Miejskiego w dziedzinie zdrowia publicznego przytaczam poniższą tabliczkę.

	Ludność	Budżet ogólny	Budżet Wydziału Zdrowotn. Publicznej	Na jednego mieszk. na zdrowotność	% wydatkow na zdrowotn. w stosunku do og. budż.
1913	522.618	1.591.597 rb.	57.962 rb.	11,8 kop.	3,2%
1925	540.326	17.825.877 zł.	3.264.662 zł.	6 zł. 19 gr.	18,3%
1934/35	605.467	21.691.217 zł.	3.666.124 zł.	6 zł. 05 gr.	16,9%

Wydatki tylko na szpitale miejskie i społeczne w roku budżetowym 1934/35 wyniosły 2.776.239 złotych.

O ile więc chodzi o ilość łóżek szpitalnych to, biorąc pod uwagę tylko mieszkańców miasta, niewiele nam do normy brakuje.

Natomiast zaznaczyć należy, że Łódź ma za dużo małych szpitali, gdyż na 20 szpitali ponad 500 łóżek ma tylko „Kochanówka“ i szpital Ubezpieczalni Społecznej, ponad 500 łóżek tylko miejski szpital na Radogoszczu, ponad 200 łóżek tylko szpital „Anny-Marji“, ponad 100 łóżek szpital małż. Poznańskich, szpital św. Józefa, sanatorium w Tuszyńku, pozostałe zaś 13 szpitali posiadają po 100 lub poniżej 100 łóżek. A przecież wiemy, że prowadzenie małych szpitali kosztuje drożej niż większych, tembardziej przy dzisiejszym stanie wiedzy

lekarskiej, wymagającej dla rozpoznania i leczenia choroby bardzo kosztownych aparatów i urządzeń — zakupywanie ich dla każdego poszczególnego małego szpitala jest często bardzo trudne; skąd powstało tak wiele małych szpitali, wyjaśniłem już — powstały z ofiarności publicznej przez oddzielne instytucje filantropijne. Zarząd Miejski, mając do zaspokojenia tak wiele potrzeb (szkoły, kanalizację, wodociągi, bruki i t. p.), nie mógł, jak dotąd, poświęcić jednorazowo bardzo znacznej kwoty na wybudowanie jednego dużego miejskiego szpitala, zamiast prowadzenia kilku małych i to mieszczących się przeważnie w nieodpowiednich budynkach. Dziś jednak każdy chory mieszkaniec Łodzi znajdzie napewno pomoc szpitalną czy to na swój, czy też na Zarządu Miejskiego rachunek, o ile do kuracji szpitalnej naprawdę się nadaje.

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI WOJEWÓDZKIEGO KOMITETU „DNI PRZECIWGRUŻLICZYCH“ W ŁODZI

KAMPANJA ROKU 1934/35

W dniu 20 listopada 1934 roku odbyło się zebranie organizacyjne Wojewódzkiego Komitetu w Łodzi, w którym uczestniczyło 38 osób.

Posiedzenie zagaił dr. St. Skalski, naczelnik Wojewódzkiego Wydziału Zdrowia Publicznego w Łodzi, stwierdzając, że uświadomienie o potrzebie walki z gruźlicą stale wzrasta, dowodem czego są wyniki prac Komitetu „Dni Przeciwgruźliczych“ w roku 1933/34.

Przewodnictwo posiedzenia organizacyjnego objął Komisarz Rządowy m. Łodzi, inż. W. Wojewódzki, na asesorów powołano: starostę dr. Wrone i mag. Szymańskiego, na sekretarza — dr. Stańczaka.

Dr. S. Stańczak odczytał sprawozdanie z ubiegłej kampanji „Dni Przeciwgruźliczych“ w Łodzi, t. j. roku 1933/34. Ze sprawozdania wynika, że wpływy Komitetu wynosiły netto zł. 10.100,—, z czego zł. 3.800,— przeznaczono na zakup brakujących części do aparatu roentgenowskiego, stanowiącego piękny i celowy dar Wojewódzkiego Komitetu dla Miejskiej Sekcji Walki z Gruźlicą, zł. 500,— ofiarowano jako subsydjum na wydanie zbioru prac o gruźlicy zmarłego prof. dr. Seweryna Sterlinga i zł. 100,— przyznano, w wyniku konkursu, dr. Marji Grzywo-Dąbrowskiej za najlepszą pogawędkę o gruźlicy dla działwy szkół powszechnych. Pozostała kwota przeznaczona została na dalszą akcję walki z gruźlicą w Łodzi. Dr. St. Skalski wspominał także o ofiarności społeczeństwa na cele związane z walką z gruźlicą. O zainteresowaniu społeczeństwa świadczy między innymi fakt zebrania kilku tysięcy złotych na wydanie książki: „Gruźlica“ — dr. S. Sterlinga.

Następnie odbyły się wybory do Wojewódzkiego Komitetu „Dni Przeciwgruźliczych“ w Łodzi na kampanję 1934/35 roku, to jest do Prezydjum Komitetu Honorowego, do Prezydjum Komitetu Wykonawczego, do Komitetu Honorowego i Wykonawczego oraz do Sekcyj: Szkolnej, Odczytowej, Urzędniczej i Propagandowo-Prasowej. Na czele Prezydjum Komitetu Honorowego stanęła wojewodzina Krystyna Hauke-Nowakowa, do Prezydjum Komitetu Wykonawczego wybrani zostali: dr. St. Skalski jako przewodniczący, dr. H. Reiterowski jako sekretarz generalny, inż. A. Zakrzewski jako sekretarz

wykonawczy, dyrektor M. Kalinowski jako skarbnik i na członków Prezydjum: ks. prałat D. Kaczyński, dr. K. Ryder, naczelnik S. Kempner, naczelnik T. Wisławski, dr. B. Misjon, dr. S. Stańczak i kierownik W. Drymner. Przewodniczącym Sekcji Szkolnej został naczelnik J. Zalewski, jego zastępcą inspektor S. Dobrowolski, przewodniczącym Sekcji Odczytowej — dr. Stefan Ładyński, jego zastępcą dr. B. Misjon, przewodniczącym Sekcji Urzędniczej — naczelnik A. Wysocki, jego zastępcą kierownik J. Barczewski i przewodniczącym Sekcji Propagandowo-Prasowej wybrany został redaktor Cz. Gumkowski.

Po posiedzeniu organizacyjnym poszczególne komitety i sekcje w Łodzi, jak również komitety powiatowe na terenie całego województwa rozpoczęły działalność. Komitety i sekcje w Łodzi odbyły podczas trwania „Dni Przeciwgruźliczych” cały szereg posiedzeń, na których radzono nad najracjonalniejszym przeprowadzeniem akcji „Dni” i uchwalono odpowiednie wytyczne.

Działalność Wojewódzkiego Komitetu „Dni Przeciwgruźliczych” w Łodzi rozwijała się w dwu kierunkach, a mianowicie: prowadzenia akcji propagandowej, polegającej na uświadamianiu szerokich mas ludności o gruźlicy, o jej zapobieganiu i o środkach walki z tą chorobą, i akcji finansowej, opartej głównie na zbieraniu funduszków na walkę z gruźlicą zapomocą sprzedaży różnym instytucjom i poszczególnym osobom nalepek i znaczków Polskiego Związku Przeciwgruźliczego.

Akcję propagandową w Łodzi zapoczątkował Wojewódzki Komitet „Dni Przeciwgruźliczych” zamieszczeniem w pismach miejscowych odezwy generalnej, wskazującej na ważność walki z gruźlicą oraz na wielkie znaczenie imprezy „Dni Przeciwgruźliczych”, urządzanej we wszystkich kulturalnych państwach.

Poza tem dzienniki łódzkie informowały społeczeństwo o poszczególnych fazach akcji Wojewódzkiego Komitetu „Dni Przeciwgruźliczych” i umieszczały periodycznie na swych łamach hasła przeciwgruźlicze oraz wywiady z wybitniejszymi lekarzami.

Dzięki Komitetowi, ukazały się w dziennikach łódzkich następujące artykuły: 1. „Co każdy o gruźlicy wiedzieć powinien”, 2. „Znaczenie propagandy w walce z gruźlicą”, 3. „Łódź w walce z gruźlicą”, 4. „Szczepienia BCG”, 5. „Leczenie gruźlików zapomocą dawania im pracy w sanatorjach” i 6. „O pól-sanatorjach dziennych i nocnych”.

Staraniem Wojewódzkiego Komitetu „Dni Przeciwgruźliczych” w Łodzi odbyły się następujące odczyty publiczne w lokalach przychodni przeciwgruźliczych i innych lokalach społecznych: 1. „Rola przychodni przeciwgruźliczej w walce z gruźlicą”, 2. „Gruźlica

otwarta i zamknięta“, 3. „Jak ustrzec się przed gruźlicą“, 4. „Szczepienie niemowląt przeciw gruźlicy i gruźlica u dzieci“, 5. „Dzieci skrofuliczne“, 6. „Dzisiejsze sposoby leczenia gruźlicy“, 7. „Leczenie odumą gruźlicy płuc“, 8. „Leczenie sanatoryjne gruźlicy“, 9. „Gruźlica i ciąża“, 10. „Walka z gruźlicą w Polsce“, 11. „O istocie gruźlicy i jej zwalczaniu“ (w ognisku pocztowców i na ich prośbę).

Oprócz tego z rozgłośni Łódzkiego Radja przemawiali prelegenci: 1. „O szczepieniach przeciwgruźliczych BCG“, 2. „O odmie sztucznej“, 3. „O roli przychodni przeciwgruźliczej w walce społecznej z gruźlicą“, 4. „O walce z gruźlicą w szkole“, 5. „O walce zapobiegawczej z gruźlicą w szkołach powszechnych Zarządu Miejskiego w Łodzi“.

Wojewódzki Komitet „Dni Przeciwgruźliczych“ zorganizował również Akademię Przeciwgruźliczą w sali Teatru Popularnego pod hasłem: „Wszyscy na front walki z gruźlicą“. Wygłoszono na niej dwa przemówienia: „O celach propagandy przeciwgruźliczej“ i „O nowoczesnych metodach leczenia gruźlicy“, następnie odegrano szereg utworów muzycznych. Akademia zgromadziła licznych słuchaczy (około 600 osób).

Podczas odczytów, na Akademii oraz przez cały okres „Dni Przeciwgruźliczych“ rozdawane były ulotki propagandowe i broszurki. W poradniach przeciwgruźliczych rozdawnictwo materiału propagandowego wzmoгло się.

W szkołach odbył się szereg pogadanek, wygłoszonych przez lekarzy szkolnych, którzy niejednokrotnie posiłkowali się przezroczami i specjalnymi tablicami, wypożyczanymi przez nich na ten cel od Sekcji Walki z Gruźlicą Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Sekcja Szkolna Wojewódzkiego Komitetu „Dni Przeciwgruźliczych“ w Łodzi zorganizowała konkurs wypracowań uczniowskich na temat: „Co czyni szkoła i co ty codziennie czynić powinieneś, by ustrzec się gruźlicy“. W konkursie brała udział młodzież szkół średnich, zawodowych i powszechnych m. Łodzi. Wypracowania składane były przez działwę szkolną na ręce ich nauczycieli, którzy, wybrawszy najlepsze prace, przesłali je Komisji Konkursowej. Wypracowań takich było: ze szkół zawodowych i dokształcających 6, ze szkół średnich 29, ze szkół powszechnych 140. Przeważały prace uczennic. Na podstawie tych wypracowań można było wywnioskować, że młodzież szkolna w dość dużej mierze zdaje sobie sprawę z powagi akcji przeciwgruźliczej i orjentuje się w profilaktyce przeciwgruźliczej. Poziom ostatnich wypracowań jest znacznie wyższy od wypracowań z roku ubiegłego i niektóre z nich wykazują nawet pewne uzdolnienia literackie. W wypracowaniach tych przejawia się wpływ pogadanek

lekarzy szkolnych. W wyniku konkursu, Komisja przyznała 16 nagród, ofiarowanych przez Wojewódzki Komitet „Dni Przeciwgruźliczych” w Łodzi, mianowicie: 2 jednomiesięczne pobyty w Zakopanem, 2 pary narć, 2 saneczki, 4 pary łyżew i 6 książek.

Z akcji propagandowej komitetów lokalnych „Dni Przeciwgruźliczych” podnieść należy działalność Komitetu w Tomaszowie Mazowieckim, gdzie lekarze szkolni i kierownicy szkół wygłosili w szkołach powszechnych odczyty i pogadanki o gruźlicy, jak również o sposobach jej zwalczania. Oprócz tego wygłoszony został odczyt w „Tomaszowskiej Fabryce Sztucznego Jedwabiu”. Po skończonych odczytach zarówno w szkołach, jak i w fabryce rozdano dużą ilość ulotek propagandowych. Staraniem Komitetu Lokalnego w Brzezinach, lekarze higieniści wygłosili pogadanki o gruźlicy dla dziatwy szkolnej oraz dwa odczyty popularne o gruźlicy dla dorosłych.

Akcja finansowa oparta była, jak już wyżej wspomniano, na zbieraniu funduszków na walkę z gruźlicą, polegającym przeważnie na sprzedaży różnym instytucjom, bądź też poszczególnym osobom znaczków i nalepek okiennych Polskiego Związku Przeciwgruźliczego. Kwest ulicznych, nie znajdujących oddźwięku w społeczeństwie łódzkim, znękanem czasami kryzysowemi, zaniechano. Ze względu na przewidywane znikome rezultaty, nie urządzono też innych imprez dochodowych.

Rozsprzedano znaczków, nalepek i jednodniówek (jednodniówek w małej ilości):

w mieście Łodzi na	zł. 9.517,97
na prowincji przez komitety powiatowe na ..	<u>3.956,30</u>
Ogółem na terenie całego województwa	
łódzkiego na sumę	zł. 13.254,27

Komitety prowincjonalne (powiatowe) przekazały ze swoich wpływów w kwocie zł. 3.956,30 na dobro Wojewódzkiego Komitetu „Dni Przeciwgruźliczych” w Łodzi złotych 1.920,71.

Na konto Wojewódzkiego Komitetu „Dni Przeciwgruźliczych” w Łodzi wpłynęło:

z kampanji 1954/55 ogółem	zł. 11.551,59
wydatki wyniosły	„ <u>5.279,39</u> *)
czysty dochód z kampanji 1954/55	zł. 6.272,20
pozostałość z poprzednich kampanij	„ <u>3.965,30</u>
Ogółem na koncie Wojewódzkiego Komitetu „Dni Przeciwgruźliczych” w Łodzi	
na dzień 1 września 1955 roku	<u>zł. 10.237,50</u>

*) W tem należność przekazana Polskiemu Związkowi Przeciwgruźliczemu tytułem udziału we wpływach ze sprzedaży znaczków i nalepek w kwocie zł. 2.684,28.

Prof. CZESŁAW WITOSZYŃSKI

LAUREAT M. ŁODZI

W dniu 4 listopada 1935 roku w sali konferencyjnej Zarządu Miejskiego m. Łodzi pod przewodnictwem prezydenta inż. Wacława Głazka odbyło się posiedzenie Komitetu Nagrody m. Łodzi dla literatury, nauki i sztuk plastycznych. W skład jury wchodził: prof. Franciszek Bujak, delegat uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie; dr. Maksymiljan Huber, delegat Kasy im. Mianowskiego w Warszawie; prof. dr. Kazimierz Karol Jonszer, delegat uniwersytetu poznańskiego; prof. dr. Stefan Mazurkiewicz, delegat uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie; prof. Mieczysław Popławski, delegat uniwersytetu lubelskiego; prof. Ludwik Sperr, delegat politechniki warszawskiej; prof. dr. Tadeusz Lehr-Splawiński, delegat uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie; rektor dr. Teodor Vieweger, delegat Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie i Łodzi.

Na posiedzeniu obecny był również wiceprezydent m. Łodzi Antoni Pączek, dr. Tadeusz Mogilnicki, jako delegat Rady Przybocznej m. Łodzi, naczelnik Wydziału Oświaty i Kultury Jan Waltratus. Sekretarzem kierownik Oddziału Oświaty Pozaszkolnej Wydziału Oświaty i Kultury.

Na wstępie posiedzenia, prezydent Głazek powitał przedstawicieli wyższych uczelni, przybyłych do naszego miasta, przedstawił im cel posiedzenia, odczytał statut nagrody, poczem wezwał do zgłaszania kandydatur.

Członkowie komitetu nagrody zgłosili następujące kandydatury: 1) prof. Czesława Witoszyńskiego, badacza aerodynamiki stosowanej, 2) mikrobiologa prof. Ludwika Hirszfelda, 3) historyka prof. Stanisława Kutrzeby, 4) prof. Kazimierza Białasiewicza, biologa, 5) prof. dr. Mieczysława Dominikiewicza, fizyka, 6) prof. Tadeusza Wałek-Czerneckiego i 7) prof. Kazimierza Nietschego, filologa.

W czasie dyskusji, jaka się rozwinęła, postanowiono wycofać wszystkie zgłoszone kandydatury i przyznano nagrodę jednomyślnie profesorowi Politechniki Warszawskiej Czesławowi Witoszyńskiemu za wybitne zasługi położone na polu lotnictwa.

Uzasadnienie wyboru prof. Czesława Witoszyńskiego na laureata „Nagrody m. Łodzi dla Polskiej Nauki“.

Prof. Czesław Witoszyński, założyciel i kierownik Instytutu Aerodynamicznego Politechniki Warszawskiej, jest znanym w kraju i zagranicą wybitnym badaczem w dziedzinie aerodynamiki lotniczej, który położył ogromne zasługi, stwarzając w Polsce ognisko naukowe tej nowoczesnej gałęzi mechaniki stosowanej. Ognisko to nie tylko zjednało prof. Witoszyńskiemu w szerokich kołach lotniczych stolicy zaszczytny przydomek duchowego ojca lotnictwa polskiego, ale promieniuje także szeroko poza granicami naszego kraju. Jednym z dowodów tego było przybycie do Warszawy młodego badacza amerykańskiego M. J. Thompson'a, ażeby w Instytucie Aerodynamicznym pracować pod kierunkiem prof. Witoszyńskiego i uzyskać stopień doktorski w Politechnice Warszawskiej. (Dr. Thompson zajmuje obecnie stanowisko naukowe w Stanach Zjednoczonych jako „Assistant Professor at the Univ. of Michigan, Ann Arbor“). Ogłoszony drukiem w załączonym spisie dorobek naukowy prof. Witoszyńskiego z natury rzeczy nie imponuje liczbą, ale wagą idei naukowych, zastosowanych do najważniejszych zagadnień hydrodynamiki technicznej i aerodynamiki lotniczej. Jego największa praca twórcza tkwi w rozbudowie Instytutu Aerodynamicznego, którego liczne urządzenia badawcze nie są naśladowaniem wzorów zagranicznych, ale wytworem głębokich studjów rozległej wiedzy pomysłowości oraz niestrudzonej energii i benedyktyńskiej pracy założyciela. Skutkiem tego Instytut Aerodynamiczny jest jednym z tych zakładów techniczno-naukowych, które od szeregu lat słusznie się chlubimy przed zagranicą. Wydawnictwa prac Instytutu Aerodynamicznego rozchodzą się szeroko nie tylko drogą wymiany, ale cieszą się pokupem na światowym rynku księgarskim.

Prof. Witoszyński jest oddany z takim zamiłowaniem pracy badawczej, organizatorskiej i dydaktycznej w stworzonym przez niego zakładzie, że odmówił przyjęcia ofiarowanej mu przez Politechnikę godności rektora. Jego ukochaniu pracy w dziedzinie, której znaczenie dla świetnego rozwoju polskiego lotnictwa oceniają dobrze wszyscy śledzący ten rozwój dokładnie, towarzyszy wielka skromność i unikanie wszelkiego sztucznego rozgłosu. W kraju odznaczono wybitną działalność naukową prof. Witoszyńskiego wyborem na członka Akademii Nauk Technicznych w Warszawie, Towarzystwa Naukowego we Lwowie i w Warszawie. Zagranicą zyskały mu uznanie już pierwsze prace, dzięki czemu w roku 1922 zaproszono go do udziału w I Międzynarodowej Konferencji Naukowej w Insbrucku.

zwołanej dla przedyskutowania postępów w dziedzinie hydromechaniki i aerodynamiki stosowanej. W roku bieżącym uczestniczył w podobnym zjeździe naukowym w Rzymie na zaproszenie rządu włoskiego, skierowane do najwybitniejszych badaczy aerodynamiki lotniczej z całego świata.

Życiorys i działalność naukowa prof. Cz. Witoszyńskiego.

Profesor Czesław Witoszyński (zamieszkały w Warszawie, ul. 6-go Sierpnia 50), urodzony w roku 1875 w Choroszkach, ziemi Podlaskiej, otrzymał w roku 1895 maturę w rosyjskim gimnazjum filologicznym w Częstochowie. W latach 1895—1897 studjował matematykę w Uniwersytecie w Petersburgu, gdzie w roku 1897 otrzymał dyplom na Wydziale Fizyko-Matematycznym. W latach 1897—1899 odbył studia na Wydziale Technicznym Uniwersytetu w Liege w Belgji, gdzie w roku 1899 otrzymał dyplom inżyniera-mechanika. Po odbyciu praktyki od 1900—1907 roku pracował jako inżynier-konstruktor w fabryce Borman Szwede i Spółka w Warszawie. Był współzałożycielem fabryki maszyn Brandel, Witoszyński i S-ka, w której prowadził dział techniczny od 1907—1915 roku.

Równocześnie wykładał części maszyn w Polskiej Szkole Technicznej Wawelberga i Rotwanda.

Poczynając od roku 1915 pracuje w Politechnice, której poświęca się całkowicie od roku 1916, prowadząc w latach organizacji Wydziału Mechanicznego zastępczo kreślenia techniczne oraz wykładając części maszyn.

W roku 1919 stabilizowany jako profesor zwyczajny hydrauliki i maszyn wodnych, po podziale tej Katedry obejmuje w roku 1921 Katedrę hydrauliki i aerodynamiki.

Był dziekanem Wydziału Mechanicznego od 1916 do 1920 roku.

Oprócz prac drobniejszych ogłoszonych w „Przeglądzie Technicznym“ ogłosił drukiem:

1. Podstawy teorii hydrodynamicznej wentylatorów turbin i pomp odśrodkowych, odbitka z „Przeglądu Technicznego“ 1916.
2. O ruchu cylindrów cieczy doskonalej, odbitka z „Przeglądu Technicznego“ 1919 r.
3. Ruch cieczy okresowo symetryczny względem osi. Odbitka ze sprawozdań i prac Warszawskiego Towarzystwa Politechnicznego, 1921 r.
4. Ueber Strahlerweiterung und Strahlableitung, (Verträge aus dem Gebiete der Hydre- und Aerodynamik, Innsbruck 1922).
5. Kanał zbierający w pompach odśrodkowych i wentylatorach. „Przegląd Techniczny“ — 1923.

6. La Mecanique des profils d'aviation. Etienne Chiron, editeur. Paris 1924.
 7. Une modification du principe de circulation. Delft 1925.
 8. Sur une integrale particuliere des equations Stokes (3-me Congres Intern. de Mecanique apliquee 1931).
 9. The Theory of Single Bubbling (Monografja naukowa, opracowana wspólnie z prof. M. I. Thompsonem z University of Michigan w III tomie dzieła zbiorowego: „Aerodynamic Theory“, wydanego przez W. Fr. Durand'a, nakładem Springera w Berlinie — 1934).
 10. Note sur le calcul de l'helice (Ann. de l'Acad. de Sciences Technique a Varsovie. T. I. 1935).
-

PROTOKUŁ

1 POSIEDZENIA RADY PRZYBOCZNEJ PRZY TYMCZASOWYM PREZYDENCIE MIASTA ŁODZI

Łódź, dnia 24 października 1935 roku.

Komplet członków Rady 25.

Obecnych członków Rady 22.

I. Członkowie Rady Przybocznej:

a) obecni: 1. Algajer Karol, 2. Biłył Alfred, 3. Chodakowski Leon, 4. Cyrański Adam, 5. Dobranc Bertold, 6. Fiedler Zygmunt, 7. Geyer Robert, 8. Klocman Jerzy, 9. Kubasiewicz Stanisław, 10. Lewandowski Andrzej, 11. Liberman Fiszel, 12. dr. Mogilnicki Tadeusz, 13. Pawłowski Stanisław, 14. Peterman Stanisław, 15. Raabe Zygmunt, 16. Rybicka Apolonja, 17. Socha Józef, 18. Tomczyk Józef, 19. Waszkiewicz Franciszek, 20. Walczak Walenty, 21. Wasilewski Tomasz, 22. Zajączkiewicz Józef;

b) nieobecny usprawiedliwiony — Jaworowski Kazimierz;

c) spóźniony — Waszkiewicz Franciszek.

II. Członkowie Zarządu Miejskiego:

a) obecni: 1. Prezydent inż. Głazek Waclaw, 2. Wiceprezydent Pączek Antoni, 3. Wiceprezydent Kozłowski Kazimierz;

b) nieobecny usprawiedliwiony — Wiceprezydent Godlewski Mikołaj.

III. Przedstawiciel Wojewody Łódzkiego inż. Jellinek Józef, naczelnik Wydziału Samorządowego Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego.

IV. Urzędnicy miejscy: 1. Barczewski Jan, 2. inż. Brzozowski Julian, 3. Chwalbiński Leon, 4. Furmański Roman, 5. Illinicz Hilarjusz, 6. Jaworski Władysław, 7. Kalinowski Mieczysław, 8. Konopka Heljodor, 9. Kempner Stanisław, 10. Librach Ignacy, 11. Rogowicz Stefan, 12. Rosset Edward, 13. inż. Rybołowicz Jan, 14. Szlichciński Adolf, 15. Waltratus Jan, 16. Wisławski Tadeusz, 17. Wysocki Adam, 18. Zalewski Józef.

Przewodniczący: Prezydent Miasta inż. Głazek Waclaw.

Sekretarz: Jan Barczewski, Kierownik Oddziału Ogólnego Wydziału Prezydjalnego.

Stenografki: Brzozowska Klara i Milewska Zofja.

P o r z a d e k o b r a d .

- I. Zagajenie.
- II. Sprawozdanie z działalności Tymczasowego Zarządu Miejskiego.
- III. Wybór Komisyj:
 - a) Finansowo-Budżetowej (7 członków),
 - b) Rewizyjnej (7 członków),
 - c) Regulaminowo-Prawnej (5 członków),
 - d) do spraw ogólnych (5 członków)
 - referat dyrektora M. Kalinowskiego —
- IV. Wybór:
 - a) Komitetu Rozbudowy Miasta (12 członków)
 - referat nacz. inż. J. Rybołowicza —
 - b) Komisji Opieki Społecznej (15 członków)
 - referat nacz. T. Wisławskiego —

V. Wolne wnioski.

I. Z a g a j e n i e .

Posiedzenie otwiera o godz. 19 min. 10 Prezydent Miasta inż. Wacław Głazek, wygłaszając przemówienie poświęcone pamięci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Przemówienia tego wszyscy obecni wysłuchali stojąc, a następnie uczcili pamięć Zmarłego jednogminutową ciszą.

O godz. 19 min. 15 przewodniczący zarządza przerwę, wznawiając obrady o godz. 19 min. 50.

Przewodniczący oświadcza, iż posiedzenie jest prawomocne. Na 25 członków Rady obecnych jest 21; nieobecny 1. W trakcie posiedzenia przybywa jeden członek Rady, wymieniony powyżej w rubryce „spóźniony”. Członek Rady Jaworowski Kazimierz nieobecność swą usprawiedliwił.

Następnie przewodniczący wygłosił przemówienie powitalne.

Porządek obrad uważa się za przyjęty wobec niezgłoszenia przez obecnych żadnych wniosków w sprawie jego zmiany.

Do punktu „Wolne wnioski” Zarząd Miejski zgłasza:

1. wniosek w sprawie powołania przedstawiciela Rady Przybocznej do Komitetu Nagrody m. Łodzi dla Polskiej Nauki, Literatury Pięknej i Sztuk Plastycznych;
2. wniosek w sprawie wyboru przedstawicieli Gminy Miejskiej Łódź do dodatkowej Komisji Poborowej.

II. W sprawie sprawozdania z działalności Tymczasowego Zarządu Miejskiego:

Przewodniczący odczytuje sprawozdanie Tymczasowego Zarządu Miejskiego za czas od dnia 18 lipca do dnia 23 października 1955 roku. Dyskusji nad sprawozdaniem Rada Przyboczna zdecydowała nie otwierać.

O godz. 20 min. 55 przewodniczący zarządza przerwę, wznawiając posiedzenie o godz. 20 min. 50.

III. W sprawie wyboru Komisji Radzieckich:

Po wysłuchaniu referatu M. Kalinowskiego, dyrektora Zarządu Miejskiego, zdecydowano — na wniosek przewodniczącego — sprawę wyboru Komisji Rewizyjnej narazie odroczyć, a w związku z tem powzięto większością głosów uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 1.

Rada Przyboczna postanawia:

1. powołać do życia następujące komisje stałe:
 - a) Komisję Finansowo-Budżetową, złożoną z 7 członków,
 - b) Komisję Regulaminowo-Prawną, złożoną z 6 członków,
 - c) Komisję do Spraw Ogólnych, złożoną z 6 członków;
2. ustalić skład osobowy komisji jak następuje:
 - a) Komisja Finansowo-Budżetowa:
 1. Chodakowski Leon, 2. Fiedler Zygmunt, 3. Liberman Fiszel,
 4. Pawłowski Stanisław, 5. Pieterman Stanisław, 6. Raabe Zygmunt, 7. Socha Józef;
 - b) Komisja Regulaminowo-Prawna:
 1. Biłyk Alfred, 2. Cyrański Adam, 3. Jaworowski Kazimierz,
 4. Liberman Fiszel, 5. Tomczyk Józef, 6. Wasilewski Tomasz;
 - c) Komisja do Spraw Ogólnych:
 1. Algajer Karol, 2. Dobranc Bertold, 3. dr. Mogilnicki Tadeusz, 4. Rybicka Apolonja, 5. Walczak Walenty, 6. Zajączkiewicz Józef.

IV. W sprawie wyboru Komitetu Rozbudowy Miasta:

Po wysłuchaniu referatu inż. J. Rybołowicza, naczelnika Wydziału Budownictwa, postanowiono — po krótkiej dyskusji — powziąć uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 2.

Opierając się na rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 roku o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 372), Rada Przyboczna postanawia zaproponować:

1. powołanie do życia Komitetu Rozbudowy Miasta w następującym składzie:
 - a) z ramienia Zarządu Miejskiego:
 1. inż. Bajer Karol, 2. inż. Bursze Henryk, 3. Fein Marek, 4. inż. Holcgreber Jan, 5. Neugebauer Ludwik, 6. inż. Praszkie Gerson;
 - b) z ramienia Rady Przybocznej:
 1. Biłyk Alfred, 2. Dobranc Bertold, 3. Izydorezyk Karol, 4. Tomczyk Józef, 5. Walczak Walenty, 6. Waszkiewicz Franciszek;
2. zapraszanie na posiedzenia Komitetu Rozbudowy Miasta w charakterze biegłego inż. Lisowskiego Kamila.

V. W sprawie wyboru Komisji Opieki Społecznej:

Po wysłuchaniu referatu T. Wisławskiego, naczelnika Wydziału Opieki Społecznej, oraz po dyskusji, w której głos zabierali członkowie Rady: dr. T. Mogilnicki, A. Biłyk i K. Algajer oraz przewodniczący — powzięto uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 3.

Opierając się na rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 roku o opiekunach społecznych i komisjach opieki społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 267), Rada Przyboczna postanawia zaproponować powołanie do życia Miejskiej Komisji Opieki Społecznej w następującym składzie:

1. Algajer Karol, 2. Bogusławski Kazimierz, 3. Chodakowski Leon, 4. Cyrański Adam, 5. Ks. Prał. Dzioba Józef, 6. Hauke-Nowakowa Krystyna, 7. Ks. pastor Kotula Karol, 8. Kubasiewicz Stanisław, 9. Lewandowski Andrzej, 10. Mieszczkańska Łucja, 11. dr. Rueger Henryk, 12. Russ Benjamin, 13. Walczak Walenty, 14. Wasilewski Kazimierz, 15. Wilkoński Tomasz, 16. Wiśniewski Stanisław.

VI. W sprawie wyboru Komisji Rewizyjnej:

Przewodniczący proponuje powołanie na czas wyboru Komisji Rewizyjnej na przewodniczącego posiedzenia członka Rady A. Biłyka. Rada Przyboczna jednogłośnie wniosek ten zaakceptowała. Członek

Rady A. Biłyk, obejmując przewodnictwo, dziękuje za wybór i odczytuje listę kandydatów na członków Komisji Rewizyjnej. Bez dyskusji powzięto uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 4.

Rada Przyboczna postanawia:

1. powołać do życia Komisję Rewizyjną, złożoną z przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego, 5 członków oraz 4 zastępców członków;
2. ustalić skład osobowy Komisji Rewizyjnej jak następuje:
 1. Klocman Jerzy — Przewodniczący, 2. Waszkiewicz Franciszek — Zastępca przewodniczącego, 3. Geyer Robert — członek, 4. Kubasiewicz Stanisław — członek, 5. Lewandowski Andrzej — członek, 6. Hertz Mieczysław — członek, 7. Pfeiffer Seweryn — członek.

Zastępcy członków:

1. Pierwocha Andrzej, 2. Janowski Franciszek, 3. Mincberg Lejb Jakób, 4. Tomczyk Józef.

VII. Wolne wnioski:

- a) w sprawie wyboru przedstawiciela Rady Przybocznej do Komitetu Nagrody m. Łodzi dla Polskiej Nauki, Literatury Pięknej i Sztuk Plastycznych:

Po referacie J. Waltratusa, naczelnika Wydziału Oświaty i Kultury, postanowiono — na wniosek członka Rady A. Biłyka — powziąć uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 5.

Opierając się na art. 5 Statutu Nagrody m. Łodzi dla Polskiej Nauki, Literatury Pięknej i Sztuk Plastycznych, Rada Przyboczna deleguje w charakterze swego przedstawiciela do Komitetu, mającego na celu przyznanie nagrody naukowej m. Łodzi za rok 1935, p. dr. Mogilnickiego Tadeusza.

- b) w sprawie wyboru przedstawicieli Gminy Miejskiej Łódź do dodatkowej Komisji Poborowej:

Po referacie M. Kalinowskiego, dyrektora Zarządu Miejskiego, powzięto jednomyślnie uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 6.

Opierając się na art. 17 ustawy z dnia 25 maja 1924 roku o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 61/1935, poz. 455)

oraz na § 30 rozporządzenia wykonawczego do tejże ustawy z dnia 28 sierpnia 1934 roku (Dz. U. R. P. Nr. 83/1934, poz. 757), Rada Przyboczna postanawia zaproponować wydelegowanie w charakterze przedstawicieli Gminy Miejskiej Łódź do dodatkowej Komisji Poborowej

na członka — Kubasiewicza Stanisława
na zastępcę — Sochę Józefa.

Webec wyczerpania porządku obrad przewodniczący o godz. 21 min. 50 posiedzenie zamyka.

Sekretarz

(—) *Jan Barczewski*

JAN BARCZEWSKI

Kierownik Oddziału Ogólnego
Wydziału Prezydyjnego

Przewodniczący

(—) *W. Głazek*

(Inż. WACŁAW GŁAZEK)

Tymczasowy Prezydent Miasta

REGULAMIN TARGOWY

DLA TARGÓW MAŁYCH, ODBYWAJĄCYCH SIĘ W ŁODZI

wydany na podstawie uchwały Rady Miejskiej Nr. VII z dnia 20-go marca 1935 roku oraz na zasadzie art. 68 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 roku o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) w brzmieniu ustawy z dnia 17 marca 1934 roku (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

ROZDZIAŁ I.

Uczestnicy targu.

§ 1.

Targi małe odbywają się w Łodzi w lokalach i na tych miejscach, które gmina na ten cel dostarczyła i urządziła jako targowiska.

§ 2.

(1) Każdy ma prawo uczestniczyć w targach małych i sprzedawać towary, których sprzedaż na danem targowisku jest dozwolona.

(2) Towary, do których sprzedaży wymagana jest koncesja, mogą sprzedawać tylko osoby, posiadające przepisaną koncesję.

(3) Kto z odwiedzania targów i sprzedaży towarów czyni samoistny przemysł, winien go zgłosić do władzy przemysłowej.

(4) Cudzoziemcy mają prawo uczestniczenia w targach narówni z krajowcami, o ile w zastosowaniu wzajemności nie wydano odmiennych postanowień.

ROZDZIAŁ II.

Przedmiot obrotu targowego.

§ 3.

(1) Na targach małych wolno sprzedawać artykuły żywności, płody surowe przyrody, zwierzęta domowe z wyłączeniem większych zwierząt (koni, krów, wołów), narzędzia i sprzęty gospodarcze i rolnicze oraz wyroby należące do ubocznych zajęć okolicznej ludności.

(2) Do obrotu targowego na targach małych dopuszcza się na mocy decyzji Urzędu Przemysłowego I Instancji, wydanej w trybie art. 61 ust. (2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 roku o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) w brzmieniu ustawy z dnia 17 marca 1934 roku (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350) ponadto towary lokciowe, ubrania, czapki, bieliznę, obuwie,

pantofle, skóry, dodatki szewckie, szkło, emalję, drobne żelastwo, galanterję, przybory radjowe, mydła, stare książki, obrazy, kalendarze, wyroby stolarskie, koszykarskie, blacharskie, bednarskie, szczotki, miotły, wyroby gliniane.

(5) Sprzedaż mięsa, wędlin oraz innych wyrobów wędliniarskich, dziczyzny w kawalkach i ptactwa oskubanego na targach jest dozwolona tylko w mięsnych halach targowych.

(4) Wyszynk napojów alkoholowych na targowiskach jest wzbroniony.

ROZDZIAŁ III.

Równouprawnienie uczestników.

§ 4.

Wszyscy uczestnicy targów mają równe prawo zawierania interesów targowych. Zarząd Miejski jednak w okresach zmniejszonej podaży towarów na targ może zarządzić, że w pierwszych pięciu godzinach targowych prawo zakupu artykułów żywnościowych przysługuje wyłącznie konsumentom.

ROZDZIAŁ IV.

Targowiska.

§ 5.

Zarząd Miejski wyznacza miejsca na targowiskach i oznacza przedmioty, które na tych targowiskach mogą być sprzedawane.

ROZDZIAŁ V.

Dni targowe.

§ 6.

(1) Targi małe odbywają się w Łodzi w każdy wtorek i piątek. Jeżeli w dniu targowym przypada uroczyste święto, targ odbywa się w dniu poprzedzającym.

(2) Za targi małe uważa się także codzienną sprzedaż na targowiskach artykułów żywnościowych, jak: nabiału, jaj, owoców, jarzyn, drobiu, pieczywa i innych towarów, sprzedawanych w znacznie mniejszych ilościach.

ROZDZIAŁ VI.

Godziny targowe.

§ 7.

(1) Targi małe wolno rozpoczynać:

a) w czasie od 1 kwietnia do 30 września o godz. 5-ej.

b) w czasie od 1 października do 31 marca o godz. 6-ej.

(2) Targi małe kończą się:

- a) w czasie od 1 kwietnia do 30 września o godz. 18-ej,
- b) w czasie od 1 października do 31 marca o godz. 17-ej,
- c) przypadające na dzień 24 grudnia i soboty przed Wielkanocą i Zielonemi Świątkami o godz. 12-ej, a na inne soboty o godzinie 16-ej.

ROZDZIAŁ VII.

Stanowiska targowe.

§ 8.

(1) Na targowiskach Zarząd Miejski wyznaczy stanowiska targowe oraz stanowiska dla postoju wozów.

(2) Stanowiska targowe (oddzielnie dla każdego handlu), są albo stałe, t. j. wyznaczone kwartalnie, półrocznie lub rocznie, albo przygodne, t. j. wyznaczone przed rozpoczęciem każdego targu.

(3) Handlarzom (przekupniom) trudniącym się stałe sprzedają towarów na targowiskach, wyznaczyć należy z reguły stanowiska stałe.

(4) Sprzedawcy przygodni ustawić się powinni w tym porządku, jak na targowiska przybywają.

(5) Żaden sprzedawca nie może zajmować na jednym targowisku więcej, jak jedno stanowisko dla tego samego rodzaju towarów, ani też stanowiska tego dowolnie powiększać lub rozszerzać.

(6) Jeżeli i na targowisku sprzedaje się rozmaitego rodzaju towary, wyznaczyć należy dla każdego rodzaju oddzielnie stanowisko.

§ 9.

(1) Wozów, wózków ręcznych i t. p., służących do przewozu towarów, nie wolno pozostawiać na targowiskach dłużej, niż to jest konieczne dla wyładowania przywiezionych towarów; na wyjątki z tego zakazu może pozwolić targowy organ nadzorczy.

(2) Wózki ręczne wolno pozostawiać na targowiskach tylko wtenczas, jeżeli przywiezione niemi towary są tego rodzaju, że wymagają pozostawienia ich przez czas trwania targu na wózkach.

(3) O ileby jednak stanowisko targowe danej osoby zostało wskutek pozostawienia wózka znacznie powiększone, należy wózek z targowiska koniecznie usunąć.

§ 10.

(1) Sprzedawcom zamiejscowym, przywożącym towary na targi wozami, wolno, o ile ruch targowy na to pozwala, zajeżdżać na targowiska wozami i z wozów tych na stanowiskach wyznaczonych towary sprzedawać.

(2) Wozy takie należy ustawić według bliższych wskazówek organu nadzorczego.

(3) Po dokonaniu sprzedaży towarów należy z wozami natychmiast odjechać z targowisk.

§ 11.

(1) Od każdego stanowiska (straganu, stołu, ławki, beczki i t. p.) uiścić należy zgóry opłatę ustanowioną w taryfie opłat przez Magistrat miasta Łodzi, na zasadzie art. 27 ustawy z dnia 11 sierpnia 1925 roku o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych w brzmieniu obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 września 1932 roku (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 884).

(2) Zaległe opłaty targowe ściąga Zarząd Miejski w drodze egzekucji administracyjnej.

(3) Ustanowione opłaty targowe zawiera taryfa, załączona do niniejszego paragrafu.

(4) Opłat targowych za korzystanie ze stanowisk przygodnych nie pobiera się od producentów rolnych, dostarczających artykuły żywnościowe (produkcji rolnej) na targ, lecz tylko w tym wypadku, gdy sprzedaż tych artykułów nie odbywa się w miejskich halach targowych i o ile dany sprzedawca złoży zaświadczenie właściwego zarządu gminnego, iż jest producentem rolnym.

U w a g a: Ważność takiego dowodu winna być honorowana przez jeden rok kalendarzowy.

§ 12.

(1) Sprzedawca traci prawo do stałego stanowiska:

a) jeżeli dłużej niż tydzień zalega z opłatą,

b) jeżeli samowolnie odstąpił swe stanowisko innej osobie,

c) jeżeli dłużej niż miesiąc nie używa stanowiska bez podania uzasadnionych powodów,

d) jeżeli pomimo trzykrotnego ukarania dopuszcza się przekroczeń tego regulaminu.

(2) Sprzedawca przygodny traci prawo do stanowiska, jeżeli nie zajął przydzielonego mu miejsca w godzinę po rozpoczęciu targu lub samowolnie je zmienił.

ROZDZIAŁ VIII.

Postanowienia porządkowe.

§ 13.

(1) Ustawianie straganów, stołów, basenów oraz innych naczyń, tudzież zajmowanie wyznaczonych stanowisk, odbywać się powinno

według wskazówek targowych organów nadzorczych, a wyznaczone przejścia i przejazdy mogą być użytkowane wyłącznie dla ruchu pieszo lub kołowego.

(2) Przejścia dla idących pieszo powinny mieć przynajmniej 1 metr szerokości, przejazd zaś dla wozów nie może być węższy od 2½ metra.

§ 14.

Zakazane jest sprzedawanie towarów przez chodzenie po placu targowym, wywoływanie i głośnie zalecanie towarów, jakoteż urządzenie publicznego przetargu lub losowania.

§ 15.

(1) Sprzedawcom wolno zawieszać nad towarem okrycia w celu ochronienia go przed zmoknięciem, zakurzeniem lub szkodliwym działaniem słońca.

(2) Nakrycia takie powinny być wykonane z materiału nieprzemakalnego i umieszczone tak, aby nie hamowały ruchu, ani też w inny sposób publiczności nie przeszkadzały.

§ 16.

(1) Wszyscy sprzedawcy, wykonujący sprzedaż jakichkolwiek towarów na targowiskach w kramach, na straganach, stołach, wózkach i t. p., obowiązani są wywieszać na swych stanowiskach od strony frontowej w miejscu widocznym, wpadającym w oczy — tablice z wyraźnym trwałym napisem, zawierającym imię i nazwisko i miejsce zamieszkania sprzedawcy.

(2) Tablica ma być blaszana, kształtu prostokątnego lub owalnego długości 25 cm., szerokości 15 cm., pomalowana na kolor czarny lub niebieski, z literami białymi, wielkości conajmniej 5 cm.

(3) Sprzedawcy mleka, masła, jaj, drobiu, dziczyzny oraz innych towarów przynoszonych na targowiska w koszykach, naczyniach i t. p. obowiązani są umieścić na tych przedmiotach (koszykach, kłatkach, naczyniach i t. p.) małą tabliczkę, uwidaczniającą wyraźnie nazwisko i imię oraz miejsce ich zamieszkania.

§ 17.

(1) Sprzedaż towarów na targach odbywać się winna z reguły na miarę, wagę, lub na sztuki, przyczem wolno używać tylko przepisanych miar i wag.

(2) Towary w większych ilościach wolno jednak sprzedawać wprost z naczynia, w jakich na targ je przywieziono, jak koszach, workach, beczkach i t. p.

(5) Normalna miara (waga) ziemniaków, dostarczonych we workach na targi w celach odsprzedaży, powinna wynosić conajmniej 50 kg., miara normalna snopka słomy — 10 kg., miara normalna wiązki siana — 5 kg.

§ 18.

Wszyscy uczestnicy targu tak sprzedający, jak kupujący, obowiązani są na targu przyzwoicie się zachować i ściśle się stosować do zarządzeń targowych organów nadzorczych.

§ 19.

Osoby, dotknięte chorobami zaraźliwymi, lub wstręt wzbudzającymi, osoby widocznie pijane, zakłócające swym zachowaniem się spokój publiczny, lub sprzeciwiające się zarządzeniom organów nadzorczych, będą z targu usunięte.

§ 20.

Wszelkie artykuły sprzedawane na targach podlegają kontroli sanitarnej organów nadzorczych.

§ 21

(1) Nie wolno na targach sprzedawać artykułów zdrowiu szkodliwych, fałszowanych, zepsutych lub nieczystych.

(2) Artykuły takie zakwestjonują organy nadzorcze i odeślą do właściwej władzy państwowej, która po zbadaniu orzeknie, w myśl obowiązujących przepisów, czy towar ma być sronie zwrócony, w inny sposób użytkowany, lub też jako zdrowiu szkodliwy, zajęty i zniszczony.

§ 22.

Artykułów do spożycia przeznaczonych, jak: nabiał, pieczywo, owoce, jarzyny, grzyby i t. p. nie wolno składać bezpośrednio na ziemi, ani też w naczyniach nieczystych, na szmatach brudnych lub pochodzących z odzieży.

§ 25.

Do zawijania środków spożywczych nie wolno używać papieru brudnego, zabarwionego, zadrukowanego lub zapisanego, ani też wogóle materiałów brudnych.

§ 24.

(1) Sprzedaż mleka i jego przetworów na targach może się odbywać jedynie przy zachowaniu odnośnych przepisów rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 9 grudnia 1932 roku, wydanego w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych i Ministrem Przemysłu i Handlu o dozorcze nad mlekiem i jego przetworami (Dz. U. R. P. Nr. 19/1933, poz. 128 oraz Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 378).

(2) Sprzedaż mleka i śmietanki na targach jest dozwolona tylko z naczyń zamkniętych (wózków zaopatrzonych w krany).

(3) Na naczyniach powinien być umieszczony wyraźnie, niedający się zmyć napis, zawierający imię, nazwisko i adres sprzedawcy.

§ 25.

(1) Masło wolno na targach sprzedawać w kawałkach po 500, 250 i 125 gramów.

(2) Do zawijania masła, sera i t. p. należy używać czystego papieru pergaminowego, woskowego lub celuloidowego, pozatem do sera można używać papieru aluminiowego lub cynfolji, nie zawierającej ołowiu.

(3) Zawijanie masła w szmaty jest wzbronione.

§ 26.

Sprzedaż pieczywa oraz wyrobów cukierniczych na targach dopuszczalna jest jedynie przy zastosowaniu specjalnych urządzeń zabezpieczających produkty te od wszelkich zanieczyszczeń (gablotki, szafki, wózki oszklone), jak to nakazuje § 50 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 23 stycznia 1931 roku o dozorze nad wyrobami i obiegiem mąki i wyrobów mącznych (Dz. Ust. Nr. 15, poz. 120).

§ 27.

(1) W myśl rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 22 marca 1928 roku, wydanego w porozumieniu z Ministrem Komunikacji o zaopatrywaniu zwierząt w świadectwa miejsca pochodzenia i o badaniu zwierząt na stacjach kolejowych i przystaniach wodnych (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 408), świnie, owce, kozy i drób, spędzane na targi, winny być przez ich posiadaczy zaopatrzone w odpowiednie świadectwo miejsca pochodzenia, zawierające dane, wymienione w § 3 tegoż rozporządzenia, a wystawione przez Zarząd miejscowej gminy lub przez Urząd, wyznaczony przez Wojewodę.

(2) Zwierząt, niezaopatrzonych w świadectwa miejsca pochodzenia, odpowiadającym powyższym przepisom, nie wolno dopuszczać na targowiska.

(3) Podczas trwania targu zwierzęta podlegają nadzorowi miejskiego lekarza weterynaryjnego.

§ 28.

(1) Drób żywy wszelkiego rodzaju wolno sprowadzać na targi i wystawiać na sprzedaż tylko w klatkach okratowanych lub w innych przewiewnych skrzyniach.

(2) Klatki (skrzynie) powinny być zbudowane tak, aby ptactwo mogło się w nich pomieścić wygodnie obok siebie.

(3) W każdej klatce (skrzyni i t. p.) musi być wewnątrz przymocowane naczynie do wody, napełnione wodą.

(4) Nie wolno wiązać zwierząt za skrzydła lub nogi, związywać 2 sztuki lub więcej razem, unosić za skrzydła lub nogi.

§ 29.

Świnie wolno dostarczać na targi tylko na wozach, zaś z wozów należy wyladowywać na ziemię.

§ 30.

Wzbronione jest na wszystkich targowiskach, zabijanie, skubanie, odzieranie ze skóry i patroszenie zwierząt; zakaz powyższy nie dotyczy zabijania ryb.

§ 31.

Nie wolno sprowadzać na targi i wystawiać na sprzedaż żadnej zwierzyny łownej po upływie 10 dni od rozpoczęcia czasu ochronnego tej zwierzyny, przewidzianego w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 roku o prawie łowieckim (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 954).

ROZDZIAŁ IX.

Opróżnienie targowisk.

§ 32.

(1) Natychmiast po ukończeniu targu należy rozpocząć rozbiórkę straganów oraz usuwać ich części, jak: stoły, ławki, naczynia i t. p.; w ciągu godziny prace te muszą być ukończone i targowiska zupełnie opróżnione.

(2) Nie wolno pozostawiać na targowiskach kości, liści lub innych większych odpadków, np. papieru, skorup od jaj i t. p.; każdy sprzedawca powinien usunąć takie odpadki równocześnie ze swemi sprzętami, albo wrzucać je do koszy, pozostawionych na ten cel przez Zarząd Miejski.

ROZDZIAŁ X.

O nadzorze targowym.

§ 33.

(1) Organem nadzorczym w rozumieniu niniejszego regulaminu są miejskie organa targowe.

(2) Obowiązkiem organów targowych jest czuwać nad ścisłym przestrzeganiem regulaminu targowego i utrzymywać porządek podczas targu, oraz wykonywać kontrolę nad artykułami żywności i nad poborem opłat targowych.

(3) O każdym przekroczeniu tego regulaminu organa targowe są obowiązane donieść władzy targowej.

(4) Ktoby się czuł pokrzywdzonym zarządzeniem organów targowych może wnieść zażalenie do władzy targowej.

§ 34.

Władzą targową jest Zarząd Miejski (Wydział Przedsiębiorstw Miejskich), który wykonuje zwierzchni nadzór nad targami i orzeka we wszystkich sprawach targowych.

ROZDZIAŁ XI.

Postanowienia karne.

§ 35.

Za przekroczenia przepisów regulaminu targowego i rozporządzeń Zarządu Miejskiego, na podstawie tego regulaminu wydanych, o ile przekroczenia nie podpadają pod przepisy kodeksu karnego, prawa o wykroczeniach lub innych ustaw, winni będą karani w drodze administracyjnej przez Zarząd Miejski, jako władzę przemysłową I instancji w myśl ust. (5) art. 126 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 roku o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 468) w brzmieniu ustawy z dnia 17 marca 1934 roku (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350), grzywną do 50 zł. lub karą aresztu do dni 3-ch, jeżeli do nich nie będzie stosowany ustęp pierwszy.

ROZDZIAŁ XII.

Postanowienia końcowe.

§ 36.

Przepisy niniejszego regulaminu wchodzą w życie po zatwierdzeniu ich przez przemysłową władzę I instancji z dniem ogłoszenia ich w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim.

§ 37.

Z chwilą wejścia w życie niniejszych przepisów tracą moc obowiązującą przepisy regulaminu targowego, dotyczącego targów na placach w m. Łodzi, a uchwalonego przez Radę Miejską w dniu 20 stycznia 1921 roku.

Załącznik do § 11 regulaminu targowego.

TARYFA OPŁAT TARGOWYCH.

Zarząd Miejski w Łodzi na zasadzie art. 27 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w brzmieniu obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 września 1952 roku (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 884) pobiera za korzystanie ze stanowisk targowych w Łodzi następujące opłaty targowe:

I. Za korzystanie ze stanowisk przygodnych:

od metra kwadratowego lub mniej	zł.	0.10
od beczki dużej śledzi lub dwóch mniejszych	„	0.20
od wozu jednokonnego	„	0.60
od wozu parokonnego	„	0.80
od wozu frachtowego lub samochodu	„	1.50

II. Za korzystanie ze stanowisk stałych.

Opłaty najkorzystniejsze uzyskane w drodze ustnych publicznych przetargów od oferentów.

Opłaty targowe winny być uiszczane zgóry za pokwitowaniami, opatrzonemi w pieczęć Zarządu Miejskiego w Łodzi: wymienione w ust. I należycie upoważnionym poborcom miejskim, zaś wymienione w ust. II — bezpośrednio w Kasie Miejskiej (Plac Wolności 14) na podstawie doręczonych nakazów płatniczych.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZARZĄDU MIEJSKIEGO W ŁODZI

za czas od 1 kwietnia do 31 października 1935 r.

NAZWA RACHUNKU	Bilans otwarcia na dzień 1. IV 1935 r.		Obroty od 1 IV.—30.IX. 1935 roku		Obroty w miesiącu październiku 1935 r.		Ogólne obroty od początku roku do końca października 1935 roku	
	Winien zł.	Ma zł.	Winien zł.	Ma zł.	Winien zł.	Ma zł.	Winien zł.	Ma zł.
Kasa	—	—	9,537,170.82	9,483,391.10	1,853,833.37	1,842,083.20	11,391,004.19	11,325,474.30
Wydatki budżetowe	—	—	12,988,959.85	579,271.33	3,937,401.93	910,150.18	16,926,361.78	1,489,421.51
Dochody budżetowe	—	—	4,802.68	12,639,429.06	77,393.38	1,698,774.38	82,196.06	14,338,203.44
Zakłady Miejskie	—	—	961,081.45	517,361.76	235,972.26	55,326.45	1,197,053.71	572,688.21
Instytucje kredytowe	—	—	11,046,265.38	10,825,329.47	2,113,219.70	2,280,652.18	13,159,485.08	13,105,981.65
Zobowiązania z tyt. wyk. budżetu	—	—	11,201,386.48	18,785,562.90	1,852,993.95	2,189,482.75	13,054,380.43	20,975,045.65
Sumy przechodnie	—	—	15,434,155.57	17,217,951.58	2,711,367.99	3,171,488.09	18,145,523.56	20,389,439.67
Weksle obce	—	—	292,000.—	292,000.—	26,900.—	26,900.—	318,900.—	318,900.—
Zaliczki	—	—	13,904,684.21	4,851,618.40	478,363.66	289,285.64	14,383,047.87	5,140,904.04
Dłużnicy i wierzyciele	—	—	2,167,871.13	2,102,563.77	—	—	2,167,871.13	2,102,563.77
Akcepty	—	—	—	65,400.—	—	271,571.40	—	336,971.40
Depozyty walorowe obce	—	—	1,430,154.23	45,265.45	5,513.—	17,989.62	1,435,667.23	63,255.07
Deponenci	—	—	45,265.45	1,430,154.23	17,989.62	5,513.—	63,255.07	1,435,667.23
Pożyczki krótkoterminowe	—	—	—	250,000.—	—	589,816.78	—	839,816.78
Przedsiębiorstwa komunalne	—	—	2,034,419.03	1,962,917.23	130,593.46	92,508.65	2,165,012.49	2,055,425.88
Papiery wartościowe własne	—	—	23,005,199.01	3,438,814.46	16,533.59	1,503,800.—	23,021,732.60	4,942,614.46
Różne rachunki	—	—	33,624,653.05	53,191,037.60	1,503,800.—	16,533.59	35,128,453.05	53,207,571.19
			137,678,068.4	137,678,068.34	14,961,875.91	14,961,875.91	12,639,944.25	152,639,944.25

KRONIKA.

I. OGÓLNA.

Plantacje Miejskie.

Obszar Plantacyj Miejskich, oddany do użytku publicznego, wynosi 125 ha. Miasto posiada 7 parków i 22 skwery. Obszar Parku Ludowego na Polesiu Konstantynowskim wynosi 260 ha, ogółem więc miasto posiada terenów 385 ha; na jednego mieszkańca przypada 6,3 mtr. kwadr. (minimum 10 mtr. kwadr.). Na 215 ulicach miasta istnieje około 25.000 drzew, t. j. 1 drzewo na 24 mieszkańców (minimum 1 drzewo na 10 mieszkańców).

W budowie jest Park Ludowy na Polesiu Konstantynowskim, składający się z 2-ch części: leśnej o przestrzeni 145 ha i poleśnej o przestrzeni 115 ha. Park Sportowy o 3-boiskowym stadionie i różnego rodzaju placach do gier sportowych zajmuje przestrzeń około 20 ha. Park spacerowo-wypoczynkowy wraz ze stawem, plażą, ogródkami jordanowskimi dla dzieci — około 40 ha. Park wystawowy wraz z Parkiem rozrywkowym zajmuje około 45 ha. Teren o powierzchni 10 ha, posiadający wyjątkowo cenne przyrodnicze okazy flory leśnej, stanowi rezerwat przyrodniczy, podlegający specjalnej ochronie. Ogród zoologiczny, botaniczny i dendrologiczny zajmuje około 25 ha, pozostała część około 120 ha, stanowić będzie naturalny park leśny.

Echa uroczystości pod Radzyminem.

W dniu 20 października, r. b. odbyła się uroczystość poświęcenia pomnika-mogiły poległych w 1920 roku pod Radzyminem żołnierzy 28 i 29 pułków strzelców kaniowskich, w której osobiście wziął udział prezydent miasta — p. inż. Waclaw Głazek i naczelnik S. Rogowicz.

Na uroczystości przybyły również liczne miejscowe organizacje i związki ze sztandarami, a mianowicie: Związek Żeligowczyków i Kaniowczyków i Związek Strzelecki, harcerstwo, P. W.: pocztowe, kolejowe, straż ogniowa i inne, oraz społeczeństwo Radzymina.

Po odebraniu raportu przez gen. Olszynę-Wilczyńskiego i następnie gen. Tomm'ego, od kompanji honorowej 28 p. p. i pocztu chorągwia-

nego 29 p. p. odbyło się nabożeństwo w miejscowym kościele, po którym raport przyjął gen. Żeligowski. Następnie na cmentarzu radzyminskim odbyła się uroczystość poświęcenia odrestaurowanego pomnika ku czci poległych żołnierzy. Po poświęceniu tegoż wygłoszonych zostało szereg podniosłych przemówień. Pierwszy przemawiał burmistrz m. Radzimina p. Marszał, który w imieniu ludności miasta powitał gorąco gen. Żeligowskiego i uczestników walk, stoczonych pod Radziminem. Poczem zabrał głos gen. Żeligowski, mówiąc o bitwie pod Radziminem, dalej przemawiał gen. Olszyna-Wilezyński.

Pan Prezydent inż. W. Głazek złożył u stóp pomnika wspaniałą wieńiec z biało-czerwonego kwiecia z napisem: „Bohaterskim Dzieciom Łodzi — Zarząd Miejski w Łodzi” i wygłosił następujące przemówienie:

„Nietylko zaszczytny obowiązek prezydenta miasta przywiódł mnie tu — do stóp pomnika „Dzieciom Łodzi”. Przywiódł mnie tu sentyment i cześć dla Tych synów ziemi łódzkiej, którzy w 1919 roku prowadziłem na front.

Byli to chłopcy dzielni, bitni, odważni — krew z krwi i kość z kości Tych, którym 28 i 29 pułki Strzelców Kaniowskich dziś pomnik ten dźwignęły.

Iluż z nich, ilu z nas, co walczyli, poginęło?

O, zaprawdę — przez smutek wielki i przez lzy ogromne i przez ukochań wielkich ukochanie pod wodzą Największego w historii naszej Człowieka — myśmy tu przyszli w te krainy cudne Polski Zmarłychwstałej i tu... śnimy nasze wielkie światy.

Światy, które nam nakazał Wódz niedawno żywy, a dziś Duch Jego nieśmiertelny. Światy, które nam nakazuje nasza wielka przeszłość, które nam nakazuje nasza historia i te Wasze mogiły.

Nie to, że jedni z nas, jak Wy, już w mogiłach, drudzy, jak my, w męce dalszej walki — walki o byt Polski, zdobytej krwią i ofiarą wspólną.

Nie nas z Wami nie rozłączyło. Nawet śmierć. Bo — oto myśmy tu przyszli do mogiły Waszej — by stwierdzić, że trwamy, że trwać będziemy dalej.

Jak długą i szeroką jest ziemia nasza — rozsiane są mogiły Wasze... Wasze dusze po łąkach, po ugorach, po szumiących tłuką się borach i szepczą: „Trwaj i broń mogił naszych”.

Idą lata. Nadzieje rosną dla żywych. A Wy już śpicie bohaterzy. Zmarł Wasz żołnierski krok, a białej róży kwiat wiądl już nieraz i listek za listeczkiem sypał na mogiły Wasze i szeptał: oddaliście życie, ofiarni, oddali błogosławiąc, żegnali nie zlorzcząc Tobie, Polsko!

To też my — tu pod pomnikiem Waszej ofiarności, u mogił Waszych się klniemy, że spuścizny Wodza Naszego, Wodza, co nas i Was do boju prowadził — póki życia nie damy nikomu, a po sobie zostawimy synów i córę, co dźwigną na sobie ciężar wielkości i honoru Polski“.

Otwarcie Oddziału Komunalnej Kasy Oszczędności.

W dniu 31 października r. b. przed południem nastąpiło otwarcie pierwszego Oddziału K. K. O. miasta Łodzi, mieszczącego się przy ul. Pomorskiej Nr. 5.

Po poświęceniu lokalu, którego dokonał ks. Bienias, prezydent miasta p. inż. W. Głazek wygłosił następujące przemówienie:

W dniu dzisiejszym upływa 5 lat, kiedy władze miasta stworzyły instytucję kredytową pod nazwą Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Łodzi.

Celem i głównym zadaniem powstałej placówki jest i było tworzenie rodzimego kapitału, a w szczególności propagowanie i przyzwyczajanie szerokich warstw ludności naszego miasta do idei oszczędności.

Po okresie wielkiej wojny, po okresie inflacji społeczeństwo, zrażone stratami, jakie poniosło w dziedzinie oszczędności, zdawało się, że zupełnie zaniecha oszczędzania. Czas jest jednak najlepszym lekarzem — życie nie stoi w miejscu, to też przyszła również i kolej na odbudowę idei oszczędności.

Szerokie warstwy społeczeństwa, zachęczone propagandą i zapewnieniem bezpieczeństwa swoich oszczędności, zaczęły się garnąć ku odbudowie rodzimego kapitału. Rezultat sam przez się, jak dotychczas jest dodatni, widzimy, że liczba oszczędzających i suma zaoszczędzonych kapitałów z każdym rokiem wzrasta. Rosną oszczędności w P. K. O. — rosną w Komunalnych Kasach Oszczędności.

W tej chwili te dwie kategorie instytucyj oszczędnościowych zdołały skupić 1.400.000.000.— wkładów oszczędnościowych. Suma, jak na nasze stosunki i zubożenie społeczeństwa, pokażna.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Łodzi nie zostaje w tyle. Przyrost wkładów oszczędnościowych stale się zwiększa, w szczególności wydatne zwiększenie wkładów wykazują ostatnie dwa lata, w którym to okresie czasu Kasie przybyło 2 i pół miliona wkładów, co łącznie z okresem trzech poprzednich lat stanowi stosunkowo dość pokaźną kwotę zł. 4.500.000.—. Muszę tu podkreślić, że jednym u najważniejszych momentów zaufania do tej instytucji stanowi poręka Gminy miasta Łodzi.

Pragnąc szerokim warstwom ludności, zamieszkałym w okręgu północnym naszego miasta, ułatwić oszczędzanie i załatwianie swoich interesów w Komunalnej Kasie Oszczędności miasta Łodzi, Zarząd Komisaryczny tejże Kasy, za zgodą Pana Ministra Skarbu i moją postanowił utworzyć Oddział, którego otwarcie w dniu dzisiejszym tutaj uroczyste święcimy.

Dokonywując w tej chwili uroczystego otwarcia działalności Oddziału Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Łodzi, zwracam się do wszystkich obecnych przedstawicieli społeczeństwa, ażeby zechcieli w dalszym ciągu darzyć tę instytucję swoim zaufaniem i poparciem, tak jak to miało miejsce i dotychczas, dziękując za przybycie i zainteresowanie się tą naszą nową placówką Komunalnej Kasy Oszczędności.

Komunalna Kasa Oszczędności w związku z uroczystością otwarcia asygnuje na budowę Domu im. Marszałka Piłsudskiego zł. 500.—“.

Zkolei wygłosili przemówienia: Komisarz K. K. O. m. Łodzi p. Z. Chudzyński, Starosta Grodzki Łódzki — p. dr. St. Wrona oraz przedstawiciel Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie — p. Roziecki i p. J. Pujdak, który zabrał głos jako pierwszy klient nowo-otwartego Oddziału.

Zaznaczyć należy, że kierownictwo Oddziału K. K. O. powierzone zostało p. Koźmińskiemu.

V Ogólnopolski Zjazd Pedjatrów i VI Zjazd Mikrobiologów w Łodzi.

W dniach 1, 2 i 3 listopada r. b. obradowały w Łodzi: V Ogólnopolski Zjazd Pedjatrów i VI Zjazd Mikrobiologów.

W uroczystości otwarcia tych zjazdów wziął udział Prezydent Miasta — p. inż. W. Głazek, który wygłosił następujące przemówienie:

„Imieniem miasta mam zaszczyt powitać V Zjazd Pedjatrów Polskich i VI Zjazd Mikrobiologów i Epidemjologów Polskich. Wyrazić pragnę radość, że tak wielu wybitnych przedstawicieli władz państwowych, nauki, samorządów i instytucyj społecznych goszczą skromne mury naszego miasta, że w tak licznym zespole szermierzy nauki i społeczników toczyć się będą obrady, mające zdrowie człowieka na celu, oświetlające sposoby walki ze zdrażliwie atakującymi organizm ludzki drobnoustrojami, zwłaszcza organizm dziecka, najmniej do walki z tymi podstępными wrogami przygotowany.

Wspólna troska o losy lecznictwa dziecięcego i o rozwój prac, którym życie swe poświęcali i nadal poświęcają mikrobiologowie i epidemjologowie, przywiodła obecnych do wspólnej sali obrad,

aby podzielić się wynikami swych mozolnych poszukiwań i doświadczeń. Zagadnienia te, jak zresztą i wiele innych zagadnień naukowych i społecznych, leżały u nas długie lata odłogiem. Nie sprzyjały im bowiem wrogie nam czynniki obcych rządów, niekiedy wręcz utrudniały i hamowały rozwijającą się inicjatywę społeczną. Brak było nieodzownego zrozumienia się wzajemnego i współdziałania czynników społecznych i rządu. Nie mieliśmy bowiem własnego rządu, któryby, jak my, potrzeby nasze odczuwał i szedł im na rękę. Dopiero odzyskanie Niepodległości i wielka powaga i nacisk ze strony Twórcy i Wskrzesiciela Państwa na sprawy oświaty otworzyły nauce polskiej szersze horyzonty, a społeczeństwu pozwoliło na urządzenie swego domu według nieodzownych potrzeb i możliwości.

Od tej dopiero chwili zagadnienia opieki społecznej, medycyny społecznej, oświaty powszechnej i leczenia pchnięte zostały na właściwe tory. Interesował się nimi i rząd, i szerokie masy społeczników. Przyczyniło się to do realizacji niejednego pięknego zamierzenia.

Dzięki powszechnemu parciu rozwijania agend oświatowych, opieki społecznej i zdrowotnych — uczyniliśmy wielki krok naprzód: nie ostateczny w stosunku do życzeń naszych, w stosunku do istotnych potrzeb, wielki wszakże, gdy porównamy terażniejszość z niedawną przeszłością.

Ileż dzieci mogło dawniej znaleźć naukę, opiekę i pomoc w chorobie? Jakaż była dawniej, a jaka jest dziś śmiertelność ogólna? Czyż wiedzieliśmy wiele o szpitalach dla chorych zakaźnych? Przecież rozwijająca się w szybkim tempie Łódź nie miała ani jednego miejskiego łóżka szpitalnego, a w szpitalach prywatnych i społecznych zamała.

Zdaję sobie sprawę, że przed nami leży jeszcze ogrom pracy, że spotykacie Państwo w swych wysiłkach aż nadto dużo przeszkód, że wiele pragnęlibyście dokonać, a twarda rzeczywistość i dziś na szereg najsluszniejszych zamierzeń pozwolić nie może.

Ale już dziś widzimy na wielu polach owoce własnej gospodarki, wysiłki bowiem społeczne dały pozytywne wyniki. Rozwój na przykład szpitalnictwa dziecięcego w Polsce przed wojną był bardzo powolny. Dopiero po okresie wojennym posuwa się naprzód sprawa szpitali dziecięcych. Rozwijają się powstałe nowocześnie urządzone szpitale dziecięce i sanatoria społeczne w szeregu miast polskich.

Należy podkreślić, że w Łodzi szpital Anny-Marji, założony w 1905 roku i ufundowany przez małżonków Herbstów, jest obec-

nie największym szpitalem dla dzieci w Polsce, licząc 260 łóżek, gdy przed wojną liczył zaledwie 100 łóżek. Szpital ten posiada ponadto w Sokolnikach pod Ozorkowem własne sanatorium dla rekonwalescentów i lekko chorych o 50 łóżkach. Miasto zaś, które przed wojną nie posiadało żadnego własnego łóżka szpitalnego, dysponuje dziś 1000 łóżek własnych i tysiącem trzema stami łóżkami w szpitalach społecznych. Własnych łóżek dziecięcych 190. Łącznie Łódź posiada dla swych dzieci 450 łóżek szpitalnych. O wynikach borykania się na tem polu wydadzą świadectwo prace, zilustrowane na wystawie pod nazwą „Opieka nad dzieckiem w Łodzi i Województwie Łódzkim“, której otwarcie nastąpi o godzinie 15-ej.

Podobnie pomyślnych przejawów gospodarki społecznej i samorządowej na tym odcinku można byłoby jeszcze więcej znaleźć.

Jest wszakże bardzo wiele zagadnień, oczekujących rozwiązania w dziedzinie pedjatrji, które podniosłyby stan zdrowotny naszych najmłodszych obywateli. Między innymi istnieje pierwszorzędne zagadnienie walki z umieralnością wśród niemowląt, która stanowi najwyższy odsetek w ogólnej śmiertelności nietylko w Łodzi, ale i w innych miastach Polski.

Trapią jeszcze nadal nasze miasta, a Łódź w szczególności, różne choroby zakaźne, pomimo wyteżonych prac, powołanych do tego czynników. Jakkolwiek wprawdzie z roku na rok maleją, to jednak na zupełne ich zniknięcie, jak to ma miejsce z ospą i dudem plamistym, zdaje się, będziemy jeszcze dłuższy czas oczekiwać. Rozumiemy, że walka z chorobami zakaźnymi, która między innymi stanowić będzie przedmiot obrad Zjazdu Mikrobiologów i Epidemjologów Polskich, zależy od podniesienia dobrobytu mas pracujących oraz podniesienia kultury tych warstw, do których najłatwiejszy dostęp mają choroby zakaźne. Łódź jest miastem najbardziej upośledzonym pod względem sanitarnym. Warunki te czynią z Łodzi teren bardzo ciekawy dla bakterjologów i epidemjologów i dlatego miasto nasze zostało wybrane jako miejsce Ich VI Zjazdu.

Witając imieniem miasta obydwaj Zjazdy, wyrażam gorące życzenie jak najowocniejszych wyników obrad dla polskiej nauki pedjatrycznej i epidemjologicznej“.

11-ty Listopada w Łodzi.

Skrupulatnie i troskliwie ułożony przez Komitet Obywatelski program obchodu 17-ej rocznicy wskrzeszenia Polski, dzięki nadzwyczajnej pogodzie, jaka w dniu tej podniosłej uroczystości panowała, wywabił na rozświetlone ulice miasta tłumy mieszkańców Łodzi.

Już od samego rana liczne organizacje, stowarzyszenia ściągały z pocztami i sztandarami na plac Katedralny, gdzie utworzyły wielki, barwny czworobok. O godz. 10-ej J. E. Ks. Biskup Włodzimierz Jaśński odprawił uroczyste nabożeństwo, okolicznościowe kazanie wygłosił ks. prałat Szabelski. Na nabożeństwie byli obecni p. wojewoda łódzki Hauke-Nowak, pułk. Alf-Tarczyński w zastępstwie chorego dowódcy O. K. IV gen. Langnera, wicewojewoda Potocki, prezydent miasta inż. Głazek, starosta grodzki dr. Wrona oraz przedstawiciele władz sądowych, policyjnych i t. d. Po nabożeństwie na Placu Hallera odbyła się wspaniała defilada wojskowa. W godzinach popołudniowych p. wojewoda Hauke-Nowak w towarzystwie prezydenta miasta inż. Głazka udał się na otwarcie autostrady Łódź—Łagiewniki. Przed wstęga stanął Prezydent m. Łodzi inż. Głazek, który wygłosił następujące przemówienie:

„Przy opracowywaniu ogólnego planu zabudowania m. Łodzi, kiedy po zebraniu danych statystycznych okazało się, że — kiedy norma europejska przewiduje 50 m. kw. zielenców wraz z lasami na jednego mieszkańca — miasto Łódź posiada na głowę mieszkańca zaledwie 7 m. kw. zielenców, tych płuc oddechowych dla ludności, która w przeważającej swej części spędza życie w ciężkich warunkach pracy w halach fabrycznych i ciasnych warsztatach — jedną z pierwszych trosk miasta było zdobycie chociażby poza jego granicami większych obszarów leśnych, które mogłyby służyć jako miejsce wypoczynku dla strudzonej ludności w chwilach wolnych od pracy. Jednym z tych obszarów jest las łagiewnicki, który został przeznaczony na miasto las dla tych, którzy tam zamieszkają i na miejsce wypoczynku, spaceru, sportu i gier dzieciennych dla tych, co tam choć na krótki czas — na pobyt, w chwilach wolnych od zajęć, lub w święta przybędą.

Połączenie drogą z miastem tego terenu leśnego o powierzchni około 600 hektarów, a odległego od miasta o 5 kilometrów, było jednym z wielu zadań, co też udało się Zarządowi Miejskiemu spełnić m. in. zawdzięczając nieustannej czujności i trosce o dobro obywateli władz nadzorczych w osobie Pana Wojewody, który w tych sprawach idzie nam zawsze jaknajdalej z wydatną pomocą.

Dzięki zrozumieniu celu i chwalebnej ofiarności właścicieli posiadłości, którzy bezinteresownie zaofiarowali swoje grunta pod projektowaną drogę, a mianowicie pp.: 1. Roman Heintzel — 41.957 m. kw., 2. Konstancja Oswald Kermenic — 52.159 m. kw., 3. Wiljamostwo Grossmanowie — 4.766 m. kw., 4. małż. Lachmanowiczowie — 1.525

m. kw., 5. małż. Benke — 347 m. kw., 6. Reinhold Mikołajewski — 200 m. kw., 7. Reinhold Deryng — 45 m. kw., 8. Jan Deryng — 34 m. kw. — realizacja jej stała się możliwa już w roku 1933.

Niech mi wolno będzie przy tej sposobności wyrazić wymienionym ofiarodawcom w imieniu całej ludności m. Łodzi i Zarządu Miejskiego głębokie podziękowanie.

Znaczna pomoc Państwowego Funduszu Pracy, który kredytował i subsydjował budowę drogi, dała możliwość zatrudnienia w okresie 3-ch sezonów letnich licznych rzesz bezrobotnych, które pod fachowym kierownictwem personelu Wydziału Budownictwa Zarządu Miejskiego drogę tę dla ludności miasta wykonali, za co na pochwałę za tak pożyteczną pracę ze strony współobywateli dla siebie słusznie zasłużyli.

Oddając dziś do użytku publicznego nowowyzbudowaną drogę Łódź—Łagiewniki, jeszcze raz w imieniu miasta składam podziękowanie władzom, instytucjom i osobom, które wymienilem, zarówno jak i wszystkim tym, którzy w ten lub inny sposób do jej realizacji się przyczynili“.

Po tem przemówieniu p. wojewoda Hauke-Nowak przeciął wstęgę, zaś ks. prof. Szymanowski dokonał poświęcenia nowootwartej drogi. Następnie głos zabrał naczelnik Wydziału Budownictwa inż. Rybołowicz, który zapoznał przybyłych z historją budowy, która trwała 3 sezony i kosztowała 1.200.000 złotych z czego Fundusz Pracy partycypował w kwocie około 820.000 złotych. Część nowej drogi posiada nawierzchnię granitową, część cementową. Długość odcinka wynosi 5 km.

Po przemówieniach zrobiona została wspólna fotografia, poczem zebrani udali się na zwiedzenie nowej autostrady.

Długi sznur stukilkudziesięciu samochodów przesunął się po gładkiej tafli nowej drogi, która pod każdym względem wykonana została solidnie i na której przejażdżka, w przeciwieństwie do podróży po istnych wertepach wielu naszych dróg podmiejskich, jest prawdziwą przyjemnością. Na długości 100 metrów drogi ustawiono wysokie maszty, ozdobione chorągiewkami. Bardzo dodatnie wrażenie wywarły drogowskazy, skonstruowane w linjach modernistycznych i pomalowane na kolory żółty i niebieski.

O godz. 8 min. 30 w Teatrze Miejskim odbyła się uroczysta akademja w obecności przedstawicieli władz państwowych, kościoła, wojskowych, samorządowych i społeczeństwa łódzkiego. Po odegraniu hymnu narodowego prezydent miasta inż. Wacław Głazek wygłosił następujące przemówienie:

„10 listopada 1918 roku Polska jeszcze Państwem nie była. Była — mgliście zarysowaną jego możliwością — bez granic, bez skarbu, bez rządu, bez armji i aparatu administracyjnego, pełna wojsk okupacyjnych, pełna sprzecznych poglądów i interesów.

10 listopada tegoż roku wraca Piłsudski z Magdeburga i... zdradza się powszechne przekonanie, że tylko ten Mocarz, ten Komendant żołnierskich dusz, ten Tytan Woli podola trudnościom ciężkich zadań, piętrzących się nad krajem.

11 listopada przekazała Mu Rada Regencyjna władzę wojskową, a na zew Jego z pod ziemi armja stanęła. I oto dzień ten stał się dniem powstania, dniem odbudowania Polski. A tu trzy dni potem — już Komendantowi oddano całą zwierzchnią Władzę Państwową.

11 listopada! Dzień najwspanialszych rewij wojskowych, dzień przeglądu sił naszych, naszej potęgi — którą z prochów śmiertelnych, w które się rozpadała, dźwignął przewidziany zawczasu i wykorzystany przez Komendanta układ okoliczności, które wytworzyła wojna europejska i katastrofa państw zaborczych.

Jeżeli jednak odbudowa Państwa sięgnęła poza granice „linji Curzona“, która przez Radę Najwyższą państw koalicyjnych 8 grudnia 1919 roku została ustalona dla Polski, obejmując jedynie dawną Kongresówkę; jeżeli odbudowa objęła dzisiejsze granice i Polska zyskała taką potęgę znaczenia politycznego, to dokonane zostało przez Tego, który okoliczności historyczne przeczuł jasnowiedztwem i przewidział rozumem, który miał wolę przygotowania się do nich i umiejętność skorzystania z nich w najszerszej mierze.

Gdyby Państwo nasze powstało tylko siłą warunków i dobrą wolą zwycięzców wielkiej wojny — byłoby tworem słabym, zdanym na intrygi owych właśnie zwycięzców, żyłoby pod grozą odrodzenia się instynktu zaborczego u osłabionych chwilowo sąsiadów.

Moc dał Mu Piłsudski!

Czy pokolenie nasze, na którego barki zwały losy ciężar ogromnej walki o wolność, obrony kraju, ciężar złączenia rozerwanych przed półtora wiekiem dzielnic, wreszcie ciężar budowy gmachu państwowego od fundamentów po szczyty — podolałoby temu zadaniu, gdyby nie On? — Nie! Gdyby nie szczodrobliwosć losu, gdyby nie to, że pokolenia całe złożyły się na ten dar bezcenny, skarb niepospolity Wodza Narodu, jakiego nie mieliśmy jeszcze i gdyby nie Jego wskazania, dokąd iść mamy, — padłoby pod ciężarem walki i nasze pokolenie, jak padały dawniejsze.

On wskazał nam drogę — drogę własną.

Jakże wielki spada na nas obowiązek, abyśmy nie bładzili, abyśmy

przekazali przyszłym pokoleniom to, co pod Jego przewodem zdobyto, abyśmy okazali, że godni jesteśmy być narodem, którego Nacuzycielem i Piastunem był — On!

W pierwszą rocznicę Jego zgonu—w dniu święta, które nam On dał — o Nim rozmyślać będziemy i czynić rachunek sumienia.

Bo tam, gdzie Jego się postać wyłania, gdzie Jego czyny stają przed oczami, gdzie Jego słowa bić w nas poczynają, gdzie Jego serce ogarniać zaczyna miłością nadludzką nas wszystkich — tam czuć się musimy maluczy, tam Jego cnoty a nasze wady się uwy-puklają, tam wielkość Jego uderza.

Jest taki daleki. Władca naszych dusz, Nasz Wódz, na którego rozkaz szły masy całe narodu — na śmierć za Jego wizje, cele i za Niego.

Jest nam wszystkim, choć w trumnie, taki bliski: krwią z krwi, kością z kości narodu był i pozostanie, jak ten, co ani z soli, ani z roli, ale z tego, co boli. Był i jest Stróżem Narodu i Ostoją.

Za chwilę padać będą słowa — wizje — brane z ust Jego.

Śluchajmy Jego słów, jak ewangelji, bo je na wagę honoru i godności narodu cenił, bo wślad za nimi czyny szły, które świetlaną przyszłość kuli, które... tylko zwycięstwo i wiarę w niej uznawały". Po przemówieniu prezydenta miasta inż. Głazka zespół artystów Teatru Miejskiego odegrał fragment „Warszawianki”. Część drugą Akademii rozpoczęło przemówienie wiceprezydenta miasta Łodzi Antoniego Pączka, poświęcone pamięci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Akademię zakończono żywym obrazem, przedstawiającym symbole współczesnej Polski.

II. Z ŻYCIA SAMORZĄDU MIEJSKIEGO W ŁODZI.

Postanowienia Tymczasowego Prezydenta Miasta. W październiku 1955 roku Tymczasowy Prezydent Miasta powziął w zastępstwie Rady Miejskiej 18 postanowień, w zastępstwie zaś Magistratu 45 postanowień.

Dla powzięcia postanowień zgłosił Wydział Prezydjalny 4 wnioski, Wydział Finansowy — 5, Oddział Podatkowy — 4, Wydział Oświaty i Kultury — 7, Wydział Opieki Społecznej — 2, Wydział Budownictwa — 18, Wydział Zdrowotności Publicznej — 9, Wydział Gospodarczy — 6, Wydział Plantacyj Miejskich — 3, Wydział Przedsiębiorstw

Miejskich — 5, Biuro Wojskowe — 1, oraz Kanalizacja i Wodociągi — 1 wniosek.

8 postanowień dotyczy spraw finansowych, 1 — spraw budżetowych, 1 — spraw podatkowych, 15 — spraw budowlanych, 5 — statutów i regulaminów, 1 — spraw gruntowych, 16 — spraw organizacyjnych, 6 — spraw gospodarczych, 2 — opłat wszelkiego rodzaju, 2 — spraw personalnych, 1 — przetargów, 1 — subwencji i 6 — spraw różnych.

Z ważniejszych postanowień, powziętych przez Tymczasowego Prezydenta Miasta, należy wymienić:

1. zatwierdzenie bilansu wraz z rachunkiem strat i zysków za rok 1935 Komunalnej Kasy Oszczędności m. Łodzi;
 2. zmiana Statutu Nagrody m. Łodzi dla polskiej nauki, literatury pięknej i sztuk plastycznych;
 3. zaciągnięcie krótkoterminowej pożyczki z K. K. O. m. Łodzi w wysokości zł. 100.000.—;
 4. przyjęcie na własność Gminy Miejskiej Łódź aparatu roentgenowskiego, zaofiarowanego Miejskiemu Sanatorium w Chojnach przez Wojewódzki Komitet Dni Przeciwgruźliczych;
 5. zakupienie 10 ha lasu, położonego w uroczysku „Łysa Góra” nad Niemnem oraz wybudowanie tam budynków mieszkalnych i gospodarczych dla kolonij letnich Miejskich Domów Wychowawczych;
 6. zaciągnięcie krótkoterminowej pożyczki z Polskiego Banku Komunalnego w Warszawie w kwocie złotych 500.000.—;
 7. powołanie do życia Komitetu Rozbudowy Miasta;
 8. powołanie do życia Komisji Opieki Społecznej;
 9. umorzenie kosztów leczenia ubogich w szpitalach miejskich na sumę zł. 187.642.03;
 10. zatwierdzenie statutów I i II Miejskiej Przychodni Przeciwwenerycznej w Łodzi;
 11. zatwierdzenie Regulaminu Miejskiej Komisji Teatralnej;
 12. powołanie do życia Tymczasowej Rady Szpitalnej;
 13. zakup aparatu sterylizacyjnego dla szpitala miejskiego św. Józefa;
 14. powołanie do życia Komisji Stypendialnej;
 15. ustalenie wysokości opłat na rzecz Taniej Jatki;
 16. ustalenie wysokości opłat za przewóz chorych;
 17. powołanie do życia Komisji Emerytalnej, Komisji Dyscyplinarnej i Komisji Archiwalnej;
 18. powołanie do życia Komisji do zakupu, sprzedaży i zamiany nieruchomości;
 19. powołanie do życia Komisji rewindykacyjnej, mającej na celu umarzanie wzgl. obniżanie kosztów leczenia ubogich chorych w szpitalach miejskich;
 20. powołanie do życia Komisji do spraw ryczałtowego podatku wido-wiskowego oraz zatwierdzenie regulaminu tejże Komisji;
 21. uruchomienie filji Taniej Jatki na Bałutach.
- Obniżenie opłat za przewóz chorych.** Przychylając się do wniosku Wydziału Zdrowotności Publicznej, prezydent miasta p. inż. W. Głazek wyraził zgodę na pobieranie przez ten Wydział z dn. 1 listopada r. b. następujących opłat za przewóz chorych:
1. za przewóz chorego karetką samochodową Pogotowia Miejskiego z asystą lekarza i sanitariuszy w obrębie miasta — zł. 10, dawniejsza stawka zł. 15.—;
 2. za przewóz chorego karetką samochodową Oddziału Przewozu Chorych z asystą sanitariuszy w obrębie miasta — zł. 7.—, dawniejsza stawka zł. 15.—;
 3. za przewóz chorego karetką samochodową z asystą sanitariuszy do miejscowości położonych nie dalej niż 5 klm. za miastem zł. 14.—;
 4. za przewóz chorych przez Oddział Przewozu Chorych do miejscowości, położonych dalej niż 5 klm. za miastem — do stawki zł. 14.— dolicza się zł. 1.50 za każdy dalszy kilometr.
- Dar Wojewódzkiego Komitetu „Dni Przeciwgruźliczych” w Łodzi.** Prezydent miasta p. inż. W. Głazek przyjął na wyłączną własność Gminy Miejskiej Łódź aparat roentgenowski wartości zł. 6.500.—,

zaofiarowany Miejskiemu Sanatorjum w Chojnach przez Wojewódzki Komitet „Dni Przeciwgruźliczych” w Łodzi aktem Nr. 146/35 z dnia 3 października r. b.

Akt darowizny złożony został na ręce Pana Prezydenta Miasta i podpisany jest przez przewodniczącego Komitetu „Dni Przeciwgruźliczych” dr. S. Skalskiego, skarbnika — dyrektora M. Kalinowskiego oraz sekretarza generalnego tegoż Komitetu — dr. H. Reiterowskiego.

Zakupienie terenu na wybudowanie kolonij letnich miejskich domów wychowawczych. Na wniosek Wydziału Opieki Społecznej — prezydent miasta p. inż. Wacław Głazek wyraził zgodę na zakupienie przez Gminę Miejską Łódź dla celów kolonij letnich miejskich domów wychowawczych 10 hektarów lasu, położonego w uroczysku „Łysa Góra” nad Niemnem w gminie Różankowskiej powiatu Szczuzyńskiego.

Na zakupionych terenach staną budynki mieszkalne i gospodarce dla wyżej wymienionych kolonij.

Akcja dokarmiania dziatwy szkolnej. Z dniem 1 października r. b. Wydział Opieki Społecznej Zarządu Miejskiego w Łodzi rozpoczął na terenie szkół powszechnych oraz miejskich i społecznych przedszkoli akcję dożywiania najuboższej dziatwy szkolnej.

Na terenie szkół powszechnych akcją dokarmiania objętych jest 11.000 dziatwy, na terenie miejskich przedszkoli 805, na terenie społecznych przedszkoli — 500 dzieci.

Dziatwa otrzymuje mleko, chleb lub bułki.

Oświetlenie parku na terenie kolonji Z. U. P. U. Staraniem Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich Zarządu Miejskiego w Łodzi park na ulicy Sanockiej, znaj-

dujący się na terenie kolonji mieszkaniowej Z. U. P. U., został oświetlony 55 lampami 100-watowymi.

Zaznaczyć również należy, że jeszcze w miesiącu listopadzie r. b. zostanie oświetlony park miejski „Źródlika”, w którym zainstalowanych będzie 71 lamp, w tem: 16 o sile 100 wat i 55 o sile 200 wat.

Umorzone koszty leczenia ubogich chorych. Na wniosek Wydziału Zdrowotności Publicznej Prezydent miasta postanowił umorzyć koszty leczenia i utrzymania ubogich chorych, wypisanych ze szpitali miejskich w miesiącu wrześniu roku bież. na ogólną sumę zł. 71.921.40. Z tej sumy na poszczególne szpitale przypada: zł. 3.458.52 na szpital zapasowy, zł. 27.481.49 — na szpital w Radogoszczu, zł. 11.403.75 — na szpital św. Józefa, zł. 7.261.68 — na szpital św. Aleksandra, zł. 7.441.50 — na szpital Marji-Magdaleny, zł. 10.648.64 — na Sanatorjum w Chojnach i zł. 4.226.04 — na Sanatorjum w Łagiewnikach.

Ruch dziatwy w Miejskich Domach Wychowawczych w okresie od dnia 1 stycznia 1925 roku do dnia 31 grudnia 1934 roku. W czasie od dnia 1 stycznia 1925 roku do dnia 31 grudnia 1934 roku w Miejskich Domach Wychowawczych przebywało na koszt miasta 3789 dzieci.

W tym okresie czasu z pod opieki Wydziału Opieki Społecznej wypisanych zostało 2421 dzieci. Z liczby tej oddano opiekunom prawnym 1415 dzieci, odesłano do gmin, które obowiązane są do sprawiania prawnej opieki 155 dzieci, oddano na bezpłatną opiekę rodzinom 31 dzieci, usamodzielnilo się 105 wychowanków, zmarło 721 dzieci, w tej liczbie niemowląt do 2-eh lat 710, powyżej tego wieku 11 dzieci.

III. RÓŻNE

Łódź i Województwo Łódzkie w świetle fotografii. Regionalizm w reprodukcji. 3-go listopada 1935 r. otwarta została

pierwsza wystawa fotografiki regionu łódzkiego w salonach Muzeum im. Bartoszewiczów.

Na pierwszy plan wysunięto wojewódzkie miasto Łódź z punktu widzenia reprezentacyjnych odcinków, gmachów i fragmentów, a obok aspektów reprezentacyjnych — chęć zadokumentowania świadomości kompozycyjnej wystawców, ich smaku artystycznego w operowaniu „materjałem łódzkim“.

Układ zastosowany na wystawie rozbraja często łatwą doboru i luźnością łączności ogniów, a zarazem wymaga od sędziów konkursowych niezwyklej ekwilibrystyki w doborze kryterjów swego sądu. Czy nagrodzić p. Rodego za liczbę eksponatów (90), czy też za ich różnorodność (obejmują one przeszło 20 miejscowości) temataw i traktowania (dokumenty, kompozycje, obrazki), czy wreszcie za umiejętność podejścia do obiektu od strony najbardziej wymownej (ekspresyjnej), grupowania linearnego czy brył, doboru światła i cieni, wyboru najtrafniejszych pod względem malowniczości fragmentów czy obiektów? W pracach p. Pfeiffra odbija się poszukiwacz piękna... w Łodzi, które znajduje z powodzeniem w gmachach i placach reprezentacyjnych, w świątyniach (b. wartościowa grupa na wystawie!), pomnikach i pamiątkach historycznych (dom, w którym mieszkał Reymont, siedziba redakcji „Robotnika“ Marszałka Piłsudskiego, najstarszy domek łódzki naprzeciwko kościoła N. M. P., kościół św. Józefa, pierwsza siedziba Geyerów), w podziemiach klasztorów, poszukuje perspektywy miasta kominów z coraz to innej strony. A wszystkie objekty przedewszystkiem dokumentuje, a zarazem dobiera najodpowiedniejszą — we własnem mniemaniu — atmosferę, unikając mdłego nastroju tak mocno rozlanego po ścianach wystawy. Obok prac wymienionych dwóch wystawców na specjalne wyróżnienie, jeżeli chodzi o objekty łódzkie, zasługują: Studnia na Placu Wolności p. Kiryluka (Nr. 71), jego Gaz!! (Nr. 72, ujawniający interesujące efekty świetlne, Pomnik dr. Jonschera (Nr. 35), wykonany przez p.

Bogdanowa, pomnik kobiety (Nr. 167) Artura Pradego, poniekąd i dokumentaryczne próby Szarfa (Nr. 267 i 268). Przy zdjęciach pomników uwidacznia się bardzo często trudność terenowa w możliwościach uchwycenia właściwego punktu obiektu.

Dziwi nas, że p. Rode np. trafił do bramy Zjednoczonych Zakładów dopiero z boku, tak, że odnosi się wrażenie, jakoby ta brama padała. Nie jest to jedyny zarzut, który możnaby poczynić jego eksponatom. Obciążenie katedry przeciwagą bryły pałacu Steinertów, wysunięcie na pierwszy plan znicza przy grobie Nieznanego Żołnierza — to niewątpliwie dowody zmniejszonego krytycyzmu tego skądinąd bardzo zdolnego, może najzdolniejszego artysty-fotografa na tej wystawie. A nawet to, czem się zachwyca i publiczność zwiedzająca wystawę i sami wystawcy (Rodego): Po deszczu, Piotrkowska o zmroku, czy Plac Wolności zimą, lub też Kiryluka: Poranek na Placu Wolności, czy Katedra we mgłę — to tylko transpozycje ujęć innych terenów — Krakowa czy Warszawy — na grunt łódzki. To nie jest podejście łódzianina do Łodzi, lecz tworzenie z Łodzi miasta tradycji i sztuki. Ten zarzut osnuwania Łodzi mgłą poezji zarówno w traktowaniu, jak i wyborze tematów można postawić wszystkim niemal wystawcom. Widocznie utrwalenie swego otoczenia podjęli w nadziei, że odskoczą od szarej tutejszej rzeczywistości i ukażą światu swój kominogród w blaskach piękna, owiany nimbem estetycznym. Dlatego chyba niema wcale charakterystycznych dla Łodzi warsztatów pracy, ani człowieka pracy. Nie można jednak pominąć milezieniem, że odświetlona Łódź, ukazana nam na wystawie jest doskonałym materjałem propagandowym. Jak na pierwszy ogień, to krok poważny, posunięcie obywatelskie słuszne.

Chcielibyśmy się zatrzymać na chwilę przed wnętrzami świątyń łódzkich p. Pfeiffra. Nie dlatego, by im przypisać

niezwykłą wartość pod jakimś specjalnym względem, gdyż są pod każdym dobrze miarkowanym i artystycznie dojrzałym dokumentem. lecz po to, by na ich tle podkreślić epigoński charakter architektury łódzkiej nawet w sercach świątyni. Pfeiffer dał nam świadectwo ubóstwa oryginalności Łodzi, docenił jednak i wyprowadził na światło dzienne bogactwo imitacyj, o których mało komu było wiadomo, może nawet szperaczom. To samo czyni na prowincji p. B. Kozłowski, fotograf doskonały, rozkochany w dawności czy krajobrazie, poszukiwacz piękna i patyny, ale z zasięgu malarsz. aparatem, nie zaś jak Pfeiffer, utrwalacz wielkich brył i perspektyw na miarę rozporządzalnego obiektu wielkomiejskiej prowincji (m. in. Nr. 156—159). Nie udało się Pfeiffrowi ukryć brzydoty polskiego Manchesteru, co skutecznie realizuje p. Kozłowski na prowincji. Szkoda tylko, że prace p. K. porozrzucano w ten sposób, że nigdzie nie są w dostatecznej ilości skoncentrowane, co utrudnia uzyskanie obrazu pełniejszego jako podstawy dla obiektywnej oceny. W grupie piotrkowskiej uderza interesującym ujęciem zdjęcie Hempla (65), operującego zgęszczonej plawami i kontrastem oraz b. ładne eksponaty p. Bischofa (11, 12) — p. Rode zaprezentował tu niezwykle udany wylot rynku (Nr. 184). Na tle grupy brzezińskiej poznajemy b. trafną w wyborze miejsca i granic obiektu pracę p. Bertholda (Nr. 5), dobrze uchwycone zdjęcia p. Ehentrauta (Nr. 41), interesujący rzut p. Kozłowskiego (Nr. 57), dokumentaryczne wnętrza p. Pfeiffra, lecz na czoło wysuwają się tu prace p. Bogdanowa (27 i 29). Z pozostałych prac wysuwają się na linię frontową: portal klasztoru p. Komorowskiego (Nr. 80), majstersztyk fotografii architektonicznej, choć mający poprzedników zagranicą, opactwo Cystersów w Sulejowie p. Hempla, doskonałe w nastroju i bez trudności pokonywujące rywalizację podobnej pracy na tej ścianie. Musimy zwrócić uwagę na jeszcze

jedną pracę p. Hempla (Nr. 55), która ujmuje jednolitością chwytu nastrojowego. Na wysokim poziomie też stoją prace p. Szarfa, z których wymienimy tutaj Nr. 271 (klasztor w Lutomiersku), za to chybione są jego zdjęcia Tumu Łęczyskiego. Byłoby błędem nie do wybaczenia, gdybyśmy nie wspomnieli o krajobrazach p. Bogdanowa, pełnych sentymentu (tak!) i rzutu malarskiego. Niejeden impresjonista starej daty nie powstydzilby się takich pejzaży. O krajobrazie p. Kozłowskiego była już mowa. Tutaj dodamy, że niektóre z nich przypominają malowidła Kuindzi (znanego przedwojennego impresjonisty rosyjskiego). P. inż. Dziedzicki zadokumentował pejzaż w sposób niemal naukowy tak samo, jak p. inż. Pająk uczynił z architekturą.

A teraz parę słów o Łodzi umarłej p. Seidla. Nie chodzi tu oczywiście o drobny artystyczny, lecz wyłącznie o dokumenty, które mają swą odrębną mowę i wymowę. Wielką zasługę pp. Dylików z p. drem Dylikiem na czele chcielibyśmy mocno podkreślić jeszcze raz, biorąc ich w obronę przed zarzutami poszukiwaczy wrażeń przedewszystkiem estetycznych. Dali oni w najlepszym rozumieniu tego pojęcia obraz poszczególnych zjawisk w regionie, a tem samem z zadań regionalistycznej fotografii wywiązali się najlepiej. Jeżeli chodzi o regionalizm, to należałoby takie zasługi nagrodzić bezwzględnie, jeżeli zaś idzie o połączenie regionalizmu ze sztuką, to... trudno, ale należałoby planowo zorganizować wystawę zawczasu. Wdzięczność należy się p. inż. Rogowiczowi za kompletny obraz plantacyj miejskich w Łodzi. I tutaj niema chyba pretensyj do wyczynów artystycznych, chodzi wyłącznie o dokumenty, które są... jak u nikogo innego w komplecie.

Organizatorom wystawy należy podziękować za trud i pouczyć ich o metodach wystawy regionalnej. A chyba postarają się naprawić błąd w 1936 r.

J. O.

NEKROLOGI

Dnia 30 października 1935 roku zmarł, przeżywszy lat 38

ś.†p.

KACPER OTOK

referent Urzędu Rozjemczego

Cześć Jego pamięci!

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI.

Dnia 6 listopada 1935 roku zmarł, przeżywszy lat 32

ś.†p.

ANTONI ALEKSANDRZAK

pracownik Wydziału Opieki Społecznej

Cześć Jego pamięci!

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI.

Dnia 16 listopada 1935 roku zmarł, przeżywszy lat 61

ś.†p.

ANDRZEJ MIKSA

emeryt miejski

Cześć Jego pamięci!

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI.

RUCH SŁUŻBOWY PRACOWNIKÓW ETATOWYCH

ZA MIESIĄC PAŹDZIERNIK 1935 ROKU

PRZENIESIENIA:

a) urzędnicy:

1. **Kozłowski Jan**, kancelista Wydziału Gospodarczego, przeniesiony z dn. 2 października 1935 r. na równorzędne stanowisko do Oddziału Podatkowego z dotychczasowym uposażeniem.
2. **Klimek Hipolit**, sekretarz Wydziału Opieki Społecznej, przeniesiony z dniem 10. X. 1935 r. na równorzędne stanowisko do Biura Ewidencji Ludności z dotychczasowym uposażeniem.
3. **Barcz Jan**, sekretarz Biura Ewidencji Ludności, przeniesiony z dniem 10. X. 1935 r. na równorzędne stanowisko do Wydziału Opieki Społecznej z dotychczasowym uposażeniem.

b) niżsi funkcjonariusze:

4. **Ciechanowski Antoni**, woźny szpitala w Radogoszczu, przeniesiony z dniem 1. X. 1935 r. na stanowisko woźnego szkoły powszechnej z dotychczasowym uposażeniem.
5. **Szymczak Jan**, woźny szkoły powszechnej, przeniesiony z dniem 1. X. 1935 r. na stanowisko woźnego szpitala w Radogoszczu z dotychczasowym uposażeniem.

PRZENIESIENIA W STAN SPOCZYNKU:

- Eheme Eugenjusz**, pomocnik prowizora Apteki Szpitalnej w Radogoszczu, z dn. 1. X. 1935 roku.

SKREŚLENIA Z POWODU ŚMIERCI:

- Otok Kacper**, referent Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu, z dn. 30. X. 1935 r.

OKÓLNIK NR. 20.

DO

WSZYSTKICH WYDZIAŁÓW, URZĘDÓW I BIUR
ZARZĄDU MIEJSKIEGO W ŁODZIPRZEDMIOT:
ZAKRES KOMPETENCJI RADY MIEJ-
SKIEJ I MAGISTRATU.

W załączeniu przesyłam Instrukcję w przedmiocie podejmowania przez Tymczasowego Prezydenta Miasta, na podstawie art. 72, 75, 45 i 44 Ustawy z dnia 25 marca 1955 roku o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 294) postanowień w sprawach, należących do kompetencji Rady Miejskiej i Magistratu, wraz z następującymi załącznikami:

1. wykazem spraw, należących do kompetencji Rady Miejskiej;
2. wykazem spraw, należących do kompetencji Magistratu;
3. wzorami wniosków w sprawach należących do kompetencji Rady Miejskiej i Magistratu;
4. wzorami postanowień, podejmowanych przez Tymczasowego Prezydenta Miasta w zastępstwie Rady Miejskiej i Magistratu.

Panowie naczelnicy Wydziałów (Urzędów i Biur) oraz dyrektorzy Przedsiębiorstw zechcą z instrukcją tą szczegółowo się zapoznać i stosować się do postanowień w niej zawartych.

Odpowiednie zarządzenia ze swej strony zechcą Panowie naczelnicy Wydziałów (Urzędów i Biur) oraz dyrektorzy Przedsiębiorstw wydać kierownikom Oddziałów i Referatów.

Poczynając od dnia 1 października 1955 roku, wnioski w sprawach, dotyczących kompetencji Rady Miejskiej i Magistratu, nienależycie opracowane, będą przez Oddział Ogólny Wydziału Prezydjalnego zwracane interesowanym Wydziałom (Urzędom i Biurom) oraz Przedsiębiorstwom w celu prerעדagowania.

Łódź, dnia 17 września 1955 roku.

Tymczasowy Prezydent Miasta

(—) W. Głazek

(Inż. WACŁAW GŁAZEK)

KOMPETENCJE RADY MIEJSKIEJ W ŁODZI.

Art. 45 ustawy z dnia 25 marca 1955 roku o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 294).

- a) Stanowienie o dobrowolnym podejmowaniu zadań o charakterze publicznym, jeżeli nie sprzeciwiają się temu postanowienia ustaw szczególnych oraz jeżeli zadania te nie są zastrzeżone innym związkiem publiczno-prawnym.
- b) Wybór członków zarządu gminy oraz członków komisji:

Wydział Prezydjalny:

- 1) Wybór prezydenta, wiceprezydentów i ławników — rozp. Min. Spraw Wewn. z dnia 15. VI. 54 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 485),
- 2) Wybór Komisji Rewizyjnej,

- 3) Wybór Komisji Radzieckich: Regulaminowo-Prawnej, Finansowo-Budżetowej i do spraw ogólnych.

Wydział Opieki Społecznej:

- 4) Wybór Komisji Opieki Społecznej — rozp. Prezydenta Rzplitej z dnia 6. III. 28 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 267),
- 5) Wybór Opiekunów Społecznych — rozp. Prez. Rzplitej z dnia 6. III. 28 r. (Dz. U. Nr. 29, poz. 267).

Wydział Budownictwa:

- 6) Wybór Komitetu Rozbudowy Miasta — rozp. Prez. Rzplitej z dnia 22. IV. 27 r. (Dz. U. Nr. 42, poz. 372).

Komunalna Kasa Oszczędności:

- 7) Wybór Rady Komunalnej Kasy Oszczędności — rozp. Prez. Rzplitej z dnia 24. X. 34 r. (Dz. U. Nr. 95, poz. 860).
- 8) Wybór Komisji Rewizyjnej Komunalnej Kasy Oszczędności — rozp. Prez. Rzplitej z dnia 24. X. 34 r. (Dz. U. Nr. 95, poz. 860).

Kanalizacja i Wodociągi:

- 9) Wybór Rady Zarządzającej Kanalizacji i Wodociągów.

Gazownia:

- 10) Wybór Rady Nadzorczej Gazowni.

c) Uchwalanie regulaminów obrad Rady i jej Komisyj:

Wydział Prezydjalny:

- 1) Uchwalenie regulaminu obrad Rady Miejskiej.
- 2) Uchwalenie regulaminu obrad Komisji Radzieckich.
- 3) Uchwalenie regulaminu Komisji Rewizyjnej.

Wydział Budownictwa:

- 4) Uchwalenie regulaminu Komitetu Rozbudowy Miasta — rozp. Prezyd. Rzplitej z dn. 22. IV. 27 r. (Dz. U. Nr. 42, poz. 372).

Wydział Opieki Społecznej:

- 5) Uchwalenie regulaminu Komisji Opieki Społecznej — rozp. Prezydenta Rzplitej z dn. 6. III. 28 r. (Dz. U. Nr. 29, poz. 267).

d) Ustanowienie rodzaju i ilości stanowisk służbowych oraz wysokości przywiązanych do nich uposażeń:

Wydział Prezydjalny:

- 1) Zatwierdzanie statutu etatów stanowisk służbowych — rozp. Prezydenta Rzplitej z dn. 30. XII. 24 r. (Dz. U. Nr. 118, poz. 1073).
- 2) Ustanawianie norm, dotyczących diet i kosztów podróży dla pracowników miejskich.
- 3) Przyznawanie pracownikom miejskim dodatku komunalnego — rozporz. Prez. Rzplitej z dnia 30. XII. 24 r. (Dz. U. Nr. 118, poz. 1073).

- e) Ustanawianie norm wynagrodzenia wzgl. odszkodowania dla członków zarządu gminy oraz norm, dotyczących diet i kosztów podróży:

Wydział Prezydjalny:

- 1) Ustalanie wysokości poborów prezydenta i wiceprezydentów — rozporz. Prez. Rzplitej z dn. 30. XII. 24 r. (Dz. U. Nr. 118, poz. 1073).
- 2) Ustalanie wysokości diet dla ławników.
- 3) Ustanawianie norm, dotyczących diet i kosztów podróży członków Magistratu.

- f) Uchwalanie przepisów o obowiązkach i prawach funkcjonarjuszów gminnych tudzież ustanawianie dla nich przepisów dyscyplinarnych (miejscowy statut służbowy):

Wydział Prezydjalny:

- 1) Uchwalenie Pragmatyki służbowej dla pracowników Zarządu Miejskiego.
- 2) Uchwalenie Przepisów o organizacji Komisji Dyscyplinarnej i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko pracownikom Zarządu Miejskiego.
- 3) Uchwalenie Przepisów o udzielaniu urlopów pracownikom Zarządu Miejskiego.
- 4) Uchwalenie Przepisów o udzielaniu pomocy lekarskiej pracownikom Zarządu Miejskiego.
- 5) Uchwalenie Przepisów o udzielaniu zapomóg na wpisy szkolne pracownikom Zarządu Miejskiego.
- 6) Uchwalenie Przepisów o udzielaniu pożyczek i zaliczek na poczet poborów pracownikom Zarządu Miejskiego.
- 7) Uchwalenie przepisów o opłatach za mieszkania służbowe, przydzielane pracownikom Zarządu Miejskiego.
- 8) Uchwalenie Przepisów o umundurowaniu pracowników Zarządu Miejskiego.
- 9) Udzielanie pracownikom miejskim dyspens od wykształcenia i wieku.

- g) Uchwalanie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnem dla zawodowych członków zarządu gminy oraz dla funkcjonarjuszów gminnych tudzież pozostałych po nich wdów i sierot:

Wydział Prezydjalny:

- 1) Uchwalenie Przepisów o odprawach i zaopatrzeniu emerytalnem pracowników Zarządu Miejskiego i ich rodzin.
- 2) Zaliczanie zawodowym członkom Magistratu lat do wysługi emerytalnej.
- 3) Ustalanie dla zawodowych członków Magistratu wysokości uposażenia emerytalnego lub odprawy.
- 4) Przyznawanie pracownikom wyższego uposażenia emerytalnego od przysługującego im na podstawie przepisów emerytalnych.
- 5) Przyznawanie pensyj sierocych dla sierot, które przekroczyły 18 lub 24 rok życia.
- 6) Przyznawanie pracownikom miejskim poza przepisami emerytalnemi wsparé dożywotnich.

- h) Uchwalanie statutów miejscowych (miejscowych przepisów prawnych), jeżeli w myśl obowiązujących przepisów prawo takie gminie przysługuje:

Wydział Budownictwa:

- 1) Uchwalanie Miejscowych Przepisów Budowlanych — rozp. Prez. Rzplitej z dn. 16. II. 28 r. (Dz. U. Nr. 23, poz. 202).
- 2) Uchwalanie Przepisów o przełożeniu kosztów pierwszego urządzenia ulice na właścicieli przyległych działek gruntu — rozp. Prez. Rzplitej z dnia 16. II. 28 r. (Dz. U. Nr. 23, poz. 202).

Wydział Zdrowotności Publicznej:

- 5) Uchwalanie Miejscowych Przepisów Sanitarно-Порządkowych.

Wydziały Oświaty i Kultury oraz Zdrowotności Publicznej:

- 4) Uchwalanie przepisów, normujących korzystanie z urządzeń miejskich oraz z usług przedsiębiorstw użyteczności publicznej.

Urząd Przemysłowy:

- 5) Zatwierdzenie regulaminu targowego — rozp. Prez. Rzplitej z dnia 7. VI. 27 r. (Dz. U. Nr. 53, poz. 468).
- 6) Wydawanie regulaminów porządkowych i ustalanie taryf maksymalnych dla przedsiębiorstw, prowadzących przemysł przewozu osób i towarów, publicznych pośłańców, tragarzy, przewodników i kominiarzy — rozp. Prez. Rzplitej z dn. 7. VI. 27 r. (Dz. U. Nr. 53, poz. 468).

Kanalizacja i Wodociągi:

- 7) Uchwalenie przepisów kanalizacyjnych i wodociągowych dla m. Łodzi. Rozp. Prez. Rzplitej z dn. 16. II. 28 r. (Dz. U. Nr. 23, poz. 202).

Wydział Opieki Społecznej:

- 8) Ustalenie okręgów opiekuńczych i liczby opiekunów społecznych — rozp. Prez. Rzplitej z dn. 6. III. 28 r. (Dz. U. Nr. 29, poz. 267).
 - 9) Uchwalanie instrukcji, dotyczącej sposobu wykonywania obowiązków przez opiekunów społecznych — rozp. Prez. Rzplitej z dn. 6. III. 28 r. (Dz. U. Nr. Nr. 29, poz. 267).
- i) Podejmowanie uchwał w sprawach nabycia, zamiany, zbycia i oddania w zastaw praw i nieruchomości, hipotecznego obciążenia i oddania w dzierżawę (najem) na okres ponad 6 lat wszelkich nieruchomości oraz zakładów i przedsiębiorstw gminnych jak również udzielania na nie koncesyj ponad powyższy okres:

Wydział Budownictwa:

- 1) Kupno, sprzedaż, zamiana i darowizna nieruchomości.
- 2) Podejmowanie uchwał w sprawach wywłaszczenia nieruchomości na rzecz gminy.

Wydział Prezydjalny:

- 3) Skup czynszów z nieruchomości wieczysto-czynszowych.

Wydział Gospodarczy:

- 4) Wydzierżawianie obiektów miejskich na okres czasu ponad 6 lat.

Wydział Finansowy:

- 5) Obciążanie hipotek nieruchomości miejskich.

Wydział Oświaty i Kultury:

- 6) Podejmowanie uchwał w sprawie zawierania umów, obciążających Gminę na okres ponad 6 lat (Wolna Wszechnica Polska, Kino Oświatowe, Miejska Galeria Sztuki).

j) Podejmowanie uchwał w sprawach uczynienia lub przyjęcia darowizny i zapisu oraz ustanowienia bądź objęcia zarządu fundacji:

- 1) Czynienie lub przyjmowanie darowizn i zapisów w gotówce lub naturze.
Wydział Prezydjalny — dla Archiwum Miejskiego,
Wydział Oświaty i Kultury — dla szkół, muzeów i bibliotek,
Wydział Opieki Społecznej — dla zakładów opiekuńczych,
Wydział Zdrowotności Publicznej — dla szpitali,
Wydział Finansowy:
- 2) Przyjmowanie dotacji pieniężnych z Funduszu Pracy, z Ministerstw, z Urzędu Wojewódzkiego.
- 5) Ustanawianie bądź obejmowanie zarządu fundacyj.

k) Stanowienie o założeniu, przekształceniu i zwinięciu urzędów zakładów i przedsiębiorstw gminnych oraz o wznoszeniu, przekształceniu i znoszeniu wszelkich budowli kosztem gminy.**Wydział Prezydjalny:**

- 1) Tworzenie i kasowanie Wydziałów, Urzędów i Biur oraz Zakładów i Przedsiębiorstw Miejskich.
- 2) Zatwierdzanie statutów organizacyjnych Wydziałów, Urzędów i Biur Zarządu Miejskiego.

Kanalizacja i Wodociągi oraz Gazownia:

- 3) Zatwierdzanie statutów organizacyjnych przedsiębiorstw miejskich: Kanalizacji i Wodociągów oraz Gazowni.

Wydział Oświaty i Kultury:

- 4) Zakładanie i likwidowanie szkół, przedszkoli, muzeów, bibliotek, kin, teatrów i t. p. instytucyj kulturalno-oświatowych, jak również zatwierdzanie ich statutów organizacyjnych.

Wydział Opieki Społecznej:

- 5) Zakładanie i likwidowanie domów wychowawczych dla dzieci i młodzieży, przytułków dla starców i kalek, domów pracy, domów noclegowych i t. p. instytucyj opiekuńczych, jak również zatwierdzanie ich statutów organizacyjnych.

Wydział Zdrowotności Publicznej:

- 6) Zakładanie i likwidowanie szpitali, ambulatorjów, ośrodków zdrowia, zakładów kąpielowych, pogotowia ratunkowego i t. p. instytucyj zdrowia publicznego, jak również zatwierdzanie ich statutów organizacyjnych.

Komunalna Kasa Oszczędności:

- 7) Otwarcie i likwidacja Komunalnej Kasy Oszczędności — rozp. Prez. Rzplitej z dn. 24. X. 34 r. (Dz. U. Nr. 95, poz. 860).
- 8) Zatwierdzenie statutu K. K. O. — rozp. Prez. Rzplitej z dn. 24. X. 34 r. (Dz. U. Nr. 95, poz. 860)
- 9) Otwieranie i zamykanie przez K. K. O. oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) — rozp. Prez. Rzplitej z dn. 24. X. 34 r. (Dz. U. Nr. 95, poz. 860).

Wydział Budownictwa:

- 10) Wznoszenie, przekształcanie i znoszenie wszelkich budowli kosztem gminy.
- l) Podejmowanie uchwał w sprawie udzielenia przez gminę poręki finansowej oraz zaciągnięcia pożyczki długoterminowej, jak również w sprawie upoważnienia zarządu gminy do zaciągania pożyczek krótkoterminowych na czasowe zasilenie funduszków kasowych w granicach zasad, warunków i wysokości, określonych przez Radę.

Wydział Finansowy:

- 1) Zaciąganie pożyczek długoterminowych.
- 2) Zabezpieczanie pożyczek na majątku i dochodach Gminy.
- 3) Upoważnianie Zarządu Miejskiego do zaciągania pożyczek krótkoterminowych na czasowe zasilenie funduszków kasowych w granicach zasad warunków i wysokości, określonych przez Radę.
- 4) Uchwalanie warunków konwersji pożyczek krótkoterminowych na pożyczki długoterminowe.
- 5) Upoważnianie Zarządu Miejskiego do pokrywania weksłami należności przedsiębiorców i dostawców.
- 6) Udzielanie przez Gminę poręki finansowej.

Wydział Oświaty i Kultury:

- 7) Ustanawianie stałych stypendjów dla studentów wyższych zakładów naukowych.
- m) Uchwalanie preliminarza budżetowego gminy.

Wydział Finansowy:

- 1) Uchwalanie preliminarza budżetowego.
Rozp. Prez. Rzplitej z dnia 17. VI. 24 r. (Dz. U. Nr. 51, poz. 522).
Rozp. Min. Spraw Wewn. z dnia 6. XII. 32 r. (Dz. U. Nr. 11/1933, poz. 71).
- 2) Uchwalanie wszelkich zmian w budżecie.
Rozp. Prez. Rzplitej z dnia 17. VI. 24 r. (Dz. U. Nr. 51, poz. 522).
Rozp. Min. Spraw Wewn. z dnia 6. XII. 32 r. (Dz. U. Nr. 11/1933, poz. 71).

- n) Ustanawianie zasad lokaty kapitałów oraz zasad zarządu i użytkowania majątku i dobra gminnego, jak również wszelkich urzędzeń, zakładów i przedsiębiorstw gminnych.

Wydział Finansowy:

- 1) Ustanawianie zasad lokaty kapitałów własnych.
 - 2) Nabywanie i zbywanie papierów wartościowych.
- o) Uchwalanie danin komunalnych, stanowienie o obowiązku innych świadczeń na cele gminy oraz ustalanie sposobu poboru tych danin i świadczeń.

Wydział Finansowy — Oddział Podatkowy:

- 1) Uchwalanie statutów o poborze podatków i opłat miejskich.
Ustawa z dnia 11. VIII. 25 r. (Dz. U. Nr. 106/1952, poz. 884).
 - 2) Ustalanie wysokości dodatków komunalnych do podatków i opłat państwowych.
Ustawa z dnia 11. VIII. 25 r. (Dz. U. Nr. 106/1952, poz. 884).
- p) Podejmowanie uchwał w sprawie ustalenia i zmiany nazw dzielnic, ulic i placów oraz w sprawie wznoszenia pomników na placach publicznych.

Wydział Budownictwa:

- 1) Przemianowywanie ulic i placów.
 - 2) Uchwalanie planów zabudowania miasta.
Rozp. Prez. Rzplitej z dn. 16. II. 28 r. (Dz. U. Nr. 25, poz. 202).
 - 3) Rozpatrywanie zarzutów, zgłoszonych przeciw planom zabudowania miasta.
Rozp. Prez. Rzplitej z dn. 16. II. 28 r. (Dz. U. Nr. 25, poz. 202).
 - 4) Wznoszenie pomników na placach publicznych.
 - 5) Uchwalanie programu rozbudowy miasta, opracowanego przez Komitet Rozbudowy Miasta.
Rozp. Min. Skarbu z dnia 3. XI. 27 r. (Dz. U. Nr. 106, poz. 915).
 - 6) Zawieszanie rozpatrzenia próśb o zezwolenie na budowę, sprzeczną z zamierzeniami regulacyjnymi miasta.
Rozp. Prez. Rzplitej z dn. 16. II. 28 r. (Dz. U. Nr. 25, poz. 202).
- r) Ustalanie zasad postępowania przy oddawaniu i przyjmowaniu robót i dostaw oraz ustanawianie norm postępowania w sprawach przetargów publicznych przy sprzedaży, kupnie i oddawaniu w dzierżawę nieruchomości i ruchomości gminnych.

Wydział Prezydjalny:

- 1) Zatwierdzanie instrukcji o oddawaniu i przyjmowaniu dostaw i robót.

Wydział Gospodarczy:

- 1) Umarzanie należności z tytułu wynajmu obiektów miejskich.
- 2) Umarzanie opłat za korzystanie z urzędzeń miejskich.

- s) **Kontrola nad działalnością zarządu gminy w szczególności zatwierdzanie sprawozdań z wykonania budżetu oraz rocznych zamknięć i bilansów zakładów tudzież przedsiębiorstw gminnych, z wyjątkiem spraw, o których mowa w art. 48.**

Wydział Finansowy:

- 1) **Zatwierdzanie sprawozdań z wykonania budżetu i bilansu Zarządu Miejskiego tudzież rocznych zamknięć i bilansów zakładów oraz przedsiębiorstw miejskich.**
Rozp. Prez. Rzplitej z dn. 17. VI. 24 r. (Dz. U. Nr. 51, poz. 522).
Rozp. Min. Spraw Wewn. z dn. 6. XII. 32 r. (Dz. U. Nr. 11/1933, poz. 72).

Wydział Prezydjalny:

- 2) **Zatwierdzanie sprawozdań Komisji Rewizyjnej z kontroli nad działalnością Zarządu Miejskiego**

Wydział Budownictwa:

- 3) **Zatwierdzanie sprawozdań z działalności Komitetu Rozbudowy Miasta.**
Rozp. Min. Skarbu z dn. 3. XI. 27 r. (Dz. U. Nr. 106, poz. 913).

Komunalna Kasa Oszczędności:

- 4) **Zatwierdzanie bilansów i sprawozdań z działalności Komunalnej Kasy Oszczędności.**
Rozp. Prez. Rzplitej z dn. 24. X. 34 r. (Dz. U. Nr. 95, poz. 860).

- t) **Uchwalanie wniosków oraz wydawanie opinii w sprawie zmiany granic gminy.**

Wydział Budownictwa:

- 1) **Uchwalanie wniosków oraz wydawanie opinii w sprawie zmiany granic Gminy.**

- u) **Wydawanie opinii w sprawach potrzeb gminy oraz uchwalanie w tym zakresie petycji:**

Urząd Przemysłowy:

- 1) **Wydawanie opinii przy zamierzonych urządzeniach zakładów przemysłowych w budynkach nowowznoszonych lub wprawdzie istniejących, lecz mających ulec zasadniczym przeróbkom.**
Rozp. Prez. Rzplitej z dn. 7. VI. 27 r. (Dz. U. Nr. 53, poz. 468).
- 2) **Wydawanie opinii przy wydawaniu przez władzę przemysłową wojewódzką zarządzenia w przedmiocie zakazania prowadzenia przemysłu okrężnego na określonych placach i ulicach, posiadających budynki o charakterze reprezentacyjnym lub zabytkowym wzgl. na ulicach o ruchu, szczególnie intensywnym.**
Rozp. Prez. Rzplitej z dn. 7. VI. 27 r. (Dz. U. Nr. 53, poz. 468).
- 3) **Wydawanie opinii przy zatwierdzaniu cenników dla przemysłowców, prowadzących przemysł gospodni (hotele, domy zajezdne, pensjonaty).**
Rozp. Prez. Rzplitej z dn. 7. VI. 27 r. (Dz. U. Nr. 53, poz. 468).

- 4) Wniosek w sprawie wydania przez władzę przemysłową wojewódzką zarządzenia, że w gminie na prowadzenie przemysłu okrężnego na podstawie licencji, wydanej przez inną władzę będzie wymagane osobne zezwolenie miejscowej władzy przemysłowej.
Rozp. Prez. Rzplitej z dn. 7. VI. 27 r. (Dz. U. Nr. 55, poz. 468).
- 5) Wniosek w sprawie ustalenia przedmiotów, jakie z uwagi na zwyczaje i potrzeby miejscowe uważać należy za dopuszczone do obrotu targowego na targu małym.
Rozp. Prez. Rzplitej z dn. 7. VI. 27 r. (Dz. U. Nr. 55, poz. 468).

w) **Nadawanie obywatelstwa honorowego Gminy:**

Wydział Prezydjalny:

- 1) Nadawanie obywatelstwa honorowego Gminy.
- z) Inne sprawy, przewidziane obowiązującymi przepisami i ustawą niniejszą, jeżeli nie mają charakteru czynności zarządzających i wykonawczych.

Wydział Prezydjalny:

- 1) Wybór delegatów na Zjazd Związku Miast.
Statut Związku Miast.
- 2) Wybór członka Łódzkiej Rady Wojewódzkiej.
 - a) rozp. Prez. Rzplitej z dnia 19. I. 28 r. (Dz. U. Nr. 11, poz. 86).
 - b) rozp. Min. Spraw Wewn. z dnia 28. III. 28 r. (Dz. U. Nr. 46, poz. 455).
- 3) Wybór przedstawiciela do Państwowej Rady Kolejowej.

Wydział Opieki Społecznej:

- 4) Wybór przedstawiciela do Rady Opieki Społecznej.
Ustawa z dnia 18. II. 25 r. (Dz. U. Nr. 26, poz. 171).

Biuro Wojskowe:

- 5) Wybór przedstawicieli do Komisyj Poborowych.

Wydział Oświaty i Kultury:

- 6) Wybór przedstawicieli do Rady Szkolnej Miejskiej.
- 7) Wybór przedstawicieli do Komisji Powszechnego Nauczania.

Urząd Przemysłowy:

- 8) Wydawanie opinii w sprawie statutów cechów rzemieślniczych.
Rozp. Prez. Rzplitej z dn. 7. VI. 27 r. (Dz. U. Nr. 55, poz. 468).

KOMPETENCJE KOLEGIUM ZARZĄDU MIEJSKIEGO (MAGISTRATU) W ŁODZI.

Art. 44 ustawy z dnia 25 marca 1955 roku o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 294).

- a) Przygotowanie wszystkich spraw, w których stanowi rada gminy.

Wydział Prezydjalny:

Patrz sprawy, należące do kompetencji Rady Miejskiej.

b) Ustalenie planu wykonania budżetu.**Wszystkie Wydziały:**

- 1) Ustalenie w jaki sposób mają być wykorzystane kredyty budżetowe. Rozp. Prezydenta Rzplitej z dnia 17. VI. 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 522) i rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6. XII. 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11/1933, poz. 71).

c) Uchwalanie regulaminów dla siebie oraz udzielanie na żądanie przełożonego gminy opinii o regulaminach i instrukcjach dla urzędów, zakładów i przedsiębiorstw gminnych:**Wydział Prezydjalny:**

- 1) Uchwalanie regulaminu obrad Magistratu.
- 2) Uchwalanie regulaminu Komisji Emerytalnych.
- 3) Uchwalanie regulaminu o wyborach członków Komisji Emerytalnych z ramienia pracowników miejskich.
- 4) Uchwalanie regulaminu Komisji Archiwalnej.
- 5) Uchwalanie Instrukcji Kancelaryjnej.

Wydział Finansowy:

- 6) Uchwalanie Instrukcji Kasowo-Rachunkowej. Rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6. XII. 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11/1933, poz. 72).

Oddział Podatkowy:

- 7) Uchwalanie regulaminu Komisji dla udzielania ulg podatkowych. Ustawa z dnia 11. VIII. 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106/1932, poz. 884).

Wydział Oświaty i Kultury:

- 8) Uchwalanie regulaminów Komisyj: Teatralnej, Muzealnej i Bibliotecznej.

Wydział Budownictwa:

- 9) Uchwalanie regulaminu dla Komisji do zakupu, sprzedaży i zamiany nieruchomości.

Wydział Zdrowotności Publicznej:

- 10) Uchwalanie regulaminu Rady Szpitalnej. Rozp. Prezydenta Rzplitej z dn. 22. III. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 832) i rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 31. III. 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 195).
- 11) Uchwalanie regulaminu Komisji Rewindykacyjnej.

Biuro Ewidencji Ludności:

- 12) Zatwierdzanie regulaminu, normującego organizację Biura Ewidencji Ludności. Rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23. V. 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 489).

- d) Decydowanie o zaciągnięciu pożyczki krótkoterminowej na czasowe zasilenie funduszków kasowych zgodnie z zasadami i warunkami, ustalonymi przez radę gminy:

Wydział Finansowy:

Uchwalanie wniosków w tej sprawie.

- e) Ustanawianie opłat za korzystanie z urządzeń zakładów i przedsiębiorstw gminnych, jak również ustalanie opłat administracyjnych i taks za korzystanie w obrębie gminy z własnych publicznych środków lokomocji.

Oddział Podatkowy:

- 1) Zatwierdzanie przepisów o miejskiej opłacie kancelaryjnej.
Ustawa z dnia 11. VIII. 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106/1952, poz. 884).

Wydział Oświaty i Kultury:

- 2) Ustanawianie opłat za naukę w szkołach miejskich (Szkoła Pracy, Szkoła Handlowa, Gimnazjum Męskie, Seminarjum Nauczycielskie).
3) Ustanawianie opłat za wstęp do Muzeów Miejskich (Etnograficznego, Historycznego i Przyrodniczego).
4) Ustanawianie opłat za wstęp do Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Wydział Opieki Społecznej:

- 5) Ustanawianie opłat za korzystanie z zakładów opiekuńczych i świadczeń Wydziału (opłaty za utrzymanie w przytułkach dla starców w domach wychowawczych dla dzieci, w domach noclegowych dla bezdomnych, w domach pracy oraz za udzielanie porad prawnych).

Wydział Budownictwa:

- 6) Ustanawianie opłat za udzielanie zezwoleń na roboty budowlane.
7) Ustanawianie opłat za plany oraz czynności miernicze.
8) Ustanawianie opłat za uzgadnianie planów sytuacyjnych i parcelacyjnych z zamierzeniami regulacyjnymi miasta.
9) Ustanawianie opłat za czynności Komitetu Rozbudowy Miasta.

Wydział Zdrowotności Publicznej:

- 10) Ustanawianie opłat za leczenie i utrzymanie chorych w szpitalach miejskich.
Rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 51. III. 1951 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 195).
11) Ustanawianie opłat za kąpiele w zakładach kąpielowych, za przewóz chorych, za zabiegi w poradniach walki z gruźlicą, jaglicą i rakiem, za szczytowania i analizy Pracowni Bakterjologicznej, za sekcje zwłok, za prześwietlenia roentgenem.
12) Ustanawianie opłat za odkażania.
Ustawa z dnia 25. VII. 1919 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 402).
13) Ustanawianie opłat od uboju zwierząt w rzeźniach.
Rozp. Prezydenta Rzplitej z dn. 22. III. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 454).

Wydział Gospodarczy:

- 14) Ustalanie wysokości komornego za lokale w domach miejskich.

Biuro Ewidencji Ludności:

- 15) Ustanawianie opłat za czynności Biura.
Ustawa z dnia 15. III. 1952 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 590).

Wydział Przedsiębiorstw Miejskich:

- 16) Ustanawianie opłat za korzystanie z urządzeń Taniej Jatki, z targowisk miejskich, miejsce na ulicach, placach i targach miejskich, za korzystanie z budek ulicznych.

Urząd Przemysłowy I Instancji:

- 17) Ustanawianie opłat za korzystanie ze świadczeń Urzędu.
Rozp. Prezydenta Rzplitej z dnia 7. VI. 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 468).

Urząd Stanu Cywilnego:

- 18) Ustanawianie opłat za czynności Urzędu.

Urząd Rozjemczy dla spraw najmu:

- 19) Ustanawianie opłat za czynności Urzędu.

- f) Umarzanie należności, przypadających gminie z tytułów publiczno-prawnych, gdy ściągnięcie danej należności staje się niemożliwe albo upoważnia przełożonego gminy do wydania w tym zakresie decyzji.

Oddział Podatkowy:

- 1) Umarzanie należności z tytułu podatków i opłat miejskich.
Ustawa z dnia 11. VIII. 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106/1952, poz. 884).
- 2) Upoważnianie Prezydenta Miasta do umarzania należności z tytułu podatków i opłat miejskich.
Ustawa z dnia 11. VIII. 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106/1952, poz. 884).

Wydział Opieki Społecznej:

- 5) Umarzanie należności za korzystanie z zakładów opiekuńczych i świadczeń Wydziału.

Wydział Zdrowotności Publicznej:

- 4) Umarzanie należności za leczenie chorych w szpitalach miejskich oraz za świadczenia Wydziału.

Wydział Przedsiębiorstw Miejskich:

- 5) Umarzanie należności z tytułu opłat targowiskowych oraz opłat za hale uliczne.

Urząd Przemysłowy I Instancji:

- 6) Umarzanie opłat za świadczenia Urzędu.

- g) Decydowanie w sprawie oddania w dzierżawę (najem) na okres nie przekraczający 6 lat, nieruchomości, zakładów i przedsiębiorstw gminnych, jak również udzielenia na okres nie dłuższy koncesji na te zakłady i przedsiębiorstwa zgodnie z zasadami i warunkami, ustalonymi przez radę gminy.

Wydział Oświaty i Kultury:

- 1) Decyzja w sprawie prowadzenia teatrów: Miejskiego i Popularnego.
- 2) Decyzja w sprawie prowadzenia Miejskiej Galerii Sztuki i kinoteatrów.

Wydział Gospodarczy:

- 3) Wyzdzielanie obiektów miejskich i najem lokali na potrzeby miejskie na okres czasu nie przekraczający 6 lat.

Wydział Przedsiębiorstw Miejskich:

- 4) Decydowanie w sprawach oddania w dzierżawę na okres nie przekraczający 6 lat przedsiębiorstw miejskich, jak: Taniej Jatki, hal targowych, stacyj benzynowych i t. p.
 - 5) Udzielanie na okres nie dłuższy, niż 6 lat, koncesji na prowadzenie przedsiębiorstw użyteczności publicznej.
- h) Ustalanie sposobu wykonania uchwał rady gminy w sprawie wzniesienia budowli oraz założenia, reorganizacji lub zwinienia zakładów i przedsiębiorstw gminnych, jak również w sprawie innych ważniejszych inwestycji:

Wydział Budownictwa:

Decydowanie we wszystkich sprawach tego rodzaju.

- i) Rozpatrywanie i zatwierdzanie ofert, składanych przy wszelkich przetargach publicznych w myśl zasad, ustalonych przez radę gminy.

Wydziały: Budownictwa, Gospodarczy, Zdrowotności Publicznej i Plantacyj Miejskich:

Rozstrzygnięcie przetargów na roboty i dostawy.

- j) Decydowanie o wszczęciu i odstąpieniu od sporu sądowego oraz ustalenie warunków układu pojednawczego w sprawach prywatno-prawnych oraz w tych publiczno-prawnych, w których na zawarcie takich układów zezwalają przepisy ustaw.

Wydział Prezydjalny:

Decydowanie w tych sprawach na wniosek Oddziału Prawnego.

- k) Decydowanie o dokonaniu wydatku, nieprzewidzianego w budżecie, bądź też uwzględnionego w niedostatecznej wysokości, w przypadkach, gdy obowiązujące przepisy uprawniają do takiej decyzji.

Wydział Finansowy:

- 1) Dysponowanie kredytami, przewidzianymi na wydatki nieprzewidziane.
- 2) Czynienie drobnych zmian w budżecie (virement), zgodnie z upoważnieniem Rady Miejskiej.

Rozp. Prezydenta Rzplitej z dnia 17. VI. 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 522) i rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6. XII. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11/1933, poz. 71).

- l) Inne sprawy, zastrzeżone do kolegjalnego decydowania w myśl postanowień ustawy niniejszej.

Wydział Prezydjalny:

- 1) Wybór Komisyj Emerytalnych.
- 2) Wybór Komisyj Dyscyplinarnych.
- 3) Zatwierdzanie niektórych orzeczeń Komisyj Emerytalnych.
4. Wybór Komisji Archiwalnej.

Oddział Podatkowy:

- 5) Wybór Komisji do udzielania ulg podatkowych.
- 6) Wybór Komisji do określania wartości artystycznej reklam.
- 7) Nakładanie kar za nieprzestrzeganie przepisów podatkowych.

Wydział Oświaty i Kultury:

- 8) Wybór Komisji Teatralnej.
- 9) Wybór Komisji Muzealnej.
- 10) Wybór Komisji Bibliotecznej.
- 11) Wybór przedstawicieli do Rady Szkolnej Miejskiej.
- 12) Wybór przedstawicieli do Komisji Powszechnego Nauczania.

Wydział Budownictwa:

- 13) Wybór Komisji do zakupu, sprzedaży i zamiany nieruchomości.

Wydział Zdrowotności Publicznej:

14. Wybór Rady Szpitalnej.
15. Wybór Komisji Rewindykacyjnej.

Wydział Przedsiębiorstw Miejskich:

- 16) Delegowanie przedstawicieli do Rad Nadzorczych, Zarządów i Komisyj Rewizyjnych przedsiębiorstw koncesjonowanych (Łódzkie Towarzystwo Elektryczne i Kolej Elektryczna Łódzka).

INSTRUKCJA

w przedmiocie podejmowania przez Tymczasowego Prezydenta Miasta Łodzi na podstawie art. art. 72, 73, 43 i 44 ustawy z dnia 23 marca 1935 roku o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294) postanowień w sprawach, należących do kompetencji Rady Miejskiej i Magistratu.

1.

Wszelkie postanowienia w sprawach, należących do kompetencji Rady Miejskiej i Magistratu, Tymczasowy Prezydent Miasta podejmuje jednoosobowo i pod osobistą odpowiedzialność.

2.

Postanowienia w sprawach, należących do kompetencji Magistratu, Tymczasowy Prezydent Miasta podejmuje w porozumieniu z resortowym Tymczasowym Wiceprezydentem Miasta, zaś postanowienia w sprawach, należących do kompetencji Rady Miejskiej, — po uprzednim zasięgnięciu opinii Rady Przybocznej.

3.

Wykaz spraw, należących do kompetencji Rady Miejskiej i Magistratu, dołączony jest do niniejszej Instrukcji.

4.

Wnioski w sprawach, należących do kompetencji Rady Miejskiej i Magistratu, nadsyłają Oddziałowi Ogólnemu Wydziału Prezydjalnego wydziały administracyjne i przedsiębiorstwa miejskie w 1 egzemplarzu, jeśli chodzi o Magistrat i w 3 egzemplarzach, jeśli chodzi o Radę Miejską.

5.

Każdy wniosek w sprawach, należących do kompetencji bądź Rady Miejskiej, bądź Magistratu, winien składać się z trzech części:

1-szej, przytaczającej dosłowny tekst proponowanego postanowienia.

2-giej, zawierającej uzasadnienie, i

3-ciej, wskazującej podstawę prawną (wzory w załączeniu).

Do wniosku należy dołączyć wszystkie akta przedmiotowe danej sprawy.

6.

Postanowienia Tymczasowego Prezydenta Miasta, podejmowane w zastępstwie Rady Miejskiej i Magistratu, sporządza się co najmniej w 4-ch egzemplarzach, z których trzy podpisuje własnoręcznie Tymczasowy Prezydent Miasta, czwarty zaś, względnie i następne, traktowane jako odpisy, podpisuje za zgodność z oryginałem Dyrektor Zarządu Miejskiego lub Kierownik Oddziału Ogólnego Wydziału Prezydjalnego.

7.

Pierwszy egzemplarz postanowienia Tymczasowego Prezydenta Miasta, powziętego w zastępstwie Rady Miejskiej lub Magistratu, przeznaczony jest dla Archiwum Akt Dawnych, drugi egzemplarz — dla Oddziału Ogólnego Wydziału Prezydjalnego, trzeci — dla Wydziału Samorządowego Urzędu Wojewódzkiego.

8.

Czwarty egzemplarz postanowienia Tymczasowego Prezydenta Miasta, powziętego w zastępstwie Rady Miejskiej lub Magistratu, wraz z wnioskiem oraz dołączonymi do niego aktami przedmiotowymi danej sprawy zwracany jest przez Oddział Ogólny Wydziału Prezydjalnego interesowanemu Wydziałowi administracyjnemu lub przedsiębiorstwu miejskiemu w celu nadania sprawie należytego biegu.

9.

Oddział Ogólny Wydziału Prezydjalnego prowadzi oddzielnie:

a) wykaz postanowień, powziętych przez Tymczasowego Prezydenta Miasta w zastępstwie Rady Miejskiej,

b) wykaz postanowień, powziętych przez Tymczasowego Prezydenta Miasta w zastępstwie Magistratu,

c) skorowidze tych postanowień.

10.

Wykazy postanowień, powziętych przez Tymczasowego Prezydenta Miasta w zastępstwie Rady Miejskiej i Magistratu, zawierają następujące rubryki:

- a) numer postanowienia,
- b) datę postanowienia,
- c) nazwę wydziału administracyjnego wzgl. przedsiębiorstwa miejskiego, które zgłosiło wniosek,
- d) krótka treść postanowienia,
- e) numer dziennika podawczego Oddziału Ogólnego Wydziału Prezydjalnego.

11.

Skorowidze postanowień Tymczasowego Prezydenta Miasta, powziętych w zastępstwie Rady Miejskiej i Magistratu, zawierają pod literami alfabetu następujące rubryki: a) treść postanowienia, b) numer postanowienia, c) datę postanowienia, d) numer dziennika podawczego Oddziału Ogólnego Wydziału Prezydjalnego.

12.

Postanowienia Tymczasowego Prezydenta Miasta, powzięte w zastępstwie Rady Miejskiej i Magistratu, są opatrzone numerami od 1 wzwyż, osobno dla Rady Miejskiej i osobno dla Magistratu, przyczem dla odróżnienia numery postanowień, powziętych w zastępstwie Magistratu, są łamane przez literę „M“, zaś postanowień, powziętych w zastępstwie Rady Miejskiej — przez literę „R“.

15.

Wzory postanowień, powziętych przez Tymczasowego Prezydenta Miasta w zastępstwie Rady Miejskiej i Magistratu, dołączone są do niniejszej Instrukcji.

14.

Postanowienia, podejmowane przez Tymczasowego Prezydenta Miasta w zastępstwie Rady Miejskiej i Magistratu, pisane są na trwałym papierze, wielkości A-4, opatrywane pieczęcią urzędową oraz stemplem „Wykonano“, na którym wypisuje się numer dziennika podawczego Oddziału Ogólnego Wydziału Prezydjalnego.

15.

W pierwszych dniach każdego miesiąca wszystkie 5-cie egzemplarze postanowień Tymczasowego Prezydenta Miasta, powziętych w zastępstwie Rady Miejskiej i Magistratu w miesiącu ubiegłym, są przesyłane przy odpowiednim piśmie Wydziałowi Samorządowemu Urzędowi Wojewódzkiego.

16.

1-sze i 2-gie egzemplarze postanowień Tymczasowego Prezydenta Miasta, powziętych w zastępstwie Rady Miejskiej i Magistratu, są odkładane do odpowiednich teczek, a raz na pół roku oprawiane w formie książki.

17.

Jedna książka, zawierająca postanowienia Tymczasowego Prezydenta Miasta, powzięte w zastępstwie Rady Miejskiej i Magistratu, jest przekazywana Archiwum Akt Dawnych, druga zaś — jako podręczna — przechowywana do użytku służbowego w Oddziale Ogólnym Wydziału Prezydjalnego.

OKÓLNIK NR. 21.

DO

WSZYSTKICH WYDZIAŁÓW, URZĘDÓW I BIUR
ZARZĄDU MIEJSKIEGO W ŁODZI

PRZEDMIOT:

OBJĘCIE URZĘDOWANIA PRZEZ
TYMCZASOWYCH WICEPREZY-
DENTÓW MIASTA.

Niniejszem podaje do wiadomości, iż reskryptem Pana Ministra Spraw Wewnętrznych Nr. SS. 4041/7/p/55 z dnia 30 września 1955 roku Tymczasowymi Wiceprezydentami Miasta zostali mianowani pp. Mikołaj Godlewski, wicewojewoda wołyński, i Antoni Pączek, b. poseł na Sejm. P. Wiceprezydent Mikołaj Godlewski objął urzędowanie w dniu 8 października, zaś p. Wiceprezydent Antoni Pączek w dniu 11 października 1955 roku.

P. Wiceprezydent Mikołaj Godlewski obejmuje nadzór nad Wydziałem Budownictwa, Wydziałem Plantacyj Miejskich, Gazownią Miejską oraz Kanalizacją i Wodociągami.

P. Wiceprezydent Antoni Pączek obejmuje nadzór nad Wydziałem Oświaty i Kultury, Wydziałem Opieki Społecznej oraz Wydziałem Zdrowotności Publicznej.

P. Wiceprezydent Kazimierz Kozłowski sprawuje nadal nadzór nad Wydziałem Gospodarczym, Biurem Wojskowym, Biurem Ewidencji Ludności, Urzędem Przemysłowym I Instancji, Urzędem Stanu Cywilnego i Urzędem Rozjemczym do Spraw Najmu.

Nadzór nad Wydziałem Prezydjalnym, Wydziałem Finansowym wraz z Oddziałem Podatkowym, Wydziałem Statystycznym, Wydziałem Przedsiębiorstw Miejskich, Urzędem Kontroli Miejskiej oraz Komunalną Kasą Oszczędności należy do mnie.

Korespondencję wychodzącą z Wydziałów, podległych Wiceprezydentom Miasta, a wymagającą podpisu Prezydenta Miasta, podpisywać oni będą pod stemplem: „Tymczasowy Prezydent Miasta w z. Tymczasowy Wiceprezydent Miasta”. Wszelkie sprawy, wymagające decyzji Prezydenta Miasta, a dotyczące Wydziałów im podległych, Wiceprezydenci Miasta załatwiać będą samodzielnie w moim zastępstwie. Wyjątek stanowią sprawy organizacyjne, sprawy personalne oraz sprawy, podlegające kompetencji Magistratu i Rady Miejskiej.

W razie mojej nieobecności we wszystkich sprawach, należących do kompetencji Prezydenta Miasta, zastępować mnie będzie p. Wiceprezydent Mikołaj Godlewski.

Postanowienia okólnika niniejszego polecam wprowadzić w życie niezwłocznie. W związku z tem ulega rewizji okólnik Nr. 16 Nr. dz. I. Og. 1793 z dnia 5 sierpnia 1955 roku.

Łódź, dnia 11 października 1955 roku.

Tymczasowy Prezydent Miasta
(—) W. Głazek
(Inż. WACŁAW GŁAZEK)

PRZETARG.

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza pisemny publiczny przetarg na wydzierżawienie 27 witryn reklamowych w Parku Kolejowym od strony ul. P.O.W. na przeciąg jednego roku.

Oferty pisemne należy składać w biurze Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich przy ul. Prez. Narutowicza Nr. 65, pokój Nr. 9 do dnia 26 listopada 1955 roku godz. 12 w południe, w kopertach zalakowanych z napisem: „Oferta na eksploatację reklam w Parku Kolejowym przy dworcu Łódź-Fabryczna”. Do oferty należy dołączyć dowód złożenia wadium w wysokości zł. 50.— gotówką. Oferty nieodpowiadające warunkom przetargu lub złożone po terminie nie będą rozpatrywane.

Warunki przetargu i umowy są do przejrzania w biurze Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich.

Łódź, dnia 8 listopada 1955 roku.

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI

OGŁOSZENIE.

Zarząd Miejski w Łodzi na podstawie art. 155 Ordynacji Podatkowej (Dz.U.R.P. Nr. 39 z 1954 r., poz. 546) wzywa niżej wymienionych do zgłoszenia się w biurze Oddziału Podatkowego (Plac Wolności, 2 pok. 1) w godzinach biurowych celem odbioru pism, niedoręczonych przez Urzędy Skarbowe w Łodzi:

1 Urząd Skarbowy — nakazy płatnicze na państwowy podatek dochodowy
na rok 1954:

L. ks. b.

1. 5042. Dobrzyński Czesław, Wolo-wa Nr. 1
2. 397. Cymerman Robert, Gdańska Nr. 158.
5. 1076. Hochman Maurycy, Koper-nika Nr. 4.
4. 5221. Wünsche Fryderyk, Gdańska Nr. 112.

L. ks. b.

5. 5637. Kluska Irena, Zamenhofska 16.
6. 1797. S-cy Lockwald Pauliny.
7. 2869. Strenge Leokadja, Al. Kościuszkowski Nr. 55.
8. 2898. Szumpich Józef, 28 P. Strz. Kan. Nr. 48.
9. 5425. Zysshole Moszek, Piotrkowska Nr. 117.

2 Urząd Skarbowy — nakazy płatnicze na państwowy podatek od lokali
na rok 1955:

L. ks. b.

1. 9670. Węgierski Pinkus, Żeromskiego Nr. 7.
2. 9715. Baharier Gucia, Żeromskiego Nr. 7.
5. 9761. Petrich Edward, Żeromskiego Nr. 8.
4. 9676. Redlich Icek, Żeromskiego 5.
5. 9628. Andrzejewski Ignacy, Żeromskiego Nr. 4.

L. ks. b.

6. 9608. Miniowicz Majer, Żeromskiego Nr. 5.
7. 8264. Kiszner Brucha, Zgierska 50.
8. 9563. Solarz Frymet, Bał. Rynek Nr. 2.
9. 9535. Brykier Ajdla, Zgierska 6.
10. 9500. Rajchman Rajzla, Zgierska 8
11. 9538. Frydman Sala, Zgierska 6.

L. ks. b.

12. 9532. Dawidowicz Majer, Zgierska Nr. 6.
15. 9530. Salomończyl Kasryl, Zgierska Nr. 6.
14. 9537. Brener Szmul, Zgierska 6.
15. 9502. Pawłowski Abram, Wolborska 54.
16. 4555. Majer Fajga, Mielezarskiego Nr. 16.
17. 4752. Figat Henryk, Mielezarskiego Nr. 9.
18. 2568. Heiman Symcha Binem, 11-go Listopada Nr. 30.
19. 145. Grochowska Pesa, 11 Listopada Nr. 58.
20. 3895. Sobczak Julian Oswald, 11-go Listopada Nr. 9.
21. 7215. Świdzki Stefan, Ogrodowa Nr. 64.
22. 7162. Bichler Marjan, Ogrodowa 50
23. 310. Bocian Menasa, Cmentarna Nr. 5a.
24. 5489. Erlich Dwojra, Nowomiejska Nr. 26.
25. 1105. Kołnsztajn Aleks, Gdańska 8
26. 1215. Romanowski Mieczysław, Gdańska Nr. 12.
27. 9801. Hecht Abram, 11 Listopada Nr. 97.
28. 9270. Kajzer Necha, Zawadzka 27.
29. 9580. Szapiro Szlama, Zawadzka Nr. 57.
30. 9402. Saur Jakób, Zawadzka 59.
31. 9457. Pelc Calel, Zawadzka 49.
32. 9439. Sterlic Fajwel, Zawadzka 49.
33. 9455. Rozen Bajla, Zawadzka 49.
34. 9472. Rubin Machel, Zawadzka 53.
35. 9482. Knobel Abram, Zawadzka 53.
36. 5. Ajke Chaim-Kalma, Zachodnia Nr. 19.
37. 8407. Wrzonoki Józef. Gen. Bema Nr. 21.
38. 8414. Nowakowska Anna, Zachodnia Nr. 18.
39. 8500. Lipszyc Pinchas, Zachodnia Nr. 25.
40. 8508. Wollhendler Chaim, Zachodnia Nr. 25.

L. ks. b.

41. 8524. Sztajnfeld Abram, Zachodnia Nr. 24.
42. 8540. Meisner Masza, Zachodnia Nr. 24.
43. 8562. Frenkiel Hersz, Zachodnia Nr. 20.
44. 8570. Wiernik Icek, Zachodnia 30.
45. 8591. Esig i Szwajcer, Jerozolimska Nr. 8.
46. 8600. Mazurkiewicz Mieczysław, Al. Kościuszki Nr. 57.
47. 8645. Nadelman Mordka, Zachodnia Nr. 35.
48. 8652. Abramzon Marjem, Zachodnia Nr. 35.
49. 8657. Kaluszyner Jankiel, Zachodnia Nr. 35.
50. 8747. Gierszenowicz Chil-Uszer, Zachodnia Nr. 39.
51. 8659. Nejman Herszlik, Zachodnia Nr. 38.
52. 8780. Porański Herman, Zachodnia Nr. 41.
53. 8902. Lewin Lejzer, Zakątna 15.
54. 8905. Libicka Ida, Zakątna 15.
55. 8192. Domiczek Stanisław, Zakątna Nr. 19.
56. 8914. Natzel Izaak, Zawadzka 1.
57. 8918. Ketz Józef, Zawadzka 1.
58. 5105. Kranskopf Szlama, Nowomiejska Nr. 4.
59. 8982. Tajtelbaum Jemtow, Zawadzka Nr. 9.
60. 9014. Dawidowicz Chil Majer, Zawadzka Nr. 11.
61. 9107. Frajlich Mindla, Zawadzka Nr. 17.
62. 9079. Bocian Chil, Zawadzka 17.
63. 9077. Supel Walerja, Zawadzka 21.
64. 9156. Goldlust Icek Jakób, Zawadzka Nr. 21.
65. 9192. Tarszysz Joel, Zawadzka 25.
66. 9229. Lerch Benjamin, Zawadzka Nr. 25.
67. 9355. Gerszt Wolf, Zawadzka 35.
68. 9290. Herenberg Abram, Zawadzka Nr. 29.
69. 5762. Frydman Mendel, Ogrodowa Nr. 3.

L. ks. b.

70. 5787. Balsam Wolf, Ogrodowa 3.
71. 5706. Szyffer Buhan, Wólczańska Nr. 127.
72. 5954. Werdygier Szaja, Ogrodowa Nr. 5.
73. 5955. Rubinsztajn Mindla, Ogrodowa Nr. 5.
74. 7110. Kacprak Marja, Ogrodowa Nr. 52.
75. 7157. Stefaniak Michał, Ogrodowa Nr. 9.
76. 5969. Braun Szmul, Ogrodowa 8.
77. 6027. Grinbaum Fajwel, Ogrodowa Nr. 10.
78. 6062. Zylbersztajn Hersz, Ogrodowa Nr. 10.
79. 6154. Szumuraj Szyja, Cegielniana Nr. 5.
80. 6080. Goldring Majer, Ogrodowa Nr. 12.
81. 7091. Chaba Lewek, Ogrodowa 48.
82. 6875. Orchulski Bolesław, Ogrodowa Nr. 28.
83. 6518. Kustrzewski Józef, Ogrodowa Nr. 26.
84. 7084. Karnowska Józefa, Ogrodowa Nr. 44.
85. 7010. Czarnicki Franciszek, Ogrodowa Nr. 56.
86. 7070. Ostrowski Władysław, Ogrodowa Nr. 42.
87. 7076. Fuks Moszek, Al. I. Maja 4.
88. 7210. Bojanowski Ewald, Ogrodowa Nr. 66.
89. 7177. Swinoga Józef, Ogrodowa 64.
90. 7185. Klimczak Władysław, Ogrodowa Nr. 64.
91. 7559. Lernes Nachman, Podrzeczna Nr. 7.
92. 7580. Parzęczewski Wolf, Podrzeczna Nr. 7.
93. 7575. Salomończyk Icek, Podrzeczna Nr. 7.
94. 7705. Jutnan Chaim Sz., Podrzeczna Nr. 10.
95. 7668. Wajsfeler Sura, Podrzeczna Nr. 9.
96. 7716. Rozenthal Auszel, Podrzeczna Nr. 9.

L. ks. b.

97. 7721. Janik Majlech, Podrzeczna Nr. 11.
98. 7767. Słotkiewicz Nuchem, Podrzeczna Nr. 12.
99. 7786. Igielberg R., Podrzeczna 12.
100. 7745. Długonoga Icek, Podrzeczna Nr. 11.
101. 7926. Grynshztajn Mendel, Podrzeczna Nr. 19.
102. 8050. Majtus A., Podrzeczna 29.
103. 8117. Widawski Majer, Podrzeczna Nr. 51.
104. 8115. Klajner Estera, Podrzeczna Nr. 51.
105. 7288. Rajngewirc Sara Dwojra, Kilińskiego Nr. 25.
106. 7585. Rubinsztajn Chaim, Pl. Wolności Nr. 6.
107. Jakubowicz Rywka, Pl. Wolności Nr. 6.
108. 7598. Berlińska Rywka, Pl. Wolności Nr. 6.
109. 7450. Szolewicz Szmul, Pl. Wolności Nr. 7.
110. 7415. Flum Leon, Pl. Wolności 7.
111. 8154. Renke A., Raclawicka 52.
112. 8175. Tomaszewska Stefanja, Rzeszowska Nr. 11.
113. 8266. Lejzerowicz Mojżesz, Stodolniana Nr. 10.
114. 8225. Flam Freim, Stodolniana 3.
115. 218. Becher Lidja, Franciszkańska Nr. 15.
116. 5851. Moszengiszzer Marjem, Ogrodowa Nr. 5.
117. 5856. Klajner Złata, Ogrodowa 5.
118. 5855. Dawidowicz Jochwet, Ogrodowa Nr. 5.
119. 5827. Druker D., Ogrodowa 5.
120. 5825. Micenmacher Mojżesz, Ogrodowa Nr. 5.
121. Herszenberg Icek, Ogrodowa 5.
122. 5817. Najmark Estera, Ogrodowa Nr. 5.
123. 5808. Zylbergeld Moszek, Ogrodowa Nr. 5.
124. 5792. Engel Chana Liba, Ogrodowa Nr. 5.
125. 5797. Liberman Icek, Ogrodowa 5.

L. ks. b.

126. 5785. Gelbard Zyska, Ogrodowa 3.
 127. 5774. Ptasznik Chana, Ogrodowa 3
 128. 5771. Bergman Estera, Ogrodowa 3
 129. 5768. Erelsztajn Jachwet, Ogrodowa Nr. 3.
 130. 5858. Drachman Ela Ch., Ogrodowa Nr. 3.
 131. 5880. Rozenbaum Sz. A., Ogrodowa Nr. 3.
 132. 5874. Majzel Aron, Ogrodowa 3.
 133. 5886. Rozenwajg Mendel, Ogrodowa Nr. 3.
 134. 5888. Zylberyng Lucher, Ogrodowa Nr. 3.
 135. 5753. Makowski Izaak, Ogrodowa Nr. 3.
 136. 5758. Edinost Pindas, Ogrodowa 3.
 137. 5755. Birencwajg Rywka, Ogrodowa Nr. 3.
 138. 5754. Morgenstern Rywka, Ogrodowa Nr. 3.
 139. 5904. Horowicz Abram, Ogrodowa Nr. 3.
 140. 5894. Lichtensztajn Gerszon, Ogrodowa Nr. 3.
 141. 5891. Grynszpan Chana, Ogrodowa Nr. 3.
 142. 5755. Toporek Boruch, Pomorska Nr. 8.
 143. 5800. Janowski Izrael Icek, Ogrodowa Nr. 3.
 144. 5902. Landau Dawid, Ogrodowa 3.
 145. 5892. Szaldajewska Chana, Ogrodowa-Nr. 3.
 146. 5796. Can Lajbuś, Ogrodowa 3.
 147. 5812. Cota Dobra, Ogrodowa 3.
 148. 5859. Rozenkranc Sara, Ogrodowa Nr. 3.
 149. 5764. Torszpan Szyja, Ogrodowa 3
 150. 5765. Dembiński Jankiel, Ogrodowa Nr. 3.
 151. 5216. Miller Nana, Nowomiejska 8.
 152. 5275. Piotrkowski Jones, Zachodnia Nr. 42.
 153. 5398. Hornstein Rykla, Nowomiejska Nr. 22.
 154. 5361. Szylski Moszek, Nowomiejska 10.

L. ks. b.

155. 5302. Jakób Rozental, Nowomiejska Nr. 18.
 156. 5287. Torończyk Dawid, Nowomiejska Nr. 18.
 157. 5317. Chil Geber, Nowomiejska 18
 158. 5475. Zylberberg Mojżesz, Nowomiejska Nr. 24.
 159. 5464. Gotlib Moszek, Nowomiejska Nr. 24.
 160. 5447. Herberg Chaim Chil, Nowomiejska Nr. 24.
 161. 5469. Bukszt Chana, Nowomiejska Nr. 24.
 162. 5485. Szajnerż Ber, Nowomiejska Nr. 26.
 163. 5532. Birnbaum Machel, Nowomiejska Nr. 26.
 164. 5480. Frymerman Matylda, Nowomiejska Nr. 26.
 165. 5517. Ajzenberg Noech, Nowomiejska Nr. 26.
 166. 5516. Król Abram, Nowomiejska Nr. 26.
 167. 5545. Weichselfisz Luzer, Nowomiejska Nr. 26.
 168. 5486. Rolnicka Pesa, Nowomiejska Nr. 26.
 169. 5576. Chimowicz Brana, Nowomiejska Nr. 28.
 170. 5595. Pajęcza Cyrla Łaja, Nowomiejska Nr. 28.
 171. 5615. Szmulers Szyja, Nowomiejska Nr. 30.
 172. 5610. Janowski Aron, Nowomiejska Nr. 30.
 173. 5619. Lewkowicz Estera, Nowomiejska Nr. 30.
 174. 5615. Grosberg Jakób, Nowomiejska Nr. 30.
 175. 5649. Goszyński Lajbuś, Nowomiejska Nr. 32.
 176. 2996. Grinberg Sura, 11 Listopada Nr. 49.
 177. 5177. Bachmajer Dwojra, 11 Listopada Nr. 56.
 178. 4234. Łokcińska Basia, Mielczarskiego Nr. 4.

L. ks. b.

179. 4417. Wajnbaum Luzer, Mielczarskiego Nr. 10.
 180. 4417. Wajnbaum Luzer, Mielczarskiego Nr. 10.
 181. 4429. Rajsbaum Abram, Mielczarskiego Nr. 10.
 182. 4521. Brauner Jakób, Mielczarskiego Nr. 7.
 185. 4545. Ickowicz Izrael, Mielczarskiego Nr. 7.
 184. 4670. Działoszyński Rafał, Mielczarskiego Nr. 25.
 185. 4688. Cerański Andrzej, Mielczarskiego Nr. 25.
 186. 4803. Zylbersztajn M., Mielczarskiego Nr. 28.
 187. 4935. Silski Moszek, Mielczarskiego Nr. 50.
 188. 4949. Borzykowska Itka, Mielczarskiego 51.
 189. 4979. Smiechowski Adam, Mielczarskiego Nr. 52.
 190. 4967. Tenenbaum Józef, Mielczarskiego Nr. 52.
 191. 5055. Bechler Natan, Pomorska 6.
 192. 5125. Papiernik Wolf, Nowomiejska Nr. 4.
 195. 5119. Rosman Szmul M., Nowomiejska Nr. 4.
 194. 5155. Elbaum Szmul Ber, Nowomiejska Nr. 4.
 195. 5129. Lewi Aron Zelik, Nowomiejska Nr. 4.
 196. 5149. Szafran Chaja, Nowomiejska Nr. 6.
 197. 5199. Borensztajn Ita, Nowomiejska Nr. 6.
 198. 5159. Grynszpan Abram, Nowomiejska Nr. 6.
 199. 5140. Baharjer Józef, Nowomiejska Nr. 6.
 200. 5254. Lewin Fajwel, Nowomiejska Nr. 8.
 201. 1088. Kochański Zelman, Gdańska Nr. 8.
 202. 1202. Kolasiński Wacław, Gdańska Nr. 12.
 205. 1544. Jabłoński Juda, Gdańska 18.

L. ks. b.

204. 1339. Gotheil Dwojra, Gdańska 18.
 205. 1458. Kinrys Chaim Josek, Gdańska Nr. 21.
 206. 5421. Szpigel Łaja, 11 Listopada Nr. 69.
 207. 5412. Rabinowicz T., 11 Listopada Nr. 69.
 208. 5457. Zajde Adam, 11 Listopada Nr. 70.
 209. 5475. Maron Franciszek, 11 Listopada Nr. 70.
 210. 5480. Grabowski Władysław, 11-go Listopada Nr. 71.
 211. 5479. Sztrauch Abraham, 11 Listopada Nr. 71.
 212. 4896. Brzezińska Józefa, 11 Listopada Nr. 78.
 215. 5727. Hurwicz Raja, 11 Listopada Nr. 88.
 214. 3772. Garbiński Franc., 11 Listopada Nr. 90.
 215. 5850. Grinbaum Chaim, 11 Listopada Nr. 108.
 216. 5859. Miller Mieczysław, 11 Listopada Nr. 119.
 217. 5950. Grusiecki Michał, 11 Listopada Nr. 157a.
 218. 5955. Węgierski Stanisław, 11 Listopada Nr. 121.
 219. 5958. Grusiecki Michał, 11 Listopada Nr. 157.
 220. 4057. Boruta Przesław, 11 Listopada Nr. 146.
 221. 4022. Giernatowski Wacław, 11-go Listopada Nr. 146.
 222. 4071. Chraszczyk Kazimierz, 11-go Listopada Nr. 150.
 225. 4052. Kawczyńska Petronela, 11-go Listopada Nr. 150.
 224. 5501. Mine Michel, 11 Listopada Nr. 58.
 225. 1806. Lubelski Nison, 11 Listopada Nr. 5.
 226. 1942. Ambrożajtis Antonina, 11-go Listopada Nr. 10.
 227. 1965. Wolkowicz Dawid, 11 Listopada Nr. 11/15.
 228. 1867. Zajac Joel, 11 Listopada 11.

L. ks. b.

229. 2067. Kastelewicz Dawid, 11 Listopada Nr. 14.
 230. 2106. Tajchman Szlama, 11 Listopada Nr. 15.
 231. 2241. Szlencka Hela, 11 Listopada Nr. 20.
 232. 2427. Sztern Majer, 11 Listopada Nr. 28.
 235. 2477. Taub Chil, 11 Listopada 30.
 234. 2734. Gutman Berek, 11 Listopada Nr. 42.
 235. 2758. Herszenberg Matys, 11 Listopada Nr. 42.
 236. 1503. Bocian Szymon Hersz, 11 Listopada Nr. 45.
 237. 2772. Bocian Szymon Hersz, 11 Listopada Nr. 45.
 238. 2794. Lam Mordka, 11 Listopada Nr. 44.
 239. 2799. Freund Chil-Wolf, 11 Listopada Nr. 44.
 240. 2851. Zalewska Juljanna, 11 Listopada Nr. 44.
 241. 2857. Lam Mordka, 11 Listopada Nr. 45.
 242. 5386. Wajnacht Marjem, Nowomiejska Nr. 22.
 245. Rotberg Hindla, Nowomiejska 8.
 244. Rajngewere Lajbuś, Nowomiejska Nr. 18.

L. ks. b.

245. 5530. Kamiński Moszek, Nowomiejska Nr. 26.
 246. 5255. Pakman Hela, Nowomiejska Nr. 10.
 247. 74. Rozenwajg Herkel, 11 Listopada Nr. 80.
 248. 150. Kowalska Rywka, 11 Listopada Nr. 80.
 249. 37. Etingon Rachmil, Al. I-go Maja Nr. 35.
 250. 54. Jedwab Wolf, Al. I Maja 35.
 251. 186. Opatowski Chil, Al. I-go Maja Nr. 45.
 252. 156. Bursztyn Kalman, Al. I-go Maja Nr. 41.
 253. 170. Rubin Noech, Al. I-go Maja Nr. 41.
 254. 248. Beserman Fajga, Cmentarna Nr. 1.
 255. 516. Wrechnicka Mirla, Drewnowska Nr. 16.
 256. 514. Rochweg Josek, Drewnowska Nr. 16.
 257. 505. Kiersz Rywka, Drewnowska Nr. 16.
 258. 525. Janowski Jankiel Aron, Drewnowska Nr. 18/20.
 259. 528. Janowski Jankiel Aron, Drewnowska Nr. 18/20.

5 Urząd Skarbowy — nakaz płatniczy na państwowy podatek przemysłowy od obrotu za rok 1934 wraz z zawiadomieniem Urzędu Skarbowego za Nr. II. 161. P. z dn. 9. IX. 1935 r.

260. 507/2. Kac Jakób, Kilińskiego 166.

7 Urząd Skarbowy — orzeczenia karne za niewykupienie świadectwa przemysłowego na rok 1935:

L. ks. b.

261. Bittner Cecylja, Towiańskiego 7, za Nr. 14/35 z dn. 17. VI. 35 r.

L. ks. b.

262. Klajn Cyrla, Bałucki Rynek 1, za Nr. 64/35 z dn. 17. VI. 35 r.

7 Urząd Skarbowy — nakazy płatnicze na państwowy podatek przemysłowy od obrotu za rok 1934:

L. ks. b.

263. 2598. Lewiński Mendel, Zgierska Nr. 45.
 264. 5061. Cukier Liba, Łagiewnicka 15
 265. 2092. Krel Gołda, Kościelna 6.

L. ks. b.

266. 2090. Klain Blima, Wolborska 30.
 267. 2086. Goldsztajn Chaną Żydowską 4.
 268. 1505. Rafałowicz Alter, Franciszkańska Nr. 17.

L. ks. b.

269. 5319. Ścisłowski Isser, B. Joselewicza Nr. 16.
 270. 5652. Rychter Jakób, Zgierska 75.
 271. 5408. Zylberszac Rywka, Łagiewnicka Nr. 18.
 272. 5554. Berger Hersz, Zawiszy 6.
 273. 5541. Ernest Zygmunt, Łagiewnicka Nr. 86.
 274. 2104. Skorupka Chaim, Kościelna Nr. 6.
 275. 2150. Greszlanowicz Frimet, Żydowska Nr. 16.
 276. 2155. Mielnik Syma, Brzezińska 21.
 277. 2142. Szwerek Szajndla, Brzezińska Nr. 55.
 278. 1772. Wajs Józef, Kościelna 6.
 279. 1908. Zaner Abram, Żydowska 52.
 280. 5075. Federman Szajndla, Żydowska Nr. 15.
 281. 2025. Lerman Rywka, Zawiszy 25.
 282. 2025. Lerman Rywka, Brzezińska Nr. 31.
 283. 2112. Urbach Matys, Pieprzowa 15.
 284. 5164. Marmur Sabina, Zawiszy 13.
 285. 5035. Basi Poss, Zawiszy 22.
 286. 2095. Lejbowicz Jakób, Brzezińska Nr. 9.
 287. 2116. Zając Majer, Brzezińska 15.
 288. 1189. Pariser Chaja, Brzezińska 57.
 289. 949. Lewkowicz Sala, Kościelna 6.
 290. 2095. Lisman Chana, Kościelna 6.
 291. 5274. Zalewska Bronisława, Szopena Nr. 55.
 292. 3709. Sawicka Agata, Marysińska Nr. 9.
 295. 1465. Horodniczy Stanisław, Marysińska Nr. 52.
 294. 2034. Kutner Szlama, Marysińska Nr. 6.
 295. 5125. Kirszman Rudolf, Niecała 6.
 296. 5056. Bąba Jan, Młynarska 47.
 297. 4275. Tenenbaum Abram, Młynarska Nr. 16.
 298. 5108. Jabłoński Stanisław, Mianowskiego Nr. 5.
 299. 1566. Hemela Wolf, Brzezińska 94.
 300. 2057. Sochaczewska Rywka, Brzezińska Nr. 25.

L. ks. b.

301. 2047. Pelman Marjem, Brzezińska Nr. 5.
 302. 2005. Luchman Waza, Zgierska 5.
 305. 3564. Rączka Chaim Szmul, Łagiewnicka Nr. 8.
 304. 1565. Jamnik Mordka, Pieprzowa Nr. 20.
 305. 1545. Nachman Mendel, B. Joselewicza Nr. 18.
 306. 2014. Głowińska Tauba Łaja, Franciszkańska Nr. 29.
 307. 4835. Zawadzki Jan, Mickiewicza Nr. 14.
 308. 1455. Himmel Marta, Brzezińska Nr. 118.
 309. 3946. Szajewicz Chaskiel, Młynarska Nr. 11.
 310. 145. Barcik Ksawera, Franciszkańska Nr. 61.
 311. 2018. Jakubowicz Chawa, Kościelna Nr. 6.
 312. 2023. Lerman Łaja, Brzezińska 57a
 315. 5100. Chęciński Icek, Łagiewnicka Nr. 5.
 314. 5031. Andrzejewska Stanisława, Bałucki Rynek Nr. 6.
 315. 1709. Kagan Szejna Dwojra, Zgierska Nr. 49.
 316. 2065. Tyntpulver Rachela, Brzezińska Nr. 35.
 317. 2059. Melman Basia, Kościelna 6.
 318. 2021. Lajtman Ruchla, Franciszkańska Nr. 54.
 319. 2074. Lejzerowicz Majer, Żydowska Nr. 52.
 320. 2064. Uszerowicz Icek, Franciszkańska Nr. 20.
 321. 5055. Prytan. Łaja, Franciszkańska Nr. 34.
 322. 1689. Kac Zelig, Brzezińska 29.
 325. 711. Oksenhendler Abram, Ceglana Nr. 55.
 324. 5316. Rubinsztajn Aron, Zgierska Nr. 50.
 325. 5515. Rajzbaum Icek, Dolna 10.
 326. 5066. Drevnowicz Władysław, Towiańskiego Nr. 6.
 327. 5297. Chaskiewicz Icek, Brzezińska 65.

L. ks. b.

328. 5306. Mansdorf Icek Moszek, Brzezińska Nr. 16.
 329. 5215. Rajzman Szmul, Brzezińska Nr. 76.
 350. 2106. Krawczyk Władysław, Brzezińska Nr. 118.
 331. 2060. Koziel Janina, Sikawska 16.
 352. 5178. Nadel Malka, Młynarska 31.
 353. 5295. Grojsman Mordka, Brzezińska Nr. 47.
 354. 5411. Boms Chana, Brzezińska 6.
 355. 2150. Cukier Icek, Żydowska 8.
 356. 5431. Jakubowicz Masza, Pieprzowa Nr. 24.
 357. 2105. Solarz Matla, Lutomska 9.
 358. 5226. Rozenblum Chaja, Gdańska Nr. 22.
 359. 2101. Rajtsztajn Dawid Mendel, Żydowska Nr. 8.
 340. 2101. Rajtsztajn Dawid M., Aleja I-go Maja Nr. 54.
 341. 2158. Inzelsztajn Chana, Brzezińska Nr. 37.
 342. 5455. Korecki Icek, Zgierska 17.
 343. 2162. Krigsztajn Ł., Bazarna 8.
 344. 2152. Koziński Kazimierz, Sierakowskiego Nr. 37.
 345. 2089. Kano Aron, Gdańska 16.
 346. 2470. Lipszyc Szajndla, B. Joselewicza Nr. 10.
 347. 2068. Ideb Henryk, Widok 4.
 348. 2058. Śpiewak Toba, Rybna 50.
 349. 5501. Dzieńniakowski Andrzej, Łagiewnicka Nr. 61.
 350. 5540. Włodarczyk Józef, Spacerowa Nr. 4.
 351. 5515. Jasiński Feliks, Brzezińska Nr. 116.
 352. 2172. Wizenfeld Estera, Brzezińska Nr. 25.

L. ks. b.

353. 5415. Cieślicki Józef, Rzgowska 16.
 354. 5260. Przybył Stanisław, Bał. Rynek Nr. 36.
 355. 5577. Nowakowski Leon, Bałucki Rynek Nr. 5.
 356. 2203. Besserman Łaja, Zgierska 3.
 357. 2206. Krohn Różia, Żydowska 6.
 358. 5594. Zylberberg Lajbusz, Lewo-Kielma.
 359. 2078. Cukier Benjamin, Podrzeczna Nr. 25.
 360. 5294. Goldfarb Izrael, Zawiszy 5.
 361. 2164. Landau Chana, Piłsudskiego Nr. 50.
 362. 5575. Najman Frimet, Łagiewnicka Nr. 8.
 363. 5605. Goldfarb Jakób, Pieprzowa Nr. 17.
 364. 582. Hendeles Złata, Franciszkańska Nr. 50.
 365. 5551. Skurnicka Doba, Łagiewnicka Nr. 12.
 366. 5526. Płociński Jan, Kochanowskiego Nr. 16.
 367. 198. Benke Adam, Łagiewnicka Nr. 19.
 368. 2240. Kolman Majer, Żydowska 8.
 369. 581. Frydman Tola, Solna 5.
 370. 5625. Wygocki Lajb, Zgierska 23.
 371. 4795. Zalberg Szaja, Zgierska 49.
 372. 2229. Grynberg Jakub, Żydowska Nr. 8.
 373. 5659. Jakubowicz Moszek, Zawiszy Nr. 29.
 374. 5657. Gutman Hersz, Młynarska 17.
 375. 5651. Felcman Hinda, Brzezińska Nr. 4.
 376. 5272. Winter Jakób Szlama, Pieprzowa Nr. 22.
 377. Neuhaus Ita, Brzezińska 19.

10 Urząd Skarbowy — orzeczenia karne za niezłożenie zeznania o obrocie
 za rok 1954:

L. ks. b.

578. Klajnsztajn Izrael B., Brzezińska Nr. 4, za Nr. r. karn. 55.
 579. Sochaczewska Marja, Łagiewnicka Nr. 70, za Nr. r. karn. 185/33.

L. ks. b.

580. Garkawi Fabjan, Składowa 19, za Nr. r. karn. 1/55.

11 Urząd Skarbowy — nakaz płatniczy na podatek od placów budowlanych
za 1935 rok:

L. ks. b.

581. Krankowscy Jan i Władysława,
Nawrot 118, Nr. rej. 156.

Po upływie czterech tygodni od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim — doręczenie uważa się za skuteczne.

Łódź, dnia 4 listopada 1935 roku.

Tymczasowy Prezydent Miasta

(—) *W. Głazek*

(Inż. WACŁAW GŁAZEK)

OGŁOSZENIE.

Moryc Garfinkiel, zam. w Łodzi przy ul. Zagajnikowej Nr. 35, zagubił znak rejestracyjny platformy Nr. 2178/35, wydany przez Urząd Przemysłowy I-szej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Mendel Gruszkowski, zamieszkały w Łodzi przy ul. Zawiszy Nr. 37, zagubił znak rejestracyjny resorki Nr. 1425, wydany przez Urząd Przemysłowy I-szej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Izrael Litwak, zam. w Łodzi przy ul. Cegielnianej Nr. 40, zagubił kartę rzemieślniczą, wydaną przez Urząd Przemysłowy I-szej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Izrael Jakub Szepeishendler, zam. w Łodzi przy ul. Cegielnianej Nr. 17, zagubił kartę rejestracyjną, wydaną przez P. K. U. I.

OGŁOSZENIE.

Aron Zarzewski, zam. w Łodzi przy ul. Podrzecznej Nr. 10, zagubił potwierdzenie zgłoszenia na prowadzenie stajni, wydane przez Urząd Przemysłowy I-szej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Aleksander Wasiak, zam. w Łodzi przy ul. Rzgowskiej Nr. 71, zagubił kartę rzemieślniczą na prowadzenie cukierni, wydaną przez Urząd Przemysłowy I-szej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Ignacy Rassalski, zam. w Łodzi przy ul. Wigury Nr.Nr. 4, 6, 8, zagubił potwierdzenie zgłoszenia na prowadzenie stajni, wydane przez Urząd Przemysłowy I-szej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Józef Olczyk, zam. w Łodzi przy ul. Gdańskiej Nr. 164, zagubił potwierdzenie zgłoszenia na prowadzenie stajni, wydane przez Urząd Przemysłowy I-szej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Berek Czerniakow, zam. w Łodzi przy ul. Północnej Nr. 18, zagubił potwierdzenie zgłoszenia na prowadzenie piekarni cukierniczej, wydane przez Urząd Przemysłowy I-szej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Chil Frymmer, zam. w Łodzi przy ul. Cegielnianej Nr. 6, zagubił dowód osobisty, oraz kartę rzemieślniczą i potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.